דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מיסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

יום חמישי, כ"ג באב תשמ"ו, 28 באוגוסט 1986 ● גליון 18898

היום 12 עמודים ● המחיר 75 אג', באילת 65 אג'

היום בדבר

- צעד קדימה ושנים לאחור – מוריה אבנימלך
- להציל את דרום־אפריקה בניגוד לרצונה – טדי פרויס
- תשובות לשאילתות –יעקב צור
- המימד הפלשתינאי של המצב הקולוניאלי – דב שנער
- בורסה וכלכלה, ספורט
- עכשיו, כוכבים ולילות.

מזג האויר

גובה הגלים מ־40 עד 80 ס"מ.
הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 17–29, רמת־הגולן: 19–31, צפת: 18–29, טבריה: 23–36, נצרת: 20–31, עפולה: 22–33, שומרון: 19–31, תל־אביב: 21–30, לוד: 21–31, יריחו: 22–37, עזה: 23–29, באר־שבע: 20–33, אילת: 26–39.

איל הנפט היהודי בעקבות מגעיו עם ראשי הגוש המזרחי

ארמנד האמר: תוך שנה ייפתחו שערי ברה"מ והיהודים יוכלו לטוס לישראל דרך בודפשט

מאת משה גבע, סופר הכלכלי של „דבר"

ההונגריה מעוניינת להטיס לישראל בטיסות ישירות מבודפשט את היהודים שייצאו מברית־המועצות – אמר אתמול איל הנפט ד"ר ארמנד האמר, המקורב לראשי הקרמלין.

בשיחה עם עתונאים לאחר קבלת תואר דוקטור כבוד בפילוסופיה מטעם אוניברסיטת תל־אביב, הבטיח האמר לפעול אצל מנהיגי הגוש המזרחי כדי לממש את הכוונות ההונגרית, עליה דיווח לו אחד ממקורביו, ג'ילפורד גלייזר, בתום פגישה עם המזכיר הראשון של המפלגה הסוציאליסטית של הונגריה. האמר דיווח כי ייפגש עם מיכאיל גורבאצ'וב בברית־המועצות בשבוע הבא וינסה לשכנעו לפתוח שוב את שערי היציאה. האמר הביע תקווה שבדרך זו יגיעו היהודים מברית־המועצות היישר לישראל ולא ינשרו. מוינה לארה"ב. לדעתו, תוך שנה יופשרו היחסים בין שתי המעצמות והדבר יאפשר את פתיחת השערים בפני היהודים המבקשים לצאת.

גאז ממצרים

על שיחתו עם ראש הממשלה, שמעון פרס, אמר האמר כי בפגישתו בעוד כשבועיים עם נשיא מצרים, חוסני מובארק, ידונו השניים באפשרות שמצרים תספק לישראל גאז באמצעות צינור שיותקן את מדבר סיני. עוד גילה האמר, כי דן עם פרס על פרויקטים משותפים בתחום הכימיקלים, בין „אוקסידנטל פטרוליום", הקונצרן שבבעלותו, לבין ישראל.

ל„דבר" נודע, כי מדובר בהקמת מפעלי פוספטים משותפים לישראל ולמצרים, בסיוע אמריקאי.

סימני נפט

בהתייחסו לסיכויים למצוא נפט בישראל, הודיע האמר כי מומחי חברתו, המחפשים נפט בנגב המערבי והמרכזי זה כשנה, סבורים שקיימים סימנים מעודדים עד מאוד למציאתו, ובדעתם לערוך סקר גיאולוגי בהיקף ראשון מסוגו באיזור.

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, יצחק שמיר, שיבח את פעולות האמר למען יהדות ברה"מ, בציינו כי אין לישראל מחלוקת עם הסובייטים ואנו זוכרים לה לטובה את המלחמה בנאצים והסיוע לישראל ב־1948.

ארמנד האמר עם מיכאל גורבצ'וב

משרד החוץ בעקבות דברי פרס:

אין שינוי בעמדה לביקור משלחת ברה"מ

מאת משרד המדיני של „דבר"

משרד החוץ בירושלים הבהיר אתמול, כי אין שינוי בעמדת ישראל בנושא ביקור המשלחת הסובייטית בארץ, וזאת מאז סיום מפגש הלסינקי שרם נוצר כל מגע עם הסובייטים.

ההבהרה באה לאחר פירסום התבטאות של ראש הממשלה, שמעון פרס, כי ישראל אישרה את בואה של המשלחת הסובייטית וכי אין התניה לבוא הסובייטים באישור מוסקווה לבוא משלחת מישראל.

אתמול שוחחו ראש־הממשלה וממלא־מקומו, יצחק שמיר, בעניין זה והוברר כי ראש־הממשלה אמנם התכוון לומר שאין התניה בביקור שתי המשלחות, ואולם ישראל עמדה בהלסינקי על עניין ההדדיות.

ממלא־מקום ראש־הממשלה, יצחק שמיר, אמר אתמול כי ישראל אינה מעוניינת במחלוקת אידיאולוגית עם ברה"מ, אך המצב השלילי ביחסים נובע מעמדות סובייטיות העוינות את האינטרסים הבסיסיים של ישראל. „לשום ממשלה" – אמר שמיר – „אין זכות לשלול מיהודים את הזכות להתייחד עם בני־עמם במולדתם. ביום שברית־המועצות תכיר בכך, ייעשה צעד גדול לשיפור היחסים בין שתי המדינות".

פרס – „ברווז צולע" אמר ארנס – ועורר תגובת זעם ב„עבודה"

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

דברים שאמר אמש השר משה ארנס על ראש הממשלה שמעון פרס מעוררים תרעומת במפלגת העבודה.

בתום מיפגש עם סטודנטים מחו"ל, השוהים בישראל כאורחי מחלקת הנוער והחלוץ של הסוכנות, נשאל ארנס האם הוא בטוח, כפי שאמר דוד לוי, בהפעלתם של ראש הממשלה, שמעון פרס, ברוטציה. „אני לא מנביא. במיוחד" השיב ארנס. „ראש הממשלה לא [illegible] מקווי־היסוד של הממשלה, ולכן יש להניח שכלשהו, כשאומר ברווז צולע, שישה שבועות לפני הרוטציה, לא יסטה מקווי־היסוד".

על־פי דיווח ברדיו, אמר השר ארנס עוד, כי המגעים שעימם עומד להיפגש ראש הממשלה בקרוב אינם צריכים, בעצם, לנהל עימו משא־ומתן, שכן בעוד שישה שבועות יכהן שר החוץ, יצחק שמיר, בתפקיד ראש הממשלה.

בתגובה על דברי ארנס אמר אמש מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, כי „הגימוס הבוקע מגרונו של ארנס מבטא דאגה מכך שראש הממשלה יצליח ליצור מומנטום לשיחות שלום בטרם הרוטציה. שמעון פרס ומפלגת העבודה אינם מתכוונים ללכת הביתה אחרי הרוטציה וגם אינם מתכוונים לוותר מיוזמות למהלכי שלום", אמר ברעם. הוא הוסיף, כי אם חושב ארנס שהליכוד יהפוך חזית סרוב היענה בלאו מהלכים על כל יוזמה, הרי שהוא טועה טעות חמורה, כפי שטעה כשהתנגד להסכמי קמפ־דיוויד.

מקורות בגרמניה ל„דבר":

ברה"מ עשויה להקל את מדיניות ההגירה

מאת זאב סמוליבסקי, סופר „דבר" בגרמניה

בון (מיוחד ל„דבר").- ברית המועצות עשויה להתיר הגירה מוגברת בטווח־זמן בינוני, אך הדבר מותנה במצב היחסים בין ברה"מ לארה"ב ובין המזרח למערב בכלל. כך אמרו לסופר „דבר" מקורות גרמניים בבון.

המקורות ציינו, שקיימת זיקה בין ההגירה היהודית והגרמנית מברית־המועצות, שכן שתיהן תלויות במידה רבה במדיניות הסובייטית הכוללת.

לדעת המקורות הגרמניים, יש להסתמך גם להבא על דיפלומטיה שקטה כלפי ברית־המועצות במאמץ לעודד את חופש ההגירה. זוהי הדעה הרווחת גם במשרד החוץ הגרמני והבאה לידי ביטוי גם במדיניותו של שר החוץ הנס־דיטריך גנשר. גנשר דוגל בהעלאת נושא ההגירה בשיחות עם ברה"מ במסגרת דרישה מערבית כוללת להקלות אנושיות במזרח־אירופה, אך מתנגד להענקת פרופיל ציבורי גבוה לדרישות אלה. הפיכת נושא ההגירה לפומבי מקטינה את יכולתה של ברה"מ להיענות לדרישות אלו. המקורות ציינו, כי על פי גישה זו יש לראות דוגמה בפומביות הרבה שישראל העניקה למיפגש הישראלי־סובייטי בהלסינקי.

פרס מבקש מהאמר סיוע בקביעת זהותו של איוואן דמיאניוק

מאת סופרת „דבר" בירושלים

ראש הממשלה, שמעון פרס, ביקש אתמול מהמיליונר האמריקאי, ארמנד האמר, לסייע באיתור ראיות על אודות זהותו של ג'ון דמיאניוק, המצויות בידי השלטונות הסובייטיים.

פרקליטות המדינה מתקשה בהשלמת כתב־האישום נגד דמיאניוק בשל הבעיות הכרוכות בדרישה להוכיח כי העצור הוא אמנם „איוואן האיום".

בסוף השבוע יצא לדרום־אמריקה נציג פרקליטות המדינה, במטרה לנסות להשיג ראיות נוספות על זהותו של דמיאניוק. כזכור, מתח בית־המשפט המחוזי בשבוע שעבר ביקורת על פרקליטות המדינה שטרם הגישה כתב־אישום נגד האיש העצור כבר מחצית השנה ולא השלימה את ההליכים המשפטיים נגדו סמוך להסגרתו.

צפוי חידוש יחסים עם עוד שתיים־עד־ארבע מהמדינות האפריקאיות

(ע). – שתיים עד ארבע מדינות נוספות באפריקה שוקלות לחדש את יחסיהן הדיפלומטיים עם ישראל, ובירושלים ממתינים להחלטתן – מסר ראש הממשלה, שמעון פרס, בשובו אתמול לפנות בוקר מקאמרון.

פרס סירב לפרט באילו מדינות מדובר וציין, כי חידוש היחסים בין ישראל לקאמרון הוא דף חדש ביחסי ישראל עם יבשת אפריקה כולה.

המשטרה תחקור גניבת מסמכים מתיק חריש

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

מנהל בתי־המשפט, השופט אריה הגר, הגיש אתמול תלונה למשטרת ישראל ובה בקשה לחקור חשד לגניבת מסמכים מתיק שהיועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, נתן עליו פסק־דין בהיותו שופט.

במהלך בדיקה בקשר לנסיבות מתן פסק־הדין בתיק מס. 2336/82 בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב, עלה חשד כי נגנבו ממנו מסמכים. השופט חריש תומך אף הוא בהגשת התלונה, אחרי שבבדיקה לא נמצא דבר הקשור אותו לנסיבות המקרה.

האחיות: נוטשות את בתי־החולים כולל חדרי־המיון „תוך זמן קצר"

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

המזכירות של אחיות בתי־החולים החליטה אתמול על נטישה כללית של מחלקות האשפוז בבתי־החולים, לרבות חדרי טיפול־נמרץ ומיון – „בתוך זמן קצר".

האחיות אינן נוקבות במועד המדויק בו ינטשו את בתי־החולים, כדי שמשרד הבריאות לא יוכל להערך מראש ולהוציא צווי־ריתוק. ואולם, עשרת הימים שהאחיות קבעו כ„פסק־זמן" יחלפו ביום שני הקרוב. לפיכך, עלולה השביתה לפרוץ כבר בשבוע הבא.

אמש התכנסו מאות מאחיות בתי־החולים בבית הוועד־הפועל של ההסתדרות, כדי לתבוע מהנהגתן לנקוט צעדים חריפים, במחאה על הסחבת במשא־ומתן על תביעותיהן.

דרושה ועדת חקירה

אילנה כהן, חברת הצוות המוביל של אחיות בתי־החולים, השמיעה דברים קשים על מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' דן מיכאלי. „שיש להעמיד אותו בפני ועדת חקירה על הצורה שבה הוא מנהל את משרדו". לטענתה, המעסיקים הונו את האחיות ואת ההסתדרות גם יחד, ולמעשה, הם מוכנים להענות רק לתביעות שוליות הנוגעות לביגוד ולהסעות.

כהן הביעה צער על כך, שיו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים [illegible]

(סוף בעמ' 2)

פסגת פרס־מובארק ב־10־11 בספטמבר; שטר הבוררות לטאבה ייחתם בשבוע הבא

מאת סופר „דבר" לענייני ערבים

במגישת הפסגה בין פרס למובארק, שתיערך ב־10 וב־11 בספטמבר, יסרב מובארק לקבל את שלושת ה„לאווים" של ישראל – לא לאש"ף, לא לנסיגה לגבולות מהשטחים הכבושים ולא למדינה פלשתינית. דברים אלה כותב הבוקר עורכו הראשי של השבועון הקאהירי הרשמי „אל־מוצאוור", אכרם מוחמד אחמד, העיתונאי המקורב ביותר היום לנשיא חוסני מובארק.

מוחמד אחמד מוסר עוד, כי מצרים וישראל החליטו לקיים את הפסגה באלכסנדריה, כנראה בארמון הנופש של הנשיא בראס א־תין, בו התקבל לא מכבר חוסיין מלך ירדן.

(סוף בעמ' 2)

מאת סופר המדיני של „דבר"

מנכ"ל משרד החוץ, דוד קמחי, בא אתמול לקהיר כדי לדון בנושאי הנורמליזציה ביחסי ישראל־מצרים וכדי להשלים את הבוררות על טאבה.

אל המנכ"ל נילווה היועץ המשפטי של משרד החוץ, רובי סייבל. אמש נועדו השניים עם הצוות האמריקאי לעניין הבוררות ובתוכו שגריר ארה"ב במצרים, ומאוחר יותר, סמוך לחצות, נפגשו עם הצוות המצרי בעניין נהלי הבוררות ומתכונתה.

מנכ"ל משרד החוץ נועד אמש גם עם שר החוץ של מצרים, עיסמאת עבד אל־מגיד, לדיון בנושאי הנורמליזציה ולסיכום המגעים

(סוף בעמ' 2)

הנשיא שמגר ממליץ על תקנה שתאפשר הפסקת כהונת שופט

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

נשיא בית־המשפט העליון מאיר שמגר ימליץ ביום ראשון בפני הוועדה למינוי שופטים על התקנת תקנות שיאפשרו הפסקת כהונתו של שופט – נודע לסופרת „דבר" ממקור בכיר.

היוזמה להפסקת כהונתו של שופט תינקט רק במקרים נדירים וחמורים של הפרת משמעת. מוצע, כי ההחלטה על הפסקת הכהונה תתקבל רק ברוב מוחלט של קולות חברי הוועדה, כדי לגרום לכך שהפסקת הכהונה אכן תתבצע במקרים נדירים ובאין ברירה. מינויי השופטים תקפים, כידוע, לכל חייהם.

שר המשפטים, אברהם שריר, שוקל אף הוא הכנסת שינויים מרחיקי־לכת באופן מינוי שופטים. שריר סבור כי חברי הוועדה לבחירת שופטים צריכים לקבל על עצמם כלים נוספים לבדיקת המועמדים, ובין השאר מדובר בבדיקות פסיכומטריות.

גם בשנות הניתוק מישראל המשיכה קאמרון לטפח שיטת הנח"ל והגדנ"ע

מאת סופרי „דבר"

גם בשנות הניתוק מישראל המשיכה קאמרון לטפח את הנח"ל והגדנ"ע שישראל הביאה לאפריקה בשנות השישים. בשיחה בין סגן שר החקלאות אברהם כץ־עוז לבין עמיתו הקאמרוני התברר, שכעשרת־אלפים בוגרי הנח"ל הקאמרוני משמשים היום כמדריכים בכפרי המדינה. משנות השישים ועד היום מספקת קאמרון יחידות המשלבות חצי שנת אימון צבאי בחצי שנת הכשרה חקלאית ומפיצה את רעיון הגדנ"ע והנח"ל בקרב מדינות אפריקאיות נוספות. (ראה גם ידיעות בעמ' 3).

יועצי צה"ל עמדו בשנות השישים על שילובן של בנות במסגרות הגדנ"ע והנח"ל. ואמנם, בעת מסדר הכבוד לראש הממשלה, שמעון פרס, בנמל התעופה של יאונדה, עמדה בראש יחידת צבאים קצינה, חובשת כומתה אדומה, עטורת כנפי צניחה ומצוידת בתגור מלא. לגיוס הנשים לצבא הקאמרוני יש משמעות מיוחדת, שכן מבחינה מספרית הן עולות על הגברים ביחס של 1:4.

קליטת עולי אתיופיה

לכתבים הישראלים שהתלוו אל ראש הממשלה, שמעון פרס, בסיורו בקאמרון, צפו כמה הפתעות במדינה האפריקאית. ראשית, הם הופתעו מבקיאות התושבים בנעשה בארץ. מתברר, כי סיפור העלאתם של יהודי אתיופיה לישראל היכה הדים בקאמרון, והרושם שהתקבל אצלם היה כי קליטתם של האתיופים היתה כישלון תרבותי וחברתי מחוץ.

אחד האישים בקאמרון ביקש לשמוע פרטים על יהודי אתיופיה מכתב סוכנות הידיעות הצרפתית בישראל, שארל וגמן. „אמור לי", שאל הקאמרוני, „הם באמת נראים כמונו, הם ממש שחורים?"
„הם קצת יותר גבוהים וקצת יותר רזים, אבל הם בכל זאת שחורים", השיב וגמן.

הסיני הנבון ידע

אחד האישים שהפגין ידע רב על הנעשה בישראל היה דווקא כתב סוכנות הידיעות של סין העממית, שכיסה את ביקורו של פרס בקאמרון. הסיני, שדיבר צרפתית רהוטה, ידע לספר כי שמיר אינו מאושר מן העיתוי של ביקור פרס, ממש לפני הרוטציה, ומפלגת העבודה בוודאי תרשום לעצמה נקודת־זכות נוספת.

כאשר התגלגלה השיחה לנושא השטחים, שאל הסיני מה גודלם. אחד הכתבים הישראלים השיב: „מדובר בסך־הכל בכמה קילומטרים רבועים." על כך אמר הסיני: „אני יודע שעניין השטח אינו משמעותי. אני הרי בא מסין. אבל זה עניין של פרינציפ".

בושה באותיות הפוכות

לכתבים הישראלים התברר, בין השאר, כי רשות השידור הקאמרונית משוכללת ומצוידת להפליא. כך למשל, התמונות ששידר „מבט" בישראל ביום ב' בערב, לא צולמו על־ידי צלמי הטלוויזיה הישראלית, הואיל ובקאמרון כבר אין משתמשים במצלמות פילם אלא בציוד וידיאו משוכלל. הישראלים לא יכלו לפתח את סרטי הפילם ונאלצו להעביר את החומר של הצלמים הקאמרוניים. דיווח הטלוויזיה נהנה גם משירותי לוויין מצויינים וממסרים ארציים על האיזור שנפגע בהתפרצות הגאזים. הטלוויזיה הקאמרונית משדרת, בדרך־כלל, רק בסופי שבוע, אך לרגל ביקור פרס הוקרנו תמונות מטקס קבלת הפנים גם באמצע השבוע.

העיתון הקאמרוני, „קאמרון טריביון", פרסם בכותרתו הראשית באותיות עבריות: „ברוך בואך שמעון פרס". הכוונה היתה טובה, אלא שהאותיות היו הפוכות. אותו עיתון פרסם מאמר מפורט על טקס מילה הנערך באחד השבטים בקאמרון כאות סולידריות עם ברית־המילה היהודית.

גם ראיון, גם מגע

הסיפור העיתונאי הטוב ביותר מביקורו של ראש הממשלה בקאמרון, שייך בלי ספק לעיתונאי הארגנטיני, אנריקה אוליבה. אוליבה הוא עיתונאי העובד בעיתון רב־התפוצה „קלארין" שבבואנוס־איירס. הוא הגיש לפני שבועות אחדים בקשה בלשכת העיתונות הממשלתית, לראיין את פרס. לימים נקבע לו מועד, יום ב', 25.8, בשעות הצהריים. אוליבה התייצב בלשכה במועד שנקבע, אך פרס נאלץ לעזוב את לשכתו כדי להשתתף בהלוויית אורי טלמור ז"ל. ראש הממשלה הציע, אפוא, לאוליבה להצטרף למטוס היוצא לקאמרון. אוליבה הצטרף לפמליה, בילה עם ראש הממשלה בקאמרון, ובטיסה הממושכת בחזרה, התייחד שעה ארוכה עם פרס...

חיילי צבא קאמרון, שלשום עם הגיעם לכפר סובון כדי ליטול חלק במבצע ההצלה ואיתור הנפגעים של אסון הגאז הטבעי. הממחטות שבהם מכסים אחדים מהם את פניהם משמשות להגנה מפני צחנת הגוויות וגם מפני שרידי גאז, שעוד נמצאים באוויר. (צילום: א.פ.)

פליטת הגאזים פסקה והניצולים חוזרים לבתיהם על־אף האזהרות

יאונדה (ע"ר ורע"צ) קרוב לשבוע ימים לאחר האסון לחופי אגם ניוס, בצפון־מערב קאמרון, בו ניספו לפחות 1500 איש ונפצעו יותר מ־500, נראה, כי הטבע נרגע, פעולות הסיוע מתארגנות והעזרה הלאומית והבין־לאומית, זורמת למקום האסון.

שלטונות קאמרון הכריזו, כי אין עוד פליטת גאזים מתוך האגם, והכחישו בתוקף שמועות לפיהן מתפשט באיזור ענן של גאזים רעילים.

הנציבות העליונה לפליטים שליד האו"ם מסרה, כי 20,000 איש פונו או ברחו. אנשים אלה זקוקים למקלט, לביגוד ולמזון. הוקמה רכבת אווירית כדי להעביר את כל הציוד הדרוש עד לעיר באמנדה, בירת המחוז הצפוני־מערבי, ומשם מעבירים אותו במשאיות לאזורים שנפגעו.

עשרות ניצולים של אסון הגאזים עשו היום את דרכם חזרה לבתיהם בשבילי עפר, למרות אזהרות, כי המזון והמים באיזור שנפגע עדיין נגועים. „אין אנו יכולים למנוע את שובם של התושבים", אמר הגנראל ג'יימס טאטאו, המנהל את פעולות הסיוע באיזור הנידח. „הכפריים רוצים לשמור על רכושם, ואחרים מהם הם גם קרובי משפחה של ההרוגים, הרוצים לדרוש את רכוש משפחותיהם".

לתשומת לב נוסעי אל על

תנועת הנוסעים לחו"ל הנמצאת בתקופה זו בשיאה, גורמת עומס יתר בנמל התעופה בן-גוריון.

על מנת להקל על הליכי הבידוק לטיסה ולהמנע מעמידה בתורים ארוכים, חברת אל על, מבקשת מנוסעיה להשתמש בשירות "טרום טיסה".

שימוש בשירות "טרום טיסה", מאפשר להגיע לנמל התעופה למחרת (ביום הטיסה), שעה וחצי בלבד לפני ההמראה, ישירות לבקורת הדרכונים.

נוסעים שאינם משתמשים בשירות "טרום טיסה", מתבקשים להגיע לנמל התעופה, לפחות שעתיים וחצי לפני מועד ההמראה:

שירות "טרום טיסה" מאפשר להירשם לטיסה (לא כולל טיסות לילה), להפקיד המזוודות, לשלם מס נמל, לתאם מקום ישיבה ולקבל את כרטיס העליה למטוס ערב לפני הטיסה.

שירות "טרום טיסה" לשירותך, בכל ערבי השבוע (למעט ימי ו' וערבי חג), כדלקמן:
- תל-אביב, מסוף אל על, ליד תחנת הרכבת ברחוב ארלוזורוב, בשעות 16.00-23.30
- ירושלים, רחוב הלל 12, בשעות 18.45-22.30
- חיפה, רחוב העצמאות 80, בשעות 18.30-22.00

במוצ"ש וחגים, מצאת השבת/החג.

פרטים נוספים אצל כל סוכני הנסיעות ובמשרדי אל על ברחבי הארץ.

אל על

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

נתן (משמאל) וליאוניד שצ'רנסקי עם אמם אידה מילגרום. (צילום: יצחק הררי)

שצ'רנסקי: אין לזנוח עקרון ההדדיות ביחסים עם ברה"מ

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

„הודעתו של ראש הממשלה, שמעון פרס, כי ישראל לא תציב את עקרון ההדדיות כתנאי מחייב במגעיה עם ברה"מ היא שגיאה נוראה, העלולה לסכן את המאבק בכל העולם למען יהדות רוסיה" – טענה זו השמיע אתמול נתן שצ'רנסקי במסיבת עיתונאים משפחתית שקיימו הוא, אמו אידה מילגרום ואחיו, ליאוניד, לרגל איחודם המחודש בישראל.

משפחת שצ'רנסקי כינסה את מסיבת העיתונאים כדי להודות לכל מי שנטלו חלק במאבק הממושך לשחרורו, לעלייתו ולעליית בני־משפחתו לישראל.

„הלקח החשוב ביותר שניתן להסיק מכל הפרשה", אמר שצ'רנסקי, „הוא שדיפלומטיה שקטה יכולה להיות אפקטיבית רק כשהיא בלווה בלחץ פומבי חזק. אפילו לאחר ששחררו אותי והבטיחו לשחרר את משפחתי, ברה"מ לא מיהרה לקיים את ההסכם. ניסו ללחוץ עלי שלא לדבר ואף שלחו לי רמזים בדרכים שונות כדי שאבין שהעובדה שהמשפחה שלי לא איתי זה בגלל שאני מדבר נגד השלטון הסובייטי. אבל אני הייתי בטוח שאני צריך להגיד מה שאני חושב, וברגע שאני אפסיק לדבר, הרוסים יבינו שהם יכולים להשתמש במשפחה שלי בלחוץ עלי, ואז הם באמת יהיו בני־ערובה ולא יוכלו לעלות".

אמו של נתן, אידה מילגרום, ביקשה אף היא להודות לכל מי שנטל חלק במאבק לשחרור בנה ולעלייתם ארצה, וביחוד לאלו שנשארו בברה"מ. רועדת לעתים בכל גופה, דיברה אידה בשפה הרוסית, כשנתן מתרגם את דבריה לאנגלית ולעברית. „מיד לאחר המאסר של בני", סיפרה, „היה לי רגש שאני יהודיה בעולם ואני לא יכולה לעשות כלום כדי לעזור לבני. אבל בימים הראשונים היו לידי אנשים כל־כך נפלאים, כמו אידה נודל, סלומון אלבר ואחרים. תמיכה גדולה קיבלתי ממשפחת סהרוב, אנדריי ואשתו, ילנה בונר".

בהתייחסו לשאלת ההדדיות במפגשים עם ברה"מ, אמר שצ'רנסקי, כי ויתור על עקרון זה יתפרש אצל הסובייטים כחולשה וכניעה ללחצם. „אם לא יהיה ברור לסובייטים שלא תהיה התפתחות ביחסים הקונסולאריים ולא תהיה התקדמות בנושא יהדות ברה"מ – או לא יהיה בכך שום תועלת" הדגיש.

מחלוקת בממשל על המדיניות כלפי משטרו של קדאפי בלוב

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). – ממשל רייגן נקלע אתמול למחלוקת פנימית פומבית למתבה בשאלת מדיניותו כלפי משטר מועמר קדאפי בלוב. בעוד פקידים הבולטים לנשיא רייגן בהשמיעו בקליפורניה מעודדים פירסומים המאיימים על קדאפי במהלומה צבאית אמריקאית לסיכול פיגועי טרור או לגמול עליהם, הביעו פקידים בוואשינגטון חשש, כי עבירה זו תפריע לניהם הבעיה אירופית בעיצומים הכלכליים והמדיניים נגד לוב.

„וושינגטון טיימס" דיווח אתמול, כי שלטונות מצרים עצרו שלושים שמונה לובים שנשאו חומר נפץ ושהתכוונו לתקוף את שגרירות ארה"ב בקאהיר. השמונה נלכדו בגבול הלוב־מצרי.

פקידים בממשל אמרו לכתבים, כי ביטול עגינתן של נושאת המטוסים „פורסטול" ואניות כוח המשימה שסביבה בנמל חיפה, בתום התרגיל המצרי־אמריקאי המשותף „מי ויבר", אמור לאותת לקדאפי, כי הצי הששי ממשיך לשהות מול חופי לוב וערוך לתקוף, אף שאין עדיין תוכנית מבצעית מוגדרת לכך.

„וואשינגטון פוסט" דיווח אתמול, כי הממשל מנהל מלחמת עצבים נגד קדאפי, לפי תוכנית שעובדה בבית הלבן בתחילת החודש ושכוונתה להבהילו לתגובה בלתי הגיונית. לאחר דיווח מודיעיני (שאחר כך הסתבר כי מהימנותו מפוקפקת) על אובדן שליטה של קדאפי עם מנהיגים מתימן בחודש יולי, נועדו שר החוץ ג'ורג' שולץ ובהלו הסי.איי.אי. ויליאם קייסי ועיבדו את תוכנית ההפחדה. בין השאר שקלו – אך לא אימצו – רעיון לערער „עצבי" קדאפי באמצעות „בומים" על קוליים של מטוסי קרב אמריקאיים בשמי לוב. רעיון אחר היה לשתול בעתוני חוץ סיפורי כוננות צבאית למהלומה אמריקאית ועל מצבו הנפשי המעורער של קדאפי. הכוונה היתה להמריץ את קדאפי לפעול ואת יריביו מבית לפעול נגדו.

„אף־20" של נורתרופ ירד מרשימת החלופות ל„לביא"

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – חברת „נורתרופ", המנסה לשווא למכור את מטוס הקרב „אף־20" שפיתחה, הודיעה לפנטאגון, כי אינה מעוניינת שמטוס זה ישותף בסקר החלופות האפשריות ל„לביא". הסירוב נומק בהערכת „נורתרופ" כי אין טעם בבדיקת מתקן מערכות אלקטרוניות שפותחו בישראל בגוף ה„אף־20".

יתכן ש„נורתרופ" מבקשת גם להתנער מהדימוי שדבק בה בשנים האחרונות, של יריבה עיקשת לתוכנית ה„לביא".

סירובה של „נורתרופ" יגביר את קשיי הפנטאגון בביצוע סקר החלופות, שכן נותרו עתה רק „אף־16" של „ג'נראל דיינמיקס" ו„אף־18" של „מקדונל־דאגלס". קשיים אלה הסתמנו בשלושת ימי המפגש בבסיס חיל האוויר האמריקאי רייט־פאטרסון, בין צוותים „סכניים" של חיל־האוויר הישראלי ומינהלת תוכנית ה„לביא" לבין חיל־האוויר האמריקאי. המפגש עמד להסתיים אמש.

עלון החדשות „אירוספייס דיילי" דיווח אתמול, כי בקרב שש אנשי הצוות הישראלי, מהם שניים ממינהלת התוכנית וארבעה מחיל־האוויר, חלוקות הדעות בשאלת המשך פיתוח המטוס.

ייצור „מ־1" במצרים

עלון החדשות „דיפנס וויק" דיווח אתמול, כי בעקבות ביקור שר ההגנה המצרי עבדל חלים אבו־רזאלה בפנטאגון החודש נאות עמיתו האמריקאי קספאר ויינברגר לשקול היתר לייצור משותף של הטנק „מ־1", מהמחצית השנייה של העשור הבא. חברת „ג'נראל דיינמיקס" אמורה להקים במצרים מיתקן שיקום ואחזקה לטנקים מתקדמים פחות, אך המצרים רוצים מכשור ייצור טנקים ומיכולת למימונה.

סכסוך על שלבי העלאת השכר מעכב את הסכם המגזר הפרטי

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

ההסתדרות והתעשיינים עדיין חלוקים ביניהם באשר לשלבים שבהם יועלה השכר התחילי לכדי 450 שקל – אמר אתמול יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד, בכינוס של מזכירי מועצות פועלים.

לדבריו, בשנת התקציב הנוכחית יושג היעד שההסתדרות קבעה לעצמה והוא שהשכר הריאלי יהיה גבוה מזה שבשנת 86־1985, בתנאי שתשכר הציבורי במשק.

הברפלד ציין שזו הפעם הראשונה שרוב האיגודים בשירות הציבורי הצטרפו להסכם המסגרת מיד עם החתימה עליו. עוד אמר יו"ר האגף לאיגוד מקצועי: „שר האוצר מודיע שעלותו של הסכם השכר בשירות הציבורי לאוצר היא שני אחוזים בלבד. לא איכפת לי אם יודיע שהעלות היא אפס אחוזים. העיקר שכל עובד יקבל במועד את תוספת עשרת האחוזים שלו".

יו"ר האגף לאירגון ומועצות הפועלים, גדעון בן ישראל, גינה בדבריו את שר התעשייה והמסחר אריאל שרון, „שניטפל לעובדים המסרבים לעבוד בשכר יהודי". הוא קרא לשרון להתנגד לשכר התחילי המוצע לעובדים בערי פיתוח, שהוא ברמה פחותה מהשלמת הכנסה.

קורפו: לא יותר ייקור רכב 86

מאת דוד מרשיוב, סופר „דבר"

שר התחבורה, חיים קורפו, הודיע אתמול ליבואני המכוניות, כי לא תותר העלאת מחירי רכב משנת ייצור 1986.

דבר
DAVAR دافار
מאוחד עם למרחב

העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מנהל כללי: אהרן קראוס

המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מ. 65233
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים: 281860, 298032
סניפים: ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים, רח' המלך ג'ורג' 16 בית נאחזה קומה ג' טל. 242203
חיפה, רח' הנביאים 27 טלפונים 3־642111, מ. 33104

יקירתנו
סימה אחילאה ז"ל
(לבית אונטרמן)
איננה
ההלוויה היום יום ה' בקריית שאול תל־אביב.
בדבר שעת ההלוויה נא לטלפן 03־746552.
אבלים:
בעלה – משה אחילאה
בתה – נגה ואליהו מרון
בנה – אליהו וברכה אחילאה
נכדיה ונינה

מסמכים שהגיעו לעתון בנירמקסיקו:

לפני 29 שנה איבדה ארה"ב את פצצת המימן הגדולה ביותר שייצרה

ניו־מקסיקו (א.פ.). – פצצת מימן שמשקלה 19 טונות, אחת מרבות העוצמה ביותר שיוצרו אי־פעם, נפלה בטעות ממפציץ באיזור אלבוקרק שבניו־מקסיקו לפני 29 שנים – כך עולה ממסמכים ממשלתיים שבידי עתון מקומי בניו־מקסיקו.

עם נפילת הפצצה, מדגם „מארק 17", הופעלו חומרי נפץ לא גרעיניים, המשמשים לגרימת תגובת שרשרת המתרחשת בעת פיצוץ גרעיני. אולם תגובת השרשרת לא נגרמה, ואיש לא נפגע בתקרית זו, שכן הפצצה נפלה באיזור לא מיושב. מעוצמת הפיצוץ של חומרי הנפץ נוצר מכתש בקוטר של כ־7.5 מטרים ובעומק של כ־3.5 מטרים.

מן המסמכים שבידי העתון עולה, כי זיהום רדיואקטיבי ברמה נמוכה נרשם בתוך המכתש. „לא מן הנמנע שהיתה זו הפצצה בעלת העוצמה הרבה ביותר שייצרנו אי פעם", אמר ד"ר סטן מורים, חוקר ברשות להגנה על משאבי טבע ומומחה לנשק גרעיני.

במסמכים הממשלתיים לא צוינה עוצמתה המדוייקת של הפצצה, אבל לדברי מורים סבורים רוב החוקרים, כי זו היתה יותר מעשרה מגאטון (1,000 קילוטון). לדברי מורים עוצמת הפצצה החזקה ביותר שבידי ארה"ב היום 99 מגאטון, ואילו עוצמת פצצת האטום שהוטלה על העיר הירושימה היתה 16 קילוטון בלבד.

בריטניה לא תסכים לתת לארה"ב בסיס לתקיפת לוב

מאת דליה שרון, כתבת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – דוברים מטעם השמרנים מסרו אתמול, כי בריטניה לא תסכים הפעם לאפשר לארה"ב שימוש בבסיסים על אדמת בריטניה כדי לתקוף את לוב. ההודעות באו נוכח עליית המתיחות באגן הים התיכון, עם היוודע דבר הפניית ספינות מלחמה אמריקאיות לכיוון מערב האגן, ועם היוודע דבר כניסתן של ספינות נוספות הנושאות טילי שיוט מדגם „טומהוק", לקראת סיום התרגיל המשותף עם מצרים.

כמו־כן נודע כאן על תגבור טייסות האף־111, החונות בבריטניה בעוד 15 מטוסים, אשר מועברים מבסיסים בקנדה ובארה"ב. פרשנים ציינו עם זאת, כי כדי להשתמש במטוסים אלה, יהיה על ארה"ב להעביר לאזור עוד מטוסי תדלוק וכי עד כה דבר זה לא נעשה.

דוברים מטעם האופוזיציה הביעו את התנגדותם החריפה למתן היתר לאמריקאים להשתמש בבסיסים בבריטניה ואמרו, כי תאצ'ר תעשה משגה חמור עם תיעתר לבקשה נוספת של רייגן. הדוברים התייחסו בדבריהם למסע השליחות של ורנון וולטרס לאירופה. ואילו הווייטהול הודיע, כי עד כה לא נתקבלה כל בקשה אמריקאית לשימוש בבסיסים.

רוברט פיסק, סופר ה„טיימס" הלונדוני במזרח התיכון, דיווח, כי חאפז אסד, אשר שב מביקור בטריפולי, חושש, כי קדאפי עלול להתפתות ולנקוט פרובוקציה אשר תגרור את האמריקאים לתקוף את לוב. לנוכח ההצהרות על הסולידריות הסורית־לובית, היתה מטרתו האמיתית של אסד להרגיע את קדאפי ולמנוע התלקחות עימות נוסף באזור אגן הים התיכון. סוריה מודאגת מן ההתפתחויות והיתה רוצה להביא להרגעת הרוחות שם.

קוהל: נחסום את זרם הפליטים הנוהר לגרמניה

בון (ע"ד). קנצלר מערב־גרמניה הלמוט קוהל הודיע אתמול על צעדים שתנקוט ממשלתו לחסימת זרם הפליטים והמהגרים ממדינות העולם השלישי המחפשים מקלט במערב־גרמניה.

קוהל אמר במסיבת עיתונאים, כי גרמניה תמשיך לנקוט במדיניות של מתן מקלט לנרדפים בשל דיעות פוליטיות, אולם אין היא מוכנה לקלוט „פליטים כלכליים", הבאים למערב־גרמניה אך ורק מסיבות כספיות. „מספר מבקשי המקלט המדיני אצלנו גדל מחודש לחודש", אמר קוהל. „אם הדבר יימשך, צפויים אצלנו מספרי שיא של מעל 100,000 מהגרים ב־1986 שרק 16 אחוז מהם קיבלו אישור להיותם קורבנות של רדיפות פוליטיות".

קוהל אמר כי גרמניה תדרוש מעתה אשרת כניסה או אשרת מעבר מאזרחים מסויימים ממדינות העולם השלישי וכי חברות התעופה קיבלו הוראות להכניס לנוסעים ממדינות אלה ידאו אשרות כניסה למערב־גרמניה בעת קניית כרטיסי הטיסה.

המדינות אשר אזרחיהן יהיו חייבים מעתה באשרות הן: לבנון, סוריה, גאנה, פאקיסטן, ובנגלאדש, המדינות שמהן באים רוב הפליטים.

צפוי מאבק בי"ל חריף על השליטה בפדרציית השחמט

לונדון (ע"ד). – פלורנסיאו קמפומאנס הודיע אתמול, כי יציג את מועמדותו לתקופת כהונה שניה כנשיא הפדראציה הבינלאומית לשחמט פיד"ה – סבורים כי צפוי מאבק עז על השליטה בארגון השולט על ענף השחמט.

קמפומאנס שוחח עם עתונאים שעות ספורות לפני המועד הסופי להצגת המועמדות, בשעה שאלוף העולם, קאספרוב, והטוען לכתר, קארפוב, שיחקו את משחקם ה־12 והאחרון בלונדון, לפני העברת המשך המשחק ללנינגראד.

הברזילאי לינקולן לוצ'אנה מבקש לרשת את מקומו של קמפומאנס, בבחירות שיהיו בנובמבר. בארבע שנות כהונתו של קאמפומאנס פרצו בפדרציה הבינלאומית סכסוכים ופולמוסים שונים. בין היתר היה קאמפומאנס, אזרח הפיליפינים, נתון לביקורת חריפה על שהפסיק אליפות קודמת לאחר שקאספרוב, שהיה אז הטוען לכתר, הצליח לחזור למצב של 5־3 לאחר שפיגר 5־0. בתחרות זו נרשם שיא של 40 משחקי תיקו.

קאספרוב גם התערב בראשית השנה בסכסוך שפרץ בעקבות החלטת הפדרציה הבינלאומית לקיים את אולימפיאדת השחמט במדינה הערבית דובאיי, החלטה שמנעה אוטומטית את השתתפות ישראל. נורווגיה, שוודיה ודנמרק הודיעו, כי לא ישתתפו באולימפיאדה, מתוך סולידאריות עם ישראל.

בצער וביגון כבד
אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו
שמואל אקרון
(אוקריינ'יק)
הלויה תתקיים היום, יום חמישי כ"ג באב תשמ"ו 28.8.86 בשעה 11.30 לפני הצהריים בבית העלמין קרית שאול תל־אביב.
שמעון ורחל אקרון
דוד וקטי אקרון וב"ב
גדעון ודבורית אקרון וב"ב
אהובה ורמי בר כוכבא וב"ב

ליוסף שיין
מנכ"ל אוצר השלטון המקומי
ויו"ר הנהלת ארגון המועצות האזוריות
אתך באבלך על מות
אחותך
מרכז השלטון המקומי בישראל

לוי: החזרת מודעי לממשלה אינה ודאית

מאת עליזה ולך, כתבת „דבר" לענייני מפלגות

החזרת יצחק מודעי לממשלה אחרי הרוטאציה אינה ודאית, שכן נראה כי בליכוד מתייחסים ברצינות לאפשרות שצעד בזה יגרור את המערך לחולל משבר ממשלתי.

רושם זה עלה אמש מדברי סגן ראש הממשלה ושר הבינוי והשיכון, דוד לוי, במישדר „מוקד" בטלוויזיה. לוי נשאל האם יוחזר מודעי לממשלה אחרי הרוטאציה, ובתשובתו הבליע ביקורת, הן על מודעי עצמו והן על שמיר.

לדברי לוי, מודעי הקדים להתפטר מהממשלה ולא השאיר לעמיתיו, שרי הליכוד, את האופציה לגבש עמדה מפלגתית ולנהל מאבק נגד רצונו של ראש הממשלה לפטרו. ואילו שמיר – שבשמו לא נקב לוי – הבטיח מה שהבטיח למודעי בלי להתייעץ עם שרי הליכוד.

דליקה גדולה ביער הזורע

(ע). – יותר מ־15 אלף עצים, שניטעו לפני כ־35 שנה על־פני 150 דונם, עלו באש אתמול לפנות־ערב בדליקה גדולה, שפרצה ביערות הזורע.

השריפה פרצה בשולי הדרך המובילה לכיוון נחל השופט, כנראה בשל רשלנות של נהג שעבר באיזור. שמונה כבאיות השתתפו במאמצי הכיבוי, ועימן מאות עובדי קק"ל, חיילי צה"ל ומשמר הגבול וחברי קיבוץ הזורע. בשעה 9:30 בערב השתלטו אנשי הקק"ל על השריפה, אך כוח גדול נשאר בשטח כדי למנוע התפשטות האש.

האחיות

(המשך מעמ' 1)

למרות שהוזמן להשתתף בה, ועל כך שאיש מראשי ההסתדרות לא מצא לנכון לבוא לאסיפה לאות תמיכה.

אחיות בתי החולים דורשות תוספת של אלפי תקנים לבתי־החולים ותוספות־שכר שונות, העשויות סביב 50 אחוז.

שר הבריאות, מרדכי גור, אמר אמש כי חלק מתביעות האחיות צודקות, אך מאחר שהמשא־ומתן עימן לא הופסק, אין לדעתו הצדקה לשביתה המתרכבת.

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, הורה אתמול ליו"ר האגף לאיגוד מקצועי „להיכנס לעובי הקורה", במאמץ לפתרון המשבר המתחדש במערכת הבריאות.

בבוקר שלאחר מהומות הדמים בשכונת וייט סיטי שברובע השחורים סוואטו, מוטלת גופת אחד הקרבנות מכוסה בעיתונים. סביבה ניצבים קרובי המשפחה האבלים. (צילום: א.פ)

לפחות 12 הרוגים ו־70 פצועים ברובע השחורים סווטו בדרא"פ

יוהנסבורג (עייר א.פ.). – 12 שחורים נהרגו אתמול ולפחות 70 נפצעו במהומות רחוב ברובע השחורים סווטו שביוהנסבורג – מסר דובר ממשלתי. היו אלה המהומות האלימות ביותר מאז הוכרז מצב החירום בדרום־אפריקה לפני כחודשיים וחצי.

במהלך המהומות ירו כוחות הבטחון אל עבר ההמון, ולדברי עדי ראייה מקרב תושבי הרובע, נרגם ראש המועצה של הרובע למוות בידי ההמון.

לדברי תושבי הרובע, החלו המהומות בעקבות חששות מפני מסע פינויים, חדש של הממשלה, שכוון כלפי משתתפי שביתת התשלומים. מוקד ההתפרעויות היה בשכונה „וייט סיטי", השכונה העניה ביותר בסווטו. צעירים הקימו מחסומים בכבישי השכונה, הטילו אבנים ופצצות־תבערה על כוחות המשטרה ועברו מבית לבית הדוקי בתושבים להצטרף לשביתה.

ויני מנדלה, אשתו של מנהיג „הקונגרס האפריקאי הלאומי" הכלוא, סיירה אתמול בהריים בוויים סיטי. היא הביעה חששה בפני עתונאים מפני הידרדרות המצב עקב תסכולם הגובר של התושבים. ויני מנדלה גם טענה, כי מספר ההרוגים הוא יותר מ־20, והאשימה את השלטונות בהעלמת המספר האמיתי.

מחשש להתפרעויות אלימות

המשטרה שוקלת לבטל הרשיון להפגנת המושבניקים בבירה

מאת דוד מרשיוב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

המשטרה שוקלת לבטל את הרישיון שנתנה לתנועות המושבים להפגין ביום ראשון מול משרד ראש הממשלה במחאה על הסחבת ואי־קיום הבטחות להעברת כספים המיועדים לשיקום המושבים שבמשבר.

במשטרה חוששים, כי המתמרמרים מבין אלפי חברי המושבים, האמורים להפגין כשהם מצוידים בכלי־עבודה חקלאיים, כגון אתים, מעדרים, מגרפות, קלשונים ומקושים, עלולים להפוך את הכלים שברשותם לכלי־משחית.

בכנס־מחאה שנערך אמש, בהשתתפות כ־400 פעילים בתנועות המושביות, התבקשו המארגנים למנוע אי־סדרים ולשמור על השקט בהפגנה. רבים מהנוכחים מחו בחריפות על אי־קיום הבטחות מצד הממשלה, בעוד שתנועות המושבים קיבלה החלטות קשות וגורליות, כמו הפיכת מושבים שאינם ניתנים לשיקום לישובים קהילתיים.

אלפי חברים מהתנועות המושביות, האמורים להשתתף בהפגנה, מתכוונים להעלות באש את כלי־העבודה שיביאו עימם, כדי לבטא בכך את סכנת הכליה הנשקפת למושבים.

פסגת פרס־מובארק

(המשך מעמ' 1)

העיתון המצרי – „אם ראש ממשלת ישראל יבוא לפסגה כדי להכביר כוב את שלושת הלאוים הללו או את ההצעות ואת הדעות שהביע בפני המלך חסן השני באיפראן". לדבריו, מצרים כבר הבהירה לפרס כאם לא יוכנו הוצאות קונקרטיות בכל הנוגע לקידום פתרונה של הבעיה הפלסטינית, ניתן לומר כי האכזבה להבהבה של הפסגה הציפיות יהיו לשוא.

ניירות עמדה על מעמד ירושלים

עורך „אל־מצאוור" חזר במאמרו על תביעה של מצרים: הכרה בזכות הפלסטינים להגדרה עצמית במסגרת מערכת הקשרים העתידיים עם ירדן והכוונה לקונפדרציה הירדנית־פלסטינית על בסיס הסכם רבת־עמון והכרה בעיקרון שהעלה מלך ירדן – „אדמה תמורת שלום", כלומר, החזרת כל השטחים שנכבשו ביוני 1967. בקשר לכך, מסרו מקורות בקאהיר, כי במשרד החוץ המצרי כבר מכינים ניירות־עבודה בקשר למעמדה העתידי של ירושלים.

העיתונאי, מקורבו של מובארק, גם מפרסם את לוח הזמנים עד הפסגה הצפויה: חתימה על שטר הבוררות המלא המושלם – בשבוע הבא. הוא מביע תקווה, כי שני הצדדים – הישראלי והמצרי – יקבעו את שלושת הבוררים הבינלאומיים שלהם בעניין טאבה. טקס החתימה יערך בקאהיר. לאחר החתימה יהיה בסיוני, בעבריות תל־אביב, מוחמד בסיוני, שגרירה הבא של מצרים בישראל. לבסיוני כבר הוענקה הדרגה אישית של שגריר.

במאמר קודם כתב מוחמד אחמד, כי עם חתימת שטר הבוררות תהיה בעיית טאבה חלק מהכרעת הבוררות הבינלאומית ועל הפרק תעמוד בעייתה המרכזית של מצרים – הבעיה הפלסטינית וקידום תהליך השלום.

טאבה

(המשך מעמ' 1)

שגריר ישראל בקהיר, משה ששון, עם השרים המצריים שבמשרדיהם קשורים לנושאי הנורמליזציה.

קמחי ומייל ימשיכו בשיחותיהם בקהיר גם הבוקר.

מנכ"ל משרד ראש הממשלה, אברהם טמיר, מסר אמש, כי בשבוע הבא ייחתם בקאהיר שטר הבוררות, ובעוד שבועיים תתקיים הפסגה בין שמעון פרס להוסני מובארק.

לדברי מצרי, עבודות הגיפור בטאבה יסתיימו תוך ימים אחדים, ובמקביל יוסכם על קלוקה בוררים בין־לאומיים בשיחות בין היועצים המשפטיים של משרדי החוץ של ישראל, מצרים וארה"ב.

על־פי מקור בקהיר, יהיה אחד הבוררים נשיא שוויץ לשעבר.

קרא מחר ב־
ידיעות אחרונות

קמרון: פריצת דרך באפריקה
מאת רוני שקד, שלוחה למסע ראש הממשלה

משפחת שרנסקי שוב ביחד
מאת נעמי גל

יומן כלא רמלה
פרקים מספרו של דוד פרץ, מפקד הכלא לשעבר

כך מקלקלים את תדמיתנו בארה"ב
מאת אלי תבור, ניו־יורק

בעניין ריינר
אפרים ריינר, אחרי אמצ"ל, אחרי [illegible]
מאת אריה אבנרי

צמח בר
שלום חנוך, מסורת רוקנ'רול [illegible]
קשר קסום עם הקהל הישראלי
מאת יותם ראובני

קדישמן זז
המסלים של קדישמן [illegible]
מאת עמנואל בר־קדמא

אמא גרבוז
בשבוע שעבר נפטרה בלה גרבוז, האמא הפולניה, האמא של [illegible]
הבנים ח"כ אהרון הראל, [illegible] גרבוז ואלון גרבוז מספרים על אמא
מאת עדית נעמן

קון טיקי באיי הפסחא
מסע בעקבות תור הייארדאל אל [illegible] מסתורית –
מי היו אנשי הציפור [illegible]
מאת דידי מנוסי

ספורט/סמים
הבעיה מס' 1 של אמריקה. עכשיו גם של הספורט. הסמים הגיעו גם לספורט בבריטניה ומגיעות גם לישראל.
לקראת פתיחת עונת הספורט [illegible]
שירות „סיים" מיוחד [illegible]

שמעון של בורבה
חיים בורבה, [illegible]
מאת [illegible]

מדוריהם של חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון, [illegible], סילבי קשת ואהרון בכר

„השקל שלך"

במוסף לתרבות, ספרות ואמנות:
מכתבים מעזבונו של [illegible]
אהבה מתמשכת עם [illegible]
מאת נעמי [illegible]

בית ליסין

„שחור היה הלילה" הצגה מצחיקה על גודל אכזר, הצגות בכורה הערב 28.8 ב־20.30, מחר ו' 29.8 ב־21.00, ג' 2.9, ד' 3.9, ה' 4.9 ב־20.30, ו' 5.9 ב־21.00

„עד כאן" מופע ראיונות פומבי של קול ישראל מנחה שמואל שי הערב 28.8 ב־21.00

רביעיית באלדי אוליאר עם שובה ממסע הופעות בפריז מחר ו' 29.8, מוצ"ש 30.8 ב־21.00

„חגיגה של סיפורים" עם עידית ועזרא דגן לילדים שבת 30.8 ב־11.30

„כולם היו בני חוץ מנעמי" ההצגה הכי מצחיקה בעיר, הצגה אחרונה מוצ"ש 30.8 ב־20.30

„מרתף הג'אז" עדי רנרט וחברים א' 31.8 ב־21.45

יהונתן גפן „על הפנים" וגם אלון אולארצ'יק ב' 1.9 ב־20.30

ערב עם הזמר חנן יובל ב' 1.9 ב־21.00

עדי עציון שרה קורט וייל עם הפסנתרן יונתן זק ד' 3.9 ב־21.00

הסרט „אבודים באמריקה" של הבמאי הנודע אלברט ברוקס, בהקרנת בכורה ארצית כל ערב ב־23.15, ו' גם ב־14.30

ויצמן 34 (כיכר המדינה) תל־אביב
טל' הקופה: 257966, 216653
חניון מרווח פתוח לקהל. הסדר מיוחד למנויים

ישראכרט

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

אנשים • אנשים

בשר ודם ואגדה

בטקס הענקת תואר ד"ר כבוד לפילוסופיה לד"ר ארמנד האמר (בתמונה) מטעם אוני־ברסיטת תל־אביב אמש, התחרו המאר־חים בקשירת כתרים לראשו. פרופ' משה מני, נשיא אוניברסי־טת ת"א אמר בנאומו כי הערך של ד"ר האר־מר באנציקלופדיה „מי ומי" הבין־לאומית הוא אחד הארוכים ביותר הודות למגוון פעילותיו ועיסוקיו.

קודמו בתפקיד פרופ' חיים בן־שחר (חבש) אמר כי ד"ר האמר הוא בן אדם, בשר ודם, שאפשר לגעת בו, אבל הוא גם מוסד ותופעה אגדית. ממלא מקום ראש הממשלה יצחק שמיר, שאל שאלה רטורית: כמה אנשים יש בעולם היו שיכולים לדבר על יחסי ידידות וקירבה גם עם ולדימיר לנין, וגם עם מנחם בגין? אורח הכבוד בעצמו פתח את נאומו בהתייחסו לנאום ההצגה של פרופ' מני ואמר: כששמעתי את פרופ' מני קורא את הביאוגרפיה שלי הרגשתי: כאילו הוא קורא את ההספד עלי. אני שמח שזה כבר מאחורי...

★

ד"ר ארמנד האמר, נפגש אתמול עם שלושה ראשי ממשלה של ישראל: את מנחם בגין הוא ביקר בביתו, ולדבריו התרשם כי הוא במצב רוח ובמצב פיזי טובים מאד, הטובים ביותר מאז מות אשתו עליזה ז"ל. עם ראש הממשלה הנוכחי, שמעון פרס, סעד ארוחת צהריים, ושמע רשמים מביקורו בקמרון. ואת ראש הממשלה לשעבר, המיועד יצחק שמיר, פגש באוניברסיטת תל־אביב במעמד הענקת התואר.

עליזה ולך

רוחות „ליברטי"

בארץ מבקר עתה הבמאי האנגלי בן בלומשטיין מתחנת הטלוויזיה „תמזה" בלונדון. ביקורו עלול לשוב ולהעלות רוחות מן העבר שנדמה היה שחלפו. בכוונתו של בלומשטיין לביים סרט על הגירסה היש־ראלית אודות ההתק־פה של חיל הים היש־ראלי על אונית הביון האמריקאי „ליברטי" לפני קרוב ל־20 שנה, ושבה נהרגו עשרות אמריקאים. מסתבר שעד היום צץ ועולה הנושא מדי פעם. האמריקאים דבקים בגירסתם שהתקפה על האניה נעשתה בידיעה ברורה שזאת אניה אמריקאית. דבר שאותו מכחיש בכל תוקף מפקד הפעולה דאז אל"מ (מיל) משה אורן. הוא מרגיש שבאותה תקופה רגישה לאחר מלחמת ששת הימים, לא היה ספק שהאניה אמנם מצרית. בלומשטיין יראיין בארץ אנשים רבים הקשורים לארוע ביניהם את מפקד חיל הים באותו זמן אלוף (מיל) שלמה אראל. (בתמונה).

מדלית זהב

צחי בקר, מנכ"ל בית־לסין שב מבקור בוק באיטליה, אשר במהלכו קיבל בטקס מיוחד את מדלית הזהב בפסטיבל צ'רביה.

פסטיבל צ'רביה הוא פסטיבל לתיאטרון חזותי ומרכז מאות אמנים מרחבי העולם. כפעם הראשונה השתתפה בו להקה ישראלית (מיזות בין־ישראל מתיאטרון „הקרון"). מקבלי הפרסים השנה הם מנהל התיאטרון הלאומי המצרי וצחי בקר. הפרס מוענק על תרומה מיוחדת לפעילות תרבותית בין־לאומית בתחומי התיאטרון ולצחי בקר במיוחד, על הקמת וניהול הפסטיבל הבינלאומי לתיאטרוני בובות בירושלים, ועל עידוד קשרי התרבות בין איטליה וישראל בעשר השנים האחרונות. בין הלהקות הישראלית והמצרית נוצרו קשרים טובים והלהקה המצרית הבטיחה לבוא ולבקר בארץ. הפסטיבל גם זכה לכיסוי טלוויזיוני מכובד.

הסברה לנורווגים

האקלים הפרו־פלשתינאי במפלגת העבודה הנורווגית ובחלק של האיגודים המקצועיים אינו מרתיע את המחלקה לקשרים בין־לאומיים של ההסתדרות מלהמשיך להסביר את בעיותיה ועמדותיה של ישראל ותנועת העבודה שלה במדינה צפונית זו. השבוע ביקרה כאן משלחת עורכים של עתוני האיגודים המקצועיים. בין השאר, היא ביקרה במוסדות ההסתדרות, במכון האפרו־אסיאני ובמכון לבון. ענין מיוחד עוררו אצל המשלחת – שנועדה עם מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, עם ראש המה' לאיגוד מקצועי חיים הברפלד, וכן עם יו"ר מכון לבון ירוחם משל, ועם עליזה תמיר, רשמיה של מזכירת נעמת מאשה לובלסקי מביקורה בדרום־אפריקה לרגל קונגרס נשים שחורות שם. אגב, למפלגת העבודה הנורווגית מזכ"ל חדש תורבורן יאגלאנד, שבשנות השבעים היה מיוזמי ניתוק המגע בין המשמרות הצעירות של מפלגתו והעבודה בגלל שלילת מדינת ישראל בשטחים ובנושא הפלשתיני. יאגלנד ידוע גם כיום כידיד של אש"ף ותומך בוודאי הקמת מדינה פלשתינית בראשות הארגון.

ש. שלמה

נכון תמיד

אורח הכבוד בעצרת ההגשמה של תנועת הצופים שנערכה אמש באמפיתיאטרון בצמח בחוף הכנרת היה לא אחר מאשר סגן ראש הממשלה ושר השיכון דוד לוי (בתמונה). הוא נענה ברצון ובשמחה לפניה לבוא ולברך את 1500 חברי הגר־עינים המגשימים ובד־בריו ציין את חשי־בות ההגשמה החלוצית בחיי החברה הישראלית. „כאיש בית־שאן ובשם ילדי" הוסיף ואמר דוד לוי, „אני מברך את פועלכם בגרעינים לעיירות פיתוח ואני מאחל לכם שתמשיכו להיות כמו שאתם, שמחים צוהלים ומגשימים". ואילו תנועת הנוער העובד והלומד קיימה אמש את עצרת ההגשמה ל־23 גרעיניה היוצאים בקרוב לנח"ל, באמפיתיאטרון שבקיבוץ לוחמי־הגיטאות ואורח הכבוד בה היה שר הבטחון יצחק רבין.

עודד בר־מאיר

פרי דמיון

טענתו של ראש מחל־קת העלייה בסוכנות היהודית, חיים אהרון (בתמונה), כי 60 אחוז מעולי המערב מעדי־פים להתגורר ביהודה שומרון ועזה, היא פרי דימיון ומשאלת לב פוליטית שאין לה כל בסיס במציאות, אומר שר הקליטה יעקב צור. על־פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומשרד הקליטה מבין 83,800 עולים מארצות הרווחה שעלו לישראל בין השנים 86–1970, רק 1052 מהם, כ־1.2 אחוז, התיישבו ביהודה שומרון ועזה. אחוז העולים מארצות הרווחה מבין כלל האוכלוסיה היהודית ביו"ש ועזה מגיע לכדי 2.3 אחוז בלבד.

יקיר צור

סיוטים

עיסוקיו של השחקן עודד תאומי (בתמונה) בפאראפסיכולוגיה והופעותיו בערבים המוקדשים לנושא זה ברחבי הארץ, הביאו לו באחרונה פניות של הורים וקרובים של נעדרים שביקשו ממנו לנסות ולהפעיל את כשרונותיו ולסייע במציאת יקיריהם, או לפחות לגלות רמזים שיסייעו לבני ה־משפחות. מתברר כי לא מכבר גילה ב־דייקנות מפתיעה מקום הימצאה של גופת ילדה שנעלמה באזור קרית סבעון. בעקבות זאת, פנו קרובי משפחתו של הצעיר מורן רייבנר מקבוץ מרחביה, שנעלם לפני כשנתיים בדרום־אמריקה, אל תאומי בבקשה שיעזור, אלא שהשחקן, המופיע כעת כד"ר דוליטל במחזמר "גבירתי הנאווה", השיב בשלילה והסביר כי מאז גילוי גופת הילדה, הוא סובל מסיוטים והמראה מזעזע אותו עד היום. לפיכך החליט להימנע מלסייע בתחום זה עם כל הצער שבדבר.

שמעון וייס

עולה כיתה

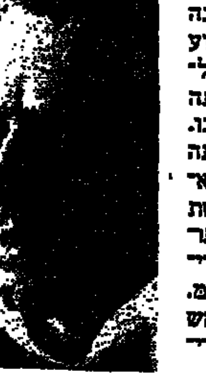

ארנון צוקרמן (בתמו־נה), מי שהיה מנהל הטלוויזיה ומזה שנה ראש החוג לקולנוע באוניברסיטת תל־אביב, „עלה" כיתה ובהחלט בבית ספרנו. צוקרמן יכהן מעתה כדיקן הפקולטה לאו־מנויות באוניברסיטת תל־אביב. בהעדר תו־אר אקדמי יקרא הדיי־קן לכל־דבר כמ"מ. מה שטוב לסגן ראש הממשלה טוב גם לדי־קן.

קצין תותחנים ראשי, החדש, תא"ל שמואל רשף הצטלם עם יתומי חיל התותחנים, במלון „רמדה רנסנס" בירושלים, לפני טקס בר־המצווה, שהתקיימו אתמול בכותל המערבי בירושלים.

המדור נערך ע"י אורה זרניצקי.

בנות קאמרון מקבלות את פני ראש הממשלה שמעון פרס. (צילום: לשכת העתונות)

תוצאות ראשונות של הסכמי השיתוף: אפרוחים וזרעי ירקות וחיטה לקאמרון

מאת דוד מושיוב, כתב „דבר" לענייני חקלאות

משלוח של אלפי אפרוחים ייצא בימים הקרובים מישראל לקאמרון באמצעות חברת „כור־סחר", לשם פיתוח לולים לבשר ולהטלת ביצים בקאמרון. בקרוב תבוא לישראל קבוצה של סטודנטים מקאמרון להשתתף בסמינר בתחום ההדרכה החקלאית. הסמינר יאורגן על־ידי משרד החקלאות והוא ימומן על־ידי ממשלת קאמרון – אלו הן התוצאות הראשונות של הסכמי השיתוף בתחום החקלאות שנחתמו בין סגן שר החקלאות אברהם כץ־עוז ובין שר החקלאות הקאמרוני סדוהיטו ושגריר ישראל במדינה זו גד גולן.

כץ־עוז סיפר אתמול בשובו עם משלחת ראש הממשלה, כי הסיכום בנושא החקלאי מופיע כנספח בנייר העבודה, אשר פורסם בהודעה המשותפת של ראש הממשלה שמעון פרס ונשיא קאמרון פול ביאה בתום הביקור בבירה יאונדה. כץ־עוז הדגיש, שקאמרון אינה מבקשת סיוע בחינם והיא משלמת מחיר מלא תמורת המוצרים מישראל.

ואלה עיקרי ההסכמים בתחום החקלאות בין ישראל וקאמרון:

● ישראל וקאמרון יפתחו במו"מ מסחרי לשם בחינת הקמת שני מפעלים בקאמרון, אחד לעיבוד קאקאו ואחד לעיבוד קפה. קאמרון מייצרת 120,000 טונות קאקאו בשנה ו־100,000 טונות קפה.

● ישראל תשלח לקאמרון זרעי ירקות וגידולי שדה, וכן מבחר של זני חיטה, המתאימים לגידול באיזורים גשומים. נוסף על כך תשלח ישראל לקאמרון יועץ והוא ייעץ לשר החקלאות שם בהתאמת זני החיטה לזריעה ולגידול באיזורי הארץ השונים.

● ישראל תשלח לקאמרון חומר רבייה לגידול עופות, הן לצרכי הטלת ביצים והן לצרכי הקמת להקות לבשר עוף. כאמור, המשלוח הראשון של אפרוחים ייצא לקאמרון בימים הקרובים.

● ישראל תשלח לקאמרון שני בעלי מקצוע בתחום הטכני, כדי שישמשו יועצים לשר החקלאות במדינה זו בהפעלת המיכון החקלאי במשקים המשפחתיים.

● ייפתח משא־ומתן בין גורמים מסחריים בשתי המדינות, במטרה לבחון הקמת חוות לגידול בקר לחלב וחווה לגידול עופות לפיטום ולהטלת ביצים.

● ישראל תשלח לקאמרון מומחה, אשר יבדוק את טיבה ומחירה של הקאסאבה המקומית, שורש עמילני הגדל שם בכמות של מיליון טונות בשנה והמשמש כמזון בארץ זו. הבדיקה הישראלית נועדה לבחון את האפשרות לרכוש שורש עמילני זה כמזון להאבסת בעלי־חיים בארץ.

● ישראל תקבל מקאמרון מגוון של גידולים: עצי פרי וגידולי שדה, ובמיוחד אננס, במטרה לבדוק את האפשרות לגדלם בישראל.

● לקאמרון יש ענין בפיתוח איזורים חצי־מדבריים, המצויים בצפון המדינה. מחצית משטחה של קאמרון מהווה שטח כזה, ואילו המחצית השנייה היא איזור טרופי שיורדים בו גשמים בכמויות עצומות, עד 6,000 מ"מ בשנה. סוכם, כי יותקם קבוצת עבודה משותפת לשתי המדינות, אשר תבחן את בעית סחף הקרקע והשתלטות המדבר על הקרקע. ישראל תציע שיטות עבודה ופיתוח של איזורים חצי־מדבריים.

● ישראל תשלח לקאמרון יועצים ומומחים חקלאיים בתחומים שונים על־פי סיכומים שיתקבלו בין שתי הממשלות.

שר החקלאות של קאמרון הוזמן לבקר בתערוכה הטכנולוגית „אגריטר 86", שתתקיים במחצית ספטמבר בתל־אביב. יתכן שהשר לא יוכל לבוא, משום שהוא יהיה באותו זמן בביקור בסין, אבל בכל מקרה תגיע משלחת קאמרונית לתערוכה.

כץ־עוז סיפר, כי נשיא קאמרון פול ביאה מעוגן היטב בנושאי החקלאות, והוא מעוניין בפיתוח החקלאות במדינתו ובהעלאת רמת החיים של החקלאים. ההכנסה לנפש בקאמרון היא 800 דולאר בשנה, אך במגזר החקלאי היא מגיעה ל־300 דולאר לנפש בלבד. כדי לסייע לחקלאים מסבסדת הממשלה בדולאר אחד כל קילוגראם כותנה שהם מגדלים.

סגן שר החקלאות אברהם כץ־עוז עם שר החקלאות של קאמרון סדוהיטו.

שרי הפיתוח והתעשייה מקאמרון הוזמנו לישראל

מאת משה גבע, סופר הכלכלי של „דבר"

שר התכנון והפיתוח של קאמרון, סעידו אייסו, ושר התעשייה והמסחר שלה, אדוארד מוגולו הוזמנו לישראל במסגרת הידוק הקשרים הכלכליים בין שתי המדינות.

נשיא לשכות המסחר דני גילרמן שעמד בראש קבוצת העבודה הכלכלית המשותפת בעת ביקורו של ראש הממשלה בקאמרון, מסר כי התשתית לחידוש היחסים בין שתי המדינות הונחה כבר לפני שנתיים.

בתוכנית החומש שגיבש שר התכנון והפיתוח הקאמרוני נכלל סיוע ישראלי להקמת מפעלים לעיבוד מזון, חוות חקלאיות, פיתוח מערכת התקשורת (חיוג ישיר בין שתי המדינות כבר קיים) ומחשוב מערכת מרשם אוכלוסין ומשרדי ממשלה.

בינתיים, הזמינה קאמרון מישראל ציוד תקשורת, מטוסים וציוד חקלאי. ישראל תוכל לייבא מקאמרון קפה, קקאו ונפט באמצעות סחר חליפין או ביבוא ישיר.

הקשרים הכלכליים והמסחריים בין שתי המדינות יידונו בוועדה משותפת שתתכנס פעמיים בשנה בכל אחת מהארצות, לסרוגין.

חשיבותה של קאמרון ליחסי החוץ של ישראל באפריקה טמונה בין השאר, בהיותה חברה בקהיליה הכלכלית של 11 ארצות מרכז־אפריקה וביכולתה להיות גשר לחידוש היחסים עם מדינות אלה. היקף סחר החוץ של קאמרון מגיע לכ־3 מיליארד דולאר בשנה. היצוא מסתכם בכ־1.7 מיליארד דולאר והיבוא בכ־1.2 מיליארד דולאר. תובות סחר החוץ שלה הם 8.9 אחוזים מסך תקבולי היצוא.

האלוף אמיר דרורי:

שיפור במיון ובהפניית חיילים לקצונה בצה"ל

מאת טלי ליפגר, הכתבת הצבאית של „דבר"

בשנה וחצי האחרונות ניכרת בצה"ל מגמה של שיפור טכניקת המיון של כוח אדם והפניית אנשים לקצונה. כך אומר האלוף אמיר דרורי, המסיים בימים אלה את תפקידו כמפקד מפקדת חילות השדה.

האלוף דרורי מעריך, כי אחת התוצאות המבורכות של הקמת מפקדת חילות השדה וביסוסה, היא שימוש נכון יותר בכח אדם כתוצאה מריכוזיות הנושא בשילוב ישיר עם צרכי החילות והתפיסה הכוללת של תורת הלחימה במפקדת חילות השדה.

על־פי האלוף אמיר דרורי, בצה"ל לא קיימת עוד תופעת „הראש הקטן" והודות לשיפור שיטת המיון, מגיעים פחות אנשים – אך טובים ונכונים יותר – לקצונה. לדבריו, אין תופעת סרבנות: המיון המוצלח מאפשר הצבה בקורסי הקצונה של חיילים במסלול מהיר יותר, ובהמשכיגים שירות ממושך יותר לקצינים והיסכון ניכר בתקני כוח אדם בקבע.

האלוף אמיר דרורי מתריע מפני בעיות סירוב. התמימה הנוספת לקבע של „דור הביניים", קצינים בדרגות הביניים, ומגדיר זאת כ„בעיה לאומית".

בפגישה עם הכתבים הצבאיים לרגל סיום תפקידו, עמד האלוף דרורי על ההתקדמות הגדולה שעשה הצבא בארגון מחדש במסגרת המפח"ש ואמר כי „זה השינוי הגדול והבסיסי ביותר בארגון הצבא אולי מאז הקמתו". הוא ציין בסיפוק את שיתוף הפעולה שכבר הושג בהכפפת מפקדות למפח"ש, אך לא הכחיש כי למטה הכללי יש קשיים בוויתור על נתחי עוצמה ותקציב לטובת המפח"ש, ועדיין לא הושלמה ההתארגנות מחדש, הנדרשת לרגל השלמת שלב הקמת המפח"ש. דרורי רמז בדבריו לצורך בצמצום תקנים במטה הכללי לאור השינויים הנגזרים מהקמת המפח"ש בהיקף ובתנופה שהמפח"ש כבר נמצאת בם.

מפקדת חילות השדה גיבשה והגישה כבר לפני כחודשים למטה הכללי את תוכניותיה הדרישותיה לתכנון הרב־שנתי של צה"ל ובשלבי גיבוש סופיים נמצאות גם עבודות הסוקרות את חיזוי שדה הקרב העתידי והשלכות הצרכים על המפח"ש. דרורי סירב להתייחס לשאלת מסוס ה„לביא" והשפעתו על בניין כוח חילות היבשה, ורק אמר כי „כל פרויקט גדול משפיע על פרויקטים אחרים".

דרורי סיכם באומרו, כי בניין הכוח וההתעצמות בשנים הקרובות, לאור האילוצים ועל רקע האיומים, ייעשו על־ידי „ניצול נכון ומדויק של המשאבים העומדים לרשותנו, וזה תלוי באופן שבו נקבל החלטות".

הושלם תיק חקירת רצח החייל שאלתיאל עקיבא

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

סגן־ניצב אמנון שאלתיאל מהיחידה הארצית לחקירת פשעים חמורים במשטרה, יעביר הבוקר לפרקליטות הצבאית את תיק החקירה של רצח שאלתיאל עקיבא, שנרצח לפני יותר משנה בידי חוליית מחבלים. זאת, לצורך הכנת כתב־אישום נגד החשודים במעשה.

עם השלמת עבודתו של צוות החקירה המיוחד מתברר, כי בחטיפתו וברציחתו של עקיבא השתתפו שלושה ערבים – שניים מהכפר הוריה שבשומרון ואחד מכפר־קאסם. השלושה אחראים לפיגועים נוספים, לרבות הדיר על האוטובוס בצומת יקיר בשומרון וזריקת רימון בשכם. כתב־אישום מפורט נגד החשודים יוכן תוך זמן קצר.

מן החקירה עולה עוד, כי החוליה כוללת עוד כעשרה תושבים מהגדה המערבית. במהלכה פוענחו שני מקרים של ניסיון לרצח מוכתר הכפר בידיה. הנאשמים בעבירות אלה מועמדים לדין בבית המשפט המחוזי בתל־אביב. בסוף החקירה נתפסו כלי־נשק רבים.

הוחל בהפקת דלק נוזלי מפחם – במכרה סובייטי

מוסקווה (ע"ד). – במכרה בלקובסקיה שליד הנב, 160 ק"מ מדרום למוסקווה, הוחל בהפקת דלק נוזלי מפחם – מסרה אתמול סוכנות טא"ס.

בהודעה נאמר, כי הדרושות שלוש טונות של פחם בממוצע להפקת טונה אחת של דלק נוזלי. התהליך מתבסס על עיבוד הפחם במימן ושימוש בחומרי האצה כימיים ותוספות שונות לדלק. לא נמסרו מספרי התפוקה באותו מכרה.

זה שנים רבות מתקיים בברית־המועצות מחקר להפקת דלק נוזלי מפחם. המכרה בלקובסקיה הוזל בניסויים מסוג זה לפני שנתיים.

כוחות הבטחון אטמו אתמול את ביתו של המחבל עלא א־דין בזיאן בשכונת אל־סעדיה במזרח־ירושלים. בזיאן עמד בראש חוליית המחבלים שרצחה לפני חודשים אחדים את זהבה בן־עובדיה ואת התייר הבריטי פול אפלבי במזרח־ירושלים. בתמונה: אביו של המחבל ליד חדרו האטום. (צילום: י.פ.א.)

יו"ר „מועדון הנשיאים" הגן על מכסה גזעית

מאת אמיר אורן, כתב „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – יו"ר „מועדון הנשיאים" של הארגונים היהודיים בארה"ב, בוריס אברם, הגן שלשום בבית־המשפט הפדראלי בניו־יורק על מיכסה גזעית שנקבעה בשיכון מסובסד בברוקלין.

אברם, שייצג את הנהלת פרוייקט סטארט סיטי, הצדיק את הגבלת שיעור השחורים וההיספאנים בדירותיו ל־35 אחוזים, באומרו שלולא הגבלה זו היתה הפרדה גזעית בפועל ו„שמכה" בפרוייקט. מנהלי הפרוייקט חוששים כי כניסת שחורים והיספאנים נוספים תבריח לבנים – יהודים ואחרים – ממנו.

בבית־המשפט נוצר מצב מביך, שכן הגן דובר היהודים אברם על הפלייה גזעית, בעוד שעוזר שר המשפטים ויליאם בראדפורד ריינולדס, שהואשם לפני כן באדישות לגורל מיעוטים, תבע מהשופט לבטל את המכסות.

המועצה הארצית של קופת חולים
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
קופת חולים

ישיבת המועצה הארצית

תתקיים ביום ראשון כ"ו באב תשמ"ו 31.8.86 בשעה 16.30 אחה"צ באולם הישיבות בבית מרכז קופת חולים רח' ארלוזורוב 101 תל־אביב.

סדר היום:
1. קופת חולים בעקבות ההסכם עם הממשלה – דברי יו"ר ההנהלה המרכזית של קופת־חולים **פרופ' חיים דורון.**
2. שונות.

ארקיע בקצב הסילון
טיסה הלוך ושוב לאילת
בבואינג 707 (חצי שעה לכל כיוון)
וארוח של 3 ימים (2 לילות) בבית מלון*
במחיר החל מ־148 ש"ח בלבד!!
נופש מדהים בספטמבר
החל מ־ $99
*המחיר לאדם בחדר זוגי, כולל ארוחת בוקר.
arkia ארקיע

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים

מימוש רווחים במגמת היצעים

מאת שמואל הזנבלום

לאחר עליות שערים נאות בתקופה האחרונה הגיעה מגמת מימוש רווחים בולטת. במניות הכבדות הופיעו הצעים שנלקחו ללא שינוי בשער אם כי ללא התלהבות יתר לרכוש סחורה. במניות הקלילות נרשמו ירידות שערים, חריפות לעיתים. תופעת המימוש היתה צפויה לאחר גל עליות השערים שפקד את השוק באחרונה. מרבית הפעילים הפתעו לטובה אל מול הקליטה הנאה ועודף היצע הנמוך מהציפיות. אתמול והיום הם ימי המסחר האחרונים בחודש אוגוסט בשוק המניות. מקורבי השוק מעריכים ששוק המניות לא ירד ברמתו, עקב רצון הקרנות להראות תשואה נאה מחד, ועקב חוסר העניין שבאפיקי ההשקעה האחרים מאידך.

רמת השוק הנוכחית הינה גבוהה לטעמם של חלק מסוחרי הבורסה. במצב זה הם נוטים לממש אך עדיין להשאר בתמונה ע"י החזקת פוזיציה ניכרת בני"ע. כללית ניתן להעריך שחברות בורסאיות ימשיכו בעתיד הקרוב לפרסם מאזנים יפים. פירסום מאזנים אלה, בצירוף הצטרפות פעילים מקרב הציבור לשוק, המשך רכישות בקרנות הנאמנות עשויים להביא להמשך אווירה חיובית בשוק. מגמת המימוש עשויה לגבור מעט ביומיים הקרובים אך לאחריה צפויה עלית שערים ויצירת מדרגת שוק גבוהה מהנוכחית.

שינויי שער במסחר

במניות הכבדות נרשמו הצעים שנקלטו בדו"ב ב.ש. מניות דלק ירדו 1.5%. במניות הקלילות נרשמו ירידות. קונטורסיום, המסלול נרשמו מוכרים בלבד. דפרון ירדו 10% וסקאנביה ירדה אף הן 10%, שתוקן בהצעים גדולים. היצע של כ-10,000 ע.נ. בפטרוכימיים נקלט בא.ש. הסנה ירדה 2.9% תוך היצע גדול יחסית. מניות אפיק נרשמו קונים בלבד. מניות ארלדן ריכזו ביקוש עתק ונרשמו קונים בלבד לאחר המאזן הנדיר ברווחיותו שפירסמה החברה. כלל ליסינג 1 נרשמו קונים בלבד והיצע בפולגת נרכש ב.ש. היצע בוולפסון נרכש ב.ש. תוך מחזור גדול. מניות כלל תעשיות בלטה במסחר בגודל ירידתה ב-5.4% תוך היצע גדול. ים המלח ירדה 1.1% ואידיבי פיתוח עלה ב-3%.

כלל ליסינג

מניות כלל ליסינג נסחרות בענף מוסדות מימון. החברה עברה שנים קשות עקב בעיות המיסוי בנושא הליסינג. באחרונה חל שיפור משמעותי ברווחיות החברה דבר שהביא במישרין להתעניינות מוגברת במניות החברה. מניות כלל ליסינג נסחרו בדו"ב תוך מחזורים קטנים ואף דלי מסחר. השיפור ברווחיות הביא לגידול בנפח העיסקאות. פעילי השוק מצפים לחלוקת הטבה נאה ולהמשך פעילות ערה במניות החברה בפרק הזמן הקרוב. ניתן להעריך שהפעילות בכלל ליסינג תהיה בעלת תנודות שערים חריפות.

דלתא גליל

גם במניה זו מצפים לפירסום מאזן נאה. דלתא גליל מייצאת חלק ניכר מתוצרתה לשוק האירופי. בשנים האחרונות סבלה החברה מהחלשות המטבעות האירופיים מול הדולר. כידוע מגמה זו התהפכה בחצי שנה האחרונה והמטבעות האירופיים עלו בכ-40% בממוצע מול הדולר. ניתן להעריך שהשינוי ביחס המטבעות יביא לשיפור ברווחיות החברה שתתבטא במאזן הקרוב. לפרות עליות השערים האחרונות במניות דלתא באו לאחר תרדמת שערים ארוכה ולמניה קיים עדיין פער לשיפור משמעותי בתשואתה.

כלל סחר

המחזורים העיקריים במניות כלל סחר מוחזים תלולמה בורסאית. נראה שהקונה במניות הינו גוף גדול או קרנות נאמנות. אתמול עברה במסחר כמות של 13,000 ע.נ. בימים הקודמים נע היקף המחזור סביב 30,000 ע.נ. ליום. הגוף הקונה במניה חייב להיות גוף הקשור עם קונצרן כלל שכן אין בנמצא גוף אחר המרכז כמויות סחורה גדולות כ"כ. גם במניות כלל סחר מצפים מקורבי הבורסה לשיפור משמעותי בדו"חות הכספיים האמורים להתפרסם בזמן הקרוב.

אפיק – החגיגה נמשכת

מניות אפיק נסחרו בשבוע שעבר לראשונה מאז בריחתם של סאלנט ובליך מפיס. המניות ירדו כ-65% בממוצע ביום מסחר אחד. חוסר העניין במניות אפיק הפך בתוך מספר ימים לפעילות חיובית סוערת. מניות החברה זוכות לביקושי עתק (כ-70,000 ע.נ. כל יום) ועליות שערים חדות. מהות הפעילות אינה ברורה ואף תמוהה למדי.

מאזני ענף המקרקעין

שם החברה	הרווח המתואם בש"ח	תאריך הדו"ח	תקופת הדו"ח
אפריקה ישראל	7,100	31/3/86	שנתי
ארלדן	3,878	31/12/85	שנתי
גבסים ובנין	1,000	30/06/86	חצי שנתי
גבים	953	30/6/86	חצי שנתי
אלרוב	956	31/12/85	שנתי
ברנוביץ	143	30/9/85	חצי שנתי
הכשרת הישוב	793	31/12/85	חצי שנתי
ישראלום	282	31/12/85	שנתי
מנרב	47	30/9/85	חצי שנתי
לוינשטיין	93	30/9/85	חצי שנתי
אילון	773	30/9/85	חצי שנתי
נאות אביב	824	30/9/85	שנתי
סהר החזקות	73	30/6/85	חצי שנתי
רוגובין	112	30/9/85	חצי שנתי

הודעות בורסה שוטפות

גבסים ובנין – בחצי השנה שהסתיימה לתאריך 30.6.86 נרשם לחברה רווח מתואם של מליון שקל, לעומת 1.5 מליון ש"ח בשנת 1985. התוצאות מעידות על שיפור יחסי במאזן הנוכחי. מקורבי השוק ציפו לשיפור גדול יותר ברווחיות החברה.

נכסי הדיים – ירידה חדה ברווח. סך הרווח המותאם בחצי השנה שהסתיימה ב-30.6.86 הסתכם ב-118.8 אלף ש"ח. זאת לעומת רווח של 1.65 מליון ש"ח בשנה הקודמת.

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

אה.ה.ה. ש	16700	50.0	+400	+2.5	+73.0
הספנות 0.1	1000	3726	-30	-2.9	-3912
הספנות א 0.5	690	2984	-21	-3.0	-2656
הספנות אופ 2	718	2204			+743
כללי לא בהסדר	23400	139	-450	-1.9	-121
בנק צפ' אמריק 1.	--- הפסקת מסחר ---				
בנק צפ' אמריק 5.	--- הפסקת מסחר ---				
בנק צפ' אמ אופ	--- הפסקת מסחר ---				
הבינלאומי 5.0	3745	2624	-35	-.9	-1409
פ.י.ב.י. 0.5	4170	2818	-98	-2.3	-4443

כלולים בהסדר הצמדה

אידיבי רג 100.0	77250	310	-200	-.3	-96.0
אידיבי ב 100.0	77800				-11.0
אידיבי בב א 2.0	480000				
אגוד דשח	57290	114	-480	-.7	-181
דיסקונט ב	99000	5.0			
דיסקונט א	98700	106	-100	-.1	-67.0
דיסקונט שה ב	11849		-51	-.4	-83.0
המזרחי ש	31578	611	-362	-1.1	-928
המזרחי מ	31608	119	-330	-1.0	-110
המזרחי שה 9	14480	7.0			
הפועלים מבכ	112008				+3.3
הפועלים ש	52500	977	-150	-.3	-293
הפועלים ב	52500	46.0	-200	-.4	-35.0
כללי א 1.0	133800	43.0	-1001	-.7	-73.0
כללי שה 5	101810		+10		+5.0
כללי שה 7	6380	32.0	-120	-1.9	-38.0
כלל סטוק 100.0	35430	1067			+232
כלל שה 11	12890	159	+77	+.6	+50.0
מימון וסחר 1.0	45100	5.0	+300	+.7	+4.0
מימון וסחר 5.0	23200	5.0	+250	+1.0	+5.0

בנקים למשכנתאות

אדנים 0.1	15000	73.0	+700	+4.9	+202
לאומי משכנתא' ש	5620	450	+151	+2.8	+652
לאומי משכנתא' ב	5700	225	+80	+1.4	+175
כרמל ש	4250	138	-35	-.8	-43.0
כרמל שה 1	3060	3.0	+8	+.3	+197
בנין ב' 5.0	7200	135	+90	+1.3	+79.0
פת משכ ש	1950	5813	+80	+4.3	+7599
משכן ב ש	2200	499	-5	-.2	-18.0
עצמאות 0.1	8350	247			-131
טפחות מבכ ש	14600	14.0	-50	-.3	-19.0
טפחות רג ש	14300	38.0	-100	-.7	-38.0
טפחות שה 1	7700	18.0	-100	-1.3	-18.0
טפחות שה 2	4001	206	+1		+183
יעסור 1.0	1729	900	+24	+1.4	+1572
יעסור 5.0	842	3840			+162
מירב 1.0	5500	321	+100	+1.9	+720

מוסדות מימון

שלמון א ש	400	9803			+5637
הקלאות מבכ א	--- לא נסחר ---				
הקלאות מבכ ג	--- לא נסחר ---				
לאומי תעשיה א ש	6943	846	+265	+4.0	+802
פיתוח תעשיה מבכ	--- לא נסחר ---				
פת תעש בכ ג	--- לא נסחר ---				
פת תעש בכ גג	--- לא נסחר ---				
פת תעש בכ גג1	--- לא נסחר ---				
פת תעש בכ ד	--- לא נסחר ---				
פת תעש בכ דד	--- לא נסחר ---				
כרמו קבלנים 5.0	515	2677	+7	+1.4	+935
תיירות בב	--- לא נסחר ---				
כלל ליסינג 0.1א	18370 קו		+875	+5.0	+915
כלל ליסינג 0.5ב	14641 תב	418	+1331	+10.0	+581
כלל ליסינג אג"ח	11180	50.0			-11.0

ביטוח

איתן חב' לביטוח	243	22461	+3	+1.3	+13158
אררט 0.1	950	1833	+30	+3.3	+3256
אררט א 0.5	485	2858			+3248
בטוח משנה 0.1	522 קו		-28	-5.1	-1939
בטוח משנה 0.5	179.0	11590	-1.0	-.6	-5925
הדר 1.0	350	7982	+10	+2.9	+6699
הדר 5.0	193.5	17106	+4.5	+2.4	+17633
הסנה ש	534	34617	-16	-2.9	-59643
הפניקס 0.1	723	1735	+20	+2.8	+2771
הפניקס 0.5	430 תב	1196	+25	+6.2	+3038
המגדל-הראל 1.0	6410	1.0	-20	-.3	-16.0
המגדל-הראל 5.0	2995	29.0	+5	+.2	+96.0
מנורה 1.0	2200	122	-110	-4.8	-271
מנורה 5.0	808 תב	660	-90	-10.0	-724
סהר ג 1.0	4291	295	+11	+.3	+151
סקוריטס 0.1	2530	399	-50	-1.9	-159
צור ש	340	5009			-1690
ציון החזקות 1.0	8950	20.0	-150	-1.7	-20.0
ציון החזקות 5.0	2010 תב	311	-160	-7.4	-286

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרגאמא 1.0	5650	74.0	+248	+4.6	+24.0
אינטרגאמא 5.0	1250 תב	2453	+94	+8.1	+1781
מאיר עזרא 1.0	4500	83.0	+100	+2.3	+253
מאיר עזרא אופ 1	4140	22.0	+40	+1.0	+22.0
כלל סחר 1.0	1537	13030			+2110
קריסטל 1.0	9600	133			+17.0
רפק 0.1	33000 תב	7.0	-2000	-5.7	-6.0

רסק 0.5	9700	135	+100	+1.0	+43.0
שופרסל א 2.0	5865	1149			-142
שופרסל ב 10.0	3969	3939	-101	-2.5	-3203

שרותים

דלק מ"ד 0.1 ש"ח	3486	4486	-52	-1.5	-4207
הראל 1.0	3100 תב	55.0	+201	+6.9	+70.0
הראל 5.0	1450	139	-62	-4.1	-287
ספנות הספקה 0.1	15500	40.0			-18.0
ספנות הספ' א0.5	3750	232	-100	-2.6	-115
קרור 0.1	1950	495	-55	-2.7	-1095
קרור 1.0	307	7874	-8	-2.5	-9162
חברת החשמל 0.1	--- הפסקת מסחר ---				
מחסני ערובה 0.1	4500	86.0	-230	-4.9	-162
מחסני ערובה 0.5	1490	1351			+885
קונטורסיום 0.1	2451 מו		-129	-5.0	-1962
קונטורסיום 0.5	1660 תב	1122	-184	-10.0	-2139
קופל 1.0	--- הפסקת מסחר ---				
קופל אופ 1	--- הפסקת מסחר ---				

מלונות ושרותי תיירות

כלל זהר 1.0	9103	124	-97	-1.1	-52.2
כלל זהר 5.0	4615 תב	80.0	-375	-7.5	-160
מלונות דן 1.0	3889	347			-222
מלונות דן 5.0	2891	150			+100
חוף האלמוג 0.1	--- הפסקת מסחר ---				
כנס 1.0	2250	500			-302
מלונות ירדן 1.0	3050	358	+49	+1.6	+751
מלונות יהלום 1	--- הפסקת מסחר ---				

מחשבים ושרותי מחשב

אימות מ"ד 1 ש"ח	995	5520	+4	+4	+6827
דטה מימון 1.0	5000	715	+172	+3.6	+820
ת.י.ל.ן. 1.0	14000	150			
יעגא 1.0	--- הפסקת מסחר ---				
יעגא אופ 1	--- הפסקת מסחר ---				
כלל מחשבים 1.0	11400 בו		-600	-5.0	-140
מ.ל.ל. 1.0	16450	60.0	+280	+1.7	+60.0
מ.ל.ל. 5.0	5600 תב	468	+340	+6.5	+645
משוב מחשבים 1.0	3140	392	+10	+.3	+60.0
ניקוב מחשבים 1.	9200	117	-280	-3.0	-172
ניקוב מחשבים 5.	7350	210	-50	-.7	-310
תים מחשבים 1.0	1645 תב	419	-110	-6.3	-833
תים מחשב אופ 1	17300		-400	-2.3	-5.0

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בנוי ופיתוח

אברהם גינדי 1.0	--- הפסקת מסחר ---				
אברהם גינדי 5.0	--- הפסקת מסחר ---				
אורן מבנים 1.0	--- הפסקת מסחר ---				
אורן מבנים 5.0	--- הפסקת מסחר ---				
אזורים 1 ש"ח	--- הפסקת מסחר ---				
אזורים אופ' 1	--- הפסקת מסחר ---				
אזורים אג"ח 3	--- הפסקת מסחר ---				
אילון 1.0	496	11919	-22	-4.3	-14955
אילון אופ 1	1892	2609			+232
אל-רוב 1.0	1070	1496			+483
אמנים 1.0	4600 תב	522	+323	+7.6	+225
אפריקה 0.1ש"ח	39800	162	-397	-1.0	-311
אפריקה 1.0ש"ח	28600	731	-520	-1.8	-1092
אפריקה אופ 5	16590	309	-1500	-8.3	-605
ארדום 1.0	2199	437	-1	-.1	-267
ארלדן 1.0ש"ח	3245 קו		+155	+5.0	+14947
ארלדן 5.0ש"ח	1591 קו		+76	+5.0	+32600
בן-יקר גת 1.0	4065	853	+60	+1.5	+168
ברנוביץ 1.0	3978 תב	4262	+362	+10.0	+5104
ברנוביץ 5.0	2329 תב	5714	+212	+10.0	+6680
דנקנר 1.0	--- הפסקת מסחר ---				
דרוקר 1.0	458	986	+7	+1.6	+981
דרוקר 5.0	350	1194			-681
דרוקר אופ 1	216	1300	-14	-6.1	-1516
הדיר 0.1	6450	102	+200	+3.2	+130
הדיר 0.5	4060	123	+60	+1.5	+210
המסלול 1.0	1359 תב	1017	-151	-10.0	-1459
המסלול 5.0	853 מו		-45	-5.0	-5168
ת.ל.ב. 0.1	--- הפסקת מסחר ---				
ת.ל.ב. 0.5	--- הפסקת מסחר ---				
גבסים ובנין 1.0	2972	3318			+861
גב-ים 0.1	4585	341	+10	+.2	+325
גב-ים 0.5	3050	4803	+100	+3.4	+3913
הכשרת הישוב 1.0	55500	134	-400	-.7	-173
ישפרו 0.1	3509 תב	1936	+319	+10.0	+5792
ישראלום 1.0	1958 תב	1876	+120	+6.5	+2275
ירקום 10.0	20499	478			-326
כנף פיתוח 1.0	7415	46.0	+115	+1.6	+53.0
כלל נדלן 0.1	398	20613	-2	-.5	-3623
לוסיד 1.0	3906	58.0			+50.0
לוסיד 5.0	1650	1093			+25.0
מ.ת.ב. 1.0	490 תב	15478	-49	-9.1	-46329
מאגרי בניה 1.0	638	6388	+8	+1.3	+6127
מאגרי בניה אופ	518	3050			-2280
מגדל בנין 1.0	--- הפסקת מסחר ---				
מישכאל 5.0	299	3102	+2	+.7	+151
מנרב 5.0	790	4271			-794
מר-לו 1.0	509	178	-11	-2.1	-1313
לוינשטין 1.0	390	694	-2	-.5	-438
לוינשטין 5.0	110.0	11550	-3.0	-2.7	-6591
ליפשיץ 1.0	1490	2610	+60	+4.2	+1382
ליפשיץ 5.0	700	2255	+16	+2.3	+4215
נאות אביב 0.5	5895 תב	527	-655	-10.0	-788
נכסי אזורים 1.0	718	1359	+1	+.1	+928
סהר החזקות 1.0	13700	185			+154
סהר החזקות 5.0	9999	368			-206
סיף 1.0	5860	156	+210	+3.7	+201
סיף 5.0	3390	70.0			-90.0
עמר תל"א 1.0	948 מו		-50	-5.0	-4619
עיר 3.0	--- הפסקת מסחר ---				
קיסריה 0.1	1799	292	+14	+.8	+274
קיסריה 0.5	940	1435			-1301
רוגובין מ"ד 1 ש	4003	1663	+120	+3.1	+962
רוגובין מ"ד 5 ש	2990 תב	1702	+201	+7.2	+3431
רסקו מבכל'	9000 תב	230	-1000	-10.0	-551
רסקו רג	9000	280			+23.0

חקלאות

מטעי הדר 0.1	2720	245	+20	+.7	+388
מטעי הדר 0.5	2090	320	-110	-5.0	-417
מהדרין 0.1	7600	362	+290	+4.0	+1291
נכסי הדרים 1.0	1135	4177	-12	-1.1	-2468
פרי אור 0.5	3025	705	+65	+2.2	+1664
שג-הר 5.0	15299 תב	839	-1200	-7.3	-1512

תעשייה

מזון וטבק

אלאס 1.0	1350	501	-2	-.2	-134
גולדפרוסט 1.0	3490	1093	+30	+.9	+590
גולדפרוסט 5.0	1850	524			+20.0
גולדפרוסט אופ 1	1599	130	+69	+4.5	+42.0
דובק מב ש	3570	528	+5	+.1	+127
דובק מב ב	3685	370	+60	+1.7	+180
תלכל 1.0	650	3310	+16	+2.5	+2037
תלכל 5.0	491	800	+10	+2.1	+1539
פרי-הו 1.0	1610	808			-55.0
פרי-הו 5.0	1240	390			+370
סמפו בירה 1.0	17249 תב	139	+822	+5.0	+118
סמפו בירה 5.0	11000	173			+23.0
יצהר 1.0	1600	894			+110
יצהר א 5.0	900	50.0			-86.0
מן 1.0	8940	51.0	-1		-5.0
מן 5.0	4882	1.0			-1.0
סנפרוסט 1.0	10000	266	-170	-1.7	-741
עלית 0.1	16000	551	+270	+1.7	+743
עסיס ב 0.5	33500	16.0			-1.0
שלמה אנגל 1.0	3001	631	+55	+1.9	+448
שמן מבכ ש	3600	201	-150	-4.0	-662

טקסטיל והלבשה

ארגד 1.0	845	1536	+4	+.5	+1067
אופיס 1.0	1150	867	+20	+1.8	+1388
אופנת ברוך 1.0	3100	297	+97	+3.2	+136
אופנת ברוך 5.0	2185	685	+65	+3.1	+577
אפתן 1.0	--- הפסקת מסחר ---				
אפתן אופ 1	--- הפסקת מסחר ---				
ארגמן רג ש	15330	27.0			-107
דלתא-גליל 1.0	2838	3462			+354
דלתא-גליל א 3.0	1900	3344			+654
מטויות כאתר 1.	1790	86.0	+40	+2.3	+36.0
מטויות כאתר 5.	858 תב	838	+78	+10.0	+4349
מטויות אופ 1	678 תב	561	+62	+10.1	+2346
רישלבו 1.0	1358 תב	919	+82	+6.4	+1851
רישלבו 5.0	845	820			-120
ורדינון 1.0	4980	160	-20	-.4	-110
זיקית 1.0	1620 תב	2621	+147	+10.0	+4851
זיקית 5.0	986	4165			+2252
לודזיה 0.1	2230 תב	826	-135	-5.7	-2017
לודזיה 0.4	1132	3466	+45	+4.1	+2127
ליבת 1.0	845 תב	5708	+75	+9.7	+8095
מיס גליס 1.0	951 תב	2315	+50	+5.6	+2068
מקס 0.1	24430	116	+427	+1.8	+73.0
מקס 0.5	11850	179			+12.0
עים 1.0	12200	176			-102
עים 5.0	5990	340			-29.0
עמק 1.0	1940	430	+40	+2.1	+1016
פולגת א 0.1	3750	1207			-691
פולגת ב 0.4	2520	5026			-1071
פליבן א 0.5	8380	268	+120	+1.5	+784
פרגוד 1.0	2350	343	+50	+2.2	+174

ביגוד מכרכה	13000	74.0	+210	+1.6	+20.0
[illegible] 1.0	2670	853	+64	+2.5	+35.0

מתכת ומוצריה

אקרמן 5.0	3000	1222			+42.0
ארדן 10.0	8235	111	-95	-1.1	-66.0
ארדן 50.0	6540	65.0	-100	-1.5	-95.0
אלומית 1.0	5775	300			+27.0
אלומית 5.0	3740	388	+140	+3.9	+273
כבלים ש	14399		-401	-2.7	-6.0
התכוף 1.0	6625	116	+70	+1.1	+107
התכוף 5.0	3309	196	-1		-36.0
התכוף אופציה	3179	121	-1		-36.0
זיקה 1.0	5787	35.0			-5.2
זיקה 5.0	2699	80.0	-1		-87.3
קפסאות פח 1.0	1958	8501			-1078
קפסאות פח 5.0	1650	1853	+40	+2.5	+1405
כתבת מרום 1.0	--- הפסקת מסחר ---				
כבלי ציון 1.0	2600	1339	-100	-3.7	-1398
כבלי ציון 5.0	1197	3067			+1050
כבלי ציון אופ 3	713	970	-26	-3.5	-610
מודגן 1.0	--- הפסקת מסחר ---				
מודגן אופ א	--- הפסקת מסחר ---				
קרמבי 1.0	930	989	+20	+2.2	+1181
קרמבי 5.0	527	3829			+1309
נחשתן 0.1	16770	39.0	-600	-3.5	-34.0
נחשתן 0.5	7001	205	+1		+38.0
פקר פלדה 1.0	11081	423			+158
קינג 1.0	1375	872			-27.0
קינג 5.0	685	1353	-25	-3.5	-1033
קליל 1.0	4440	876	-150	-3.3	-1251
קליל 5.0	2700	733			+23.0
שלדות 5.0	2700	156	+33	+1.2	+76.0
תעשיות לכיש 1.0	1250	523	+25	+2.1	+844
תעשיות לכיש 5.0	576	312			+60.0

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 3.0	372000	42.0	-4500	-1.2	-48.0
אלקו 0.1	8394	190	+244	+3.0	+81.0
אלקו 0.25 ש	3410	1281	+9	+.3	+576
אלקו 0.25 מ	3499	6.0	-54	-1.5	-73.0
אלקטרה 0.1	17401	66.0	+11	+.1	+8.0
אלקטרה א 0.5	9358	651	-492	-5.0	-578
אלרון 3.0	291500	1.0	+500	+.2	+4.0
ארית 0.02ש"ח	27100	189	-150	-.6	-149
כלל תעש אלקטרו	1880	2226			+13.0
ספקטרוניקס 1.0	1985	1490	-90	-4.3	-2781
ספקטרוניקס 5.0	1280 תב	1316	-80	-5.9	-3094
פריכטנגר 1 ש"ח	445 תב	2021	-50	-10.1	-3509
פריכטנגר 5 ש"ח	266	7679	-1	-.4	-4334
ציקלון 1.0ש"ח	2620	785	+120	+4.8	+769
ציקלון 5.0ש"ח	1146 תב	3350	+104	+10.0	+9794
קנגשטין אילד 1.	4958				
קנגשטין אילד 5.	3160	29.0	-22	-.7	-107
ת.א.ת. 1.0	3400	370	+19	+.6	+498
ת.א.ת. 5.0	1430	800	-31	-2.1	-786
ת.א.ת. אופ 1	11558		+58	+.5	+10.0
תדאה 1.0	5250	84.0	+200	+4.0	+45.0

מוצרי בניה

א.פ.כלל בנין 1.	--- הפסקת מסחר ---				
א.פ. אופציה א'	--- הפסקת מסחר ---				
א.פ. אג"ח סד א'	--- הפסקת מסחר ---				
אלקול 5.0	10584	122			-22.0
אקרשטיין 1.0	2030	2127	+60	+3.1	+1316
אקרשטיין 5.0	1480	1388	+30	+2.1	+848
בטון תדיר 1.0	10301				+3.7
בטון תדיר 5.0	--- הפסקת מסחר ---				
בר-טון 1.0	1100	670	-50	-4.4	-1114
בר-טון 5.0	375	1497	-15	-3.9	-2435
פרומקבט 1.0	8000 תב	60.0	+450	+6.0	+36.9
פרומקבט 5.0	2270	588	+50	+2.3	+98.0
מ.ל.מ. 1.0	950	686			+326
מ.ל.מ. 5.0	542	360	-8	-1.5	-149
מודול השק בתעש	--- הפסקת מסחר ---				
מוזאיקה ולפמן 1	--- לא נסחר ---				
מוזאיקה ולפמן 5	12600 תב	11.0	-1400	-10.0	-11.0

כימיה, גומי ופלסטיק

אבן 5.0	20300	324			
אליאנס ב 200.0	2810	612	-10	-.4	-67.0
גל תעשיות 1.0	12000	387	+300	+2.6	+209
גל תעשיות 5.0	6800	385			+535
דקסטר 1.0	3121	62.0	+1		+23.0
דשנים 0.1	5010	49.0	+9	+.2	+14.0
דשנים 0.5	1060	1687	+10	+1.0	+428
חיפה כימיקל 10.0	603	7020	+3	+.5	+8359
טבע ש	62200	251			-72.0
ליפסקי 1.0	1900 מו		-100	-5.0	-1276
ים המלח 0.1	17100	2774	-190	-1.1	-637
פטרוכימיים 10.0	685	13444			-10122
מקסימה 1.0	6450	51.0	-150	-2.3	-29.0
מקסימה 5.0	2840	206	+40	+1.4	+240
נקה כימיקל 1.0	3391	207	+60	+1.8	+189
סנו 1.0	11400	344	+370	+3.4	+283
סנו 5.0	7470	570	+300	+4.2	+703
קים כימיקל 1.0	6200	92.0	-200	-3.1	-78.0
ת.ג.ל. 1.0	7895	469	+2		+163
ת.ג.ל. 5.0	5930	264			+14.0
תיא 5.0	10000 תב	188	-730	-6.8	-177
פרוטארום 10.0	16275 קו		+775	+5.0	+763
תרז א 5.0	7340	250	-5	-.1	-459

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דפרון 1.0	7956 תב	210	-884	-10.0	-284
דפרון 5.0	4100 תב	197	-350	-7.9	-215
ת.ב.נ. 1.0	14300 תב	681	+1300	+10.0	+953
יאה 1.0	3875	48.0	-100	-2.5	-77.0
לבידי אשקלון 1.	419	5855	-1	-.2	-3099
לבידאשקלון אופ1	655	75.0	-35	-5.1	-75.0
מולט ב 0.5	27900	49.0	+100	+.4	+14.0
מפעלי ניר 10.0	234000	100			+45.0
סקאנביה 1.0	2853 תב	909	-317	-10.0	-1001
רים 0.1	4878	568	+88	+1.8	+475
רים 0.4	2645	643	+75	+2.9	+433

תעל ב 0.2	15600	426	-350	-2.2	-406

תעשיות שונות

אבריך 1.0	4000	126			-61.0
אבריך 5.0	1910	487	-15	-.8	-311
חמישה יד' 1.0	8000	179	+270	+3.5	+161
פולק מ"ד 1 ש"ח	7150	144			+47.0
פולק מ"ד 5 ש"ח	4340	29.0	+130	+3.1	+44.0

השקעות תעשייה

מרכזית ב 0.1	6940	345	-100	-1.4	-810
כור בכ' 1.0	5300000	.3			-.1
כלל תעשיות 1.0	1236 תב	26878	-70	-5.4	-49312
מאגרי טכנולוגיה	400	3754			-3533

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אניקו ש	4450	446	-150	-3.3	-460
אידיבי פתוח 2.0	3765	8382	+110	+3.0	+16777
ארנקובה 0.1	1704	704			-222
ארנקובה 0.5	770	2601			+1596
אלבר ש	8510	167	+210	+2.5	+231
אלבר מ	8713	181	+410	+4.9	+225
אלרן ש	3310	3321			+498
אלרן מ	3500	546	+40	+1.2	+202
אבישר בכ' 1.0	--- הפסקת מסחר ---				

אפיק 1.0	252 קו		+12	+5.0	+83669
אפיק 5.0	181.5 קו		+8.5	+4.9	+78185
גאולת השקעות 1 ש	1349	40.0	-1	-.1	-31.0
חברה לישראל 1 ש	8146	400	-274	-3.3	-598
חברה לישראל 5 ש	5099 תב	525	-291	-5.4	-770
הלפסון 0.1	129999	6.0	-1		-1.4
הלפסון 1.0 ש	29300	273			-133
אמפא א 0.5	12600	103	+300	+2.4	+156
פועלים השק ש	5680	1292	-60	-1.1	-2620
לאומי השק 0.1	--- הפסקת מסחר ---				
דיסקונט השק ש	2140	8373	+30	+1.4	+13225
מזרחי השק ש	16000	100			-1.0
כור השק אגח 124	9951				
הירון 1.0	1887	270	+14	+.8	+99.0
הירון 5.0	709	1800			+176
ישום החזקות בעמ	239	9009			-173
יצוא ש	10900	217	-100	-.9	-108
ירדן א 0.1	3450	1158			+335
כלל ישראל 10.0	829	5488	-17	-2.0	-7056
כלל ישראל 50.0	676	1664	+1	+.2	+2312
לבדיק 0.1	7960	246	-40	-.5	-6.0
לבדיק 0.5	2510	948			+419
מגדור 0.1	696 תב	6260	-42	-5.7	-9766
מגדור א 0.5	401	6370	-3	-.7	-5112
עין השק א 0.1	4690 תב	793	+643	+15.9	+2026
עין השק ב 0.5	2200 תב	1003	+435	+24.7	+4923
פז השק ש	6450	480			-18.0
פכח א 0.1	9200 תב	26.0	-700	-7.1	-58.0
פכח 0.5	6120	292			-3.0
פריון ב 2.5	3450	506	-34	-1.0	-296

מחקר ופיתוח

אמצעים מתוחכמים	--- הפסקת מסחר ---				
גליל טכנולוגיות	411	3530	-5	-1.2	-3540

דלק ונפט

דלק חיפושים 1.	2800	825	-113	-3.9	-781
דלק חיפושים 5.	1386	1318	-15	-1.1	-411
דלק נפט אופ 2	900	1051			-844
פז חיפושי נפט	13800	125			+20.0
סהראויל 1.0	1646 תב	294	-140	-7.8	-486
סהראויל 5.0	1225	1000	+37	+3.1	+1037
י.ו.א.ל. 5.0	1706	3204			+475
מ.ג.ג. 1.0	2710 תב	200	-190	-6.6	-404
מ.ג.ג. 5.0	1265	350	-5	-.4	-96.0
סראויל ב 0.3	4850	56.0			-36.0
צפון אמר נפט 1.	268	1930	+11	+4.3	+9316
צפון אמר נפט 5.	169.0	4470	+1.0	+.6	+7146
נפטא ש	1550000	2.0			

נסחרות במט"ח

כיתן מ	225

שערי מטבע חוץ ביום 27.8.86

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	+0.002	1.46	1.53	1.45	1.52	1.45	1.52	1.4808	1.4992	1.4783	1.4967	1.4778	1.4964	1.4880
1 מארק גרמני	-0.004	0.71	0.74	0.71	0.74	0.70	0.74	0.7194	0.7283	0.7190	0.7279	0.7173	0.7263	0.7228
1 ליש"ט	+0.007	2.16	2.26	2.15	2.25	2.15	2.26	2.1953	2.2226	2.1893	2.2166	2.1922	2.2198	2.2060
1 פרנק צרפתי	-0.001	0.21	0.23	0.21	0.23	0.21	0.23	0.2197	0.2224	0.2192	0.2219	0.2193	0.2220	0.2207
100 ינים יפאניים	-0.005	0.94	0.99	0.94	0.98	0.94	0.98	0.9547	0.9666	0.9537	0.9656	0.9534	0.9654	0.9591
1 גולדן הולנדי	-0.004	0.63	0.66	0.63	0.66	0.62	0.65	0.6375	0.6454	0.6375	0.6454	0.6365	0.6445	0.6404
1 פרנק שווייצרי	-0.006	0.88	0.92	0.88	0.92	0.87	0.92	0.8925	0.9036	0.8919	0.9030	0.8907	0.9019	0.8961
1 כתר שוודי	-0.001	0.21	0.22	0.21	0.22	0.20	0.22	0.2135	0.2161	0.2134	0.2160	0.2130	0.2156	0.2145
1 כתר נורבגי	-0.001	0.20	0.21	0.20	0.21	0.19	0.21	0.2013	0.2038	0.2009	0.2034	0.2008	0.2034	0.2022
1 כתר דני	-0.001	0.19	0.20	0.19	0.20	0.18	0.20	0.1902	0.1926	0.1902	0.1926	0.1899	0.1923	0.1912
1 מארק פיני	-0.001	0.30	0.31	0.29	0.31	0.29	0.31	0.3007	0.3044	0.3002	0.3039	0.3000	0.3038	0.3021
1 דולר קנדי	+0.001	1.05	1.10	1.04	1.09	1.04	1.09	1.0619	1.0751	1.0600	1.0732	1.0591	1.0724	1.0670
1 דולר אוסטרלי	+0.004	0.85	0.94	0.87	0.94	0.87	0.94	0.9025	0.9138	0.9018	0.9131	0.9002	0.9115	0.9073
1 ראנד דרא"פ	-0.001	0.37	0.44	0.31	0.57	0.35	0.49	0.5642	0.5712	0.5628	0.5698	0.5633	0.5704	0.5665
10 פרנקים בלגיים	-0.002	0.34	0.36	0.33	0.35	0.33	0.35	0.3432	0.3474	0.5475	0.3518	0.3469	0.3555	0.3491
10 שילינגים אוסטריים	-0.006	1.01	1.06	1.00	1.05	1.00	1.05	1.0223	1.0350	1.0209	1.0336	1.0205	1.0334	1.0264
1000 לירטות איטלקיות	-0.006	1.02	1.08	1.02	1.09	1.02	1.09	1.0439	1.0569	1.0436	1.0566	1.0428	1.0560	1.0488
1 "סלי" (ECU)	-0.017	—	—	—	—	—	—	1.5126	1.5314	1.5115	1.5304	—	—	1.5192
1 דינר ירדני	+0.006	4.21	4.47	4.09	4.35	4.18	4.42	—	—	—	—	—	—	4.2706
10 לירות לבנוניות	+0.001	—	—	0.38	0.40	0.20	0.40	—	—	—	—	—	—	0.3720
1 לירה מצרית	+0.001	0.79	0.84	0.77	0.82	0.74	0.80	—	—	—	—	—	—	0.7886

דולר יציג 1.4880 — סל 1.4913

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בנק'
4% מלוות (100% הצמדה)		
ש4001	552780.0	
ש4002	519415.0	
ש4003	525302.0	
ש4004	495550.0	
4.25% מלווה כמירה (שגיא)		
ק-301 4.60% תשואה		
4101	297.5	+1.4
ק-302 4.28% תשואה		
4102	117.2	+1.8
4103	112.4	+1.7
4104	111.9	+1.8
ק-321 4.80% תשואה		
4201	101.1	+.1
4202	99.2	+.2
4203	97.2	+.1
4204	93.7	+.1
4205	91.9	+.2
4206	90.1	+.2
	89.7	+.2
4301	114.7	
4302	106.6	
ק-341 4.54% תשואה		
4303	104.6	-.1
4304	102.9	-.1
3% מלווה כמירה (גליל)		
ק-201א' 2.56% תשואה		
ש3601	33488.0	-82.0
ק-201ב' 2.49% תשואה		
ש3602	30959.0	+154.0
ק-202א' 1.85% תשואה		
ש3603	29503.0	+126.0
ק-202ב' 2.29% תשואה		
3604	26574.0	-129.0
ק-203א' 2.51% תשואה		
ש3605	24055.0	-44.0
ק-203ב' 2.53% תשואה		
ש3606	22645.0	+12.0
ק-203 ג' 2.69% תשואה		
ש3607	20911.0	+36.0
ק-203ד' 2.67% תשואה		
ש3608	19802.0	+35.0
ק-204 א' 2.70% תשואה		
ש3609	18834.0	+34.0
ק-204 ב' 2.50% תשואה		
ש3610	17130.0	+141.0
ש3611	16547.0	+138.0
ש3612	16066.0	+136.0
ק-205 2.79% תשואה		
ש3613	14920.0	-60.0
ש3614	14318.0	-59.0
ש3615	13217.0	-56.0
ש3616	12342.0	-51.0
ק-206 2.95% תשואה		
ש3617	11549.0	+61.0
ש3618	10956.0	+59.0
ש3619	10078.0	+54.0
ק-207 2.82% תשואה		
ש3620	9584.0	-67.0
ש3621	9103.0	-65.0
ש3622	8207.0	-59.0
ק-208 2.86% תשואה		
ש3623	7688.0	+28.0
ש3624	7237.0	+26.0
ק-209 2.67% תשואה		
ש3625	6680.0	-77.0
ש3626	6179.0	-72.0
ש3627	5730.0	-68.0
ק-210 2.99% תשואה		
ש3628	5287.0	+52.0
ש3629	4953.0	+50.0
ש3630	4681.0	+47.0
ק-211 3.04% תשואה		
ש3631	4287.0	-33.0
ש3632	4036.0	-31.0
ש3633	3812.0	-29.0
ק-212 3.04% תשואה		
3634	3357.0	+14.0
ש3635	3173.0	+13.0
ש3636	3055.0	+13.0
ק-213 3.06% תשואה		
ש3637	2865.0	-13.0
ש3638	2666.0	-12.0
ש3639	2440.0	-12.0
ק-214 3.02% תשואה		
ש3640	2057.0	-1.0
ש3641	1782.0	-2.0
ק-215 2.94% תשואה		
3642	1601.0	-4.0
ש3643	1389.0	-3.0
ק-216 2.64% תשואה		
3644	1264.0	+21.0
3645	1139.0	+19.0
4.25% מלווה כמירה (גליל)		
ק-231 4.65% תשואה		
3701	875.4	+.5
ק-232 4.41% תשואה		
3702	680.3	+.3
ק-233 4.38% תשואה		
3703	603.6	+2.8
3704	516.6	+2.3
ק-251 4.63% תשואה		
3751	275.5	+2.6
ק-252 4.76% תשואה		
3752	106.2	
3753	101.8	
ק-253 4.86% תשואה		
3754	94.5	+.3
3755	90.8	+.2
3756	87.6	+.3
3757	85.8	+.2
3758	84.1	+.2
3759	83.8	+.3
ק-271 4.82% תשואה		
3826	95.9	+.3
3827	94.0	+.3
3828	90.6	+.2
3829	88.8	+.2
3830	87.1	+.3
3831	86.7	+.2
3901	106.6	
3902	96.0	
ק-291 4.71% תשואה		
3903	96.3	+.2
3904	94.7	+.2
4% מלווה פיתוח (90% הצמדה)		
ש3110	--- הפסקת מסחר ---	
ש3111	--- הפסקת מסחר ---	
ש3112	241800.0	
ש3113	241300.0	
ש3114	232300.0	-400.0
ש3115	230300.0	+300.0
ש3116	221400.0	+400.0
ש3117	233900.0	+300.0
ש3118	222300.0	+1800.0
4%-6%-7% מלווה פיתוח ומדינה (80% הצמדה)		
ש3201	189600.0	
ש3202	191700.0	
ש3203	189700.0	
ש3204	185200.0	
ש3205	181250.0	
ש3206	179950.0	
ש3210	176200.0	+800.0
ש3211	173100.0	
ש3212	168450.0	
ש3213	162200.0	+1300.0
ש3214	160000.0	
ש3501	156000.0	
ש3502	158000.0	
ש3503	143400.0	
ש3504	137700.0	
ש3505	137700.0	
7%		
ש3521	133500.0	-500.0
ש3522	128600.0	
ש3523	120500.0	
ש3524	119500.0	-600.0
ש3525	118800.0	
ש3526	117000.0	-500.0
ש3527	114700.0	
ש3528	111900.0	-300.0
ש3529	111900.0	-200.0
ק-704 3.70% תשואה		
ש3530	109748.0	-239.0
ש3531	109420.0	-263.0
ש3532	106215.0	-255.0
ש3533	110766.0	-255.0
ש3534	104455.0	-242.0
ק-705 3.30% תשואה		
ש3535	105584.0	+58.0
ש3539	99256.0	+55.0
ק-706 3.45% תשואה		
ש3536	104955.0	+265.0
ש3537	104837.0	+265.0
ש3538	98677.0	+250.0
ש3540	98457.0	+258.0
ש3541	95133.0	+249.0
ש3542	94974.0	+255.0
ש3543	90340.0	+243.0
ק-707 3.50% תשואה		
ש3544	90341.0	+49.0
ש3546	88086.0	+48.0
ש3547	87889.0	+48.0
ש3548	87791.0	+48.0
ש3550	83182.0	+45.0
ש3551	82857.0	+45.0
ק-708 3.50% תשואה		
ש3545	87892.0	+48.0
ש3549	82999.0	+46.0
ש3552	76153.0	+42.0
ש3554	75980.0	+42.0
ש3555	75980.0	+42.0
ק-709 3.50% תשואה		
ש3553	75728.0	+406.0
ש3571	65602.0	+383.0
ק-710 3.50% תשואה		
ש3556	72405.0	+129.0
ש3558	72281.0	+131.0
ש3559	69724.0	+127.0
ש3560	65970.0	+123.0
ש3561	65786.0	+124.0
ק-711 3.45% תשואה		
ש3557	72941.0	+40.0
ש3572	66278.0	+37.0
ק-712 3.45% תשואה		
ש3573	65909.0	+36.0
ש3574	60774.0	+33.0
ש3577	60706.0	+27.0
ש3578	56081.0	+25.0
ק-713 3.65% תשואה		
ש3575	60242.0	+33.0
ש3576	60073.0	+33.0
ש3579	55425.0	+26.0
ק-714 3.30% תשואה		
ש3580	54364.0	-120.0
ש3581	49451.0	-114.0
ש3582	45598.0	-109.0
ש3583	42370.0	-105.0
ק-715 3.35% תשואה		
ש3584	40229.0	-102.0
ש3585	38135.0	-100.0
ש3586	34527.0	-94.0
ש3588	34472.0	-96.0
ק-716 3.40% תשואה		
ש3587	34549.0	+189.0
ש3591	31476.0	+176.0
ש3592	31441.0	+176.0
ש3593	31388.0	+176.0
ק-717 3.50% תשואה		
ש3589	31318.0	-192.0
ש3594	29848.0	-188.0
ש3596	28516.0	-184.0
ש3597	28421.0	-184.0
ק-718 3.45% תשואה		
ש3590	31248.0	+17.0
ש3595	29766.0	+16.0
5% מלווה פיתוח ומדינה (בדירה צמודה)		
ש2001	127200.0	
ש2002	126600.0	-400.0
ש2003	122800.0	
ש2004	122800.0	
ש2005	115500.0	
ש2006	114950.0	
ש2007	113150.0	
ש2008	111750.0	
ש2009	114600.0	
ש2010	112850.0	
ש2011	110100.0	-400.0
ש2012	109700.0	
ש2013	111350.0	
ש2014	106400.0	-1000.0
ש2015	108400.0	
ש2016	108050.0	
ק-108 3.50% תשואה		
ש2017	107481.0	+746.0
ש2019	107177.0	+762.0
ש2020	104038.0	+740.0
ק-109 3.90% תשואה		
ש2018	107275.0	+60.0
ש2021	103747.0	+48.0
ק-110 3.49% תשואה		
ש2022	101164.0	+56.0
ק-111 4.00% תשואה		
ש2023	100823.0	-602.0
ק-112 3.55% תשואה		
ש2024	94995.0	+624.0
ש2027	91576.0	+624.0
ש2031	84687.0	+618.0
ק-113 3.60% תשואה		
ש2025	95424.0	-145.0
ש2026	95104.0	-145.0
ק-114 3.50% תשואה		
ש2028	92132.0	+737.0
ש2030	87584.0	+724.0
ק-115 3.70% תשואה		
ש2029	86672.0	-46.0
ש2033	79690.0	-49.0
ש2035	73105.0	-48.0
ק-116 3.75% תשואה		
ש2032	84767.0	+47.0
ש2034	80033.0	+45.0
ש2036	73416.0	+40.0
ק-117 1.93% תשואה		
ש2037	72663.0	+37.0
ש2052	61138.0	+31.8
ק-118 3.80% תשואה		
ש2038	69779.0	+390.0
ש2040	67141.0	+387.0
2051	63475.0	+375.0
ק-119 3.70% תשואה		
ש2039	66911.0	+552.0
ש2041	63299.0	+536.0
ק-120 3.85% תשואה		
ש2053	58302.0	-211.0
ק-121 3.55% תשואה		
ש2054	53945.0	+24.0
ש2056	51525.0	+28.0
ש2058	46843.0	+26.0
ש2060	43184.0	+24.0
ק-122 3.75% תשואה		
ש2055	53966.0	+24.0
ש2057	51546.0	+29.0
ש2059	46828.0	+26.0
ק-123א 2.35% תשואה		
ש2061	34025.0	+17.0
ק-123ב 1.20% תשואה		
ש2062	32336.0	+356.0
ק-123ג 1.55% תשואה		
ש2063	30475.0	+16.0
הלוים		
ב 17	--- הפסקת מסחר ---	
ב 18	102.0	
ב 19	100.1	+.5
ב 20	99.2	+1.1
ב 21	100.5	+.5
ב 22	99.9	26/08
ב 23	94.5	+1.9
ש24	90.9	+1.8
ש25	91.1	-1.0
ש26	89.0	+.1
ש27	89.2	26/08
ש28	87.6	+.3
ש29	88.7	-.9
ש30	95.1	26/08
ש31	95.0	26/08
32	93.0	
33	98.0	26/08
34 בכ"ץ	101.5	+.5
אגרות חוב [illegible]		
אשמל מ	100.0	07/08
בניב 24 ש	84.7	23/07
בניב 25 ש	86.4	27/07
בניב 26 ש	86.4	27/07
בניב 28 ש	87.3	22/07
בניב 30 ש	84.5	31/07
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
ק-601 9.18% תשואה		
סד' 2501	151.8	
סד' 2502	149.2	
סד' 2503	144.4	
ק-602 8.85% תשואה		
סד' 2504	144.0	
סד' 2505	138.4	
ק-603 9.31% תשואה		
סד' 2506	133.2	
סד' 2507	128.5	
ק-604 8.30% תשואה		
סד' 2508	100.0	
ירושלים-צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-901 10.68% תשואה		
7001	218.5	
7002	211.6	
ק-902 10.82% תשואה		
7003	201.4	
7004	185.2	
ק-903 9.70% תשואה		
7005	178.6	
ק-904 10.80% תשואה		
7006	162.9	
ק-905 10.72% תשואה		
7007	157.6	
7008	149.6	
ק-906 10.61% תשואה		
7009	145.3	
ק-907 10.78% תשואה		
7010	136.2	
ק-908 10.77% תשואה		
7011	128.7	
7012	124.1	
ק-909 10.70% תשואה		
7013	117.4	
ק-910 10.93% תשואה		
7014	101.4	
ק-911 11.09% תשואה		
7015	83.5	
7016	83.4	
7017	84.5	
7018	84.3	
7019	84.6	
7020	84.4	
7021	83.6	
7022	83.3	
ק-951 11.15% תשואה		
7201	80.6	
7202	78.9	
7203	81.4	
7204	81.8	
7205	81.9	
[illegible] צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 3.80% תשואה		
ש6101	11527.0	
ק-802 4.40% תשואה		
ש6102	6703.0	
ק-803 4.26% תשואה		
ש6103	6115.0	
ק-804 4.49% תשואה		
ש6104	5564.0	
ש6105	5271.0	
ק-805 4.48% תשואה		
ש6106	5109.0	
ש6107	4917.0	
ק-806 4.77% תשואה		
ש6108	3466.0	+5.0
ש6109	3293.0	
ש6110	3234.0	
ק-807 4.60% תשואה		
ש6111	2730.0	
ש6112	2647.0	
ק-808 4.69% תשואה		
ש6113	1790.0	
ק-821 5.20% תשואה		
ש6151	702.2	
ש6152	671.9	
ק-822 5.34% תשואה		
ש6153	377.4	
ש6154	367.0	+.9
ק-823 5.23% תשואה		
ש6155	360.8	
ק-824 5.49% תשואה		
ש6156	290.8	-1.4
ק-825 5.40% תשואה		
ש6157	219.9	
ש6158	208.3	
ק-826 5.30% תשואה		
6159	177.2	
ק-827 5.50% תשואה		
6160	165.5	-.8
6161	157.8	-.8
ק-828 5.37% תשואה		
6162	145.8	+.2
ק-829 5.30% תשואה		
6163	133.7	
6164	128.5	
ק-830 5.30% תשואה		
6165	122.4	+.2
ק-831 5.33% תשואה		
6166	115.2	+.2
6167	112.6	+.2
6168	110.9	+.2
ק-832 5.07% תשואה		
ש6169	106.5	
ק-833 5.15% תשואה		
6170	99.5	
ק-834 4.99% תשואה		
6171	71.6	
6172	70.4	-.4
ק-851 5.27% תשואה		
6801	77.6	
אג"ח צמודות מט"ח-כרים		
אל-יאנס 86	837.8	
אלביט 85	283.8	
אלגנס 85	1210.0	
אלרגט 83	--- הפסקת מסחר ---	
כושכם 85	672.8	
תדירן 84	94.0	
תדירן 85	480.0	

מנת דם
חיים
לאדם
עזרו!
תרומות דם מצילות חיים
להתרמות דם
פנה למגן
מגן דוד אדום הקרוב

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	3948.54	3931.70	ילקט	792.06	787.49
אבוקה	33553.14	33225.96	מבחר	965.13	946.09
אגוז	194.65	190.83	מבטח	2792.50	2765.8
אדיר	1302.77	1276.79	מגד	185.10	182.39
אדם	1752.79	1718.56	מגוון	2612.30	2587.3
אופיר	1565.37	1534.32	מגל	616.40	604.32
אור	388.08	374.82	מור	1251.70	1234.00
אורין	144.54	141.58	מורן	684.15	677.84
אורלי	210.78	209.25	מנחה	23839.90	23196.08
אורן	610.22	598.23	מימד	721.21	706.89
אייל	3059.78	3001.33	מעוף	3097.40	3037.08
איילת	3841.15	3754.77	מעיין	641.52	629.07
אירים	3967.17	3879.72	מקשה	831.08	814.72
איתן	573.94	562.07	מרגלית	1000.04	980.50
אלון	492.05	481.77	מרום	944.99	926.38
אלמוג	578.91	567.58	נוגה	20804.43	20496.44
ארז	706.51	692.88	נבטי	675.06	662.16
אש	119.84	117.18	נטע	387.47	379.91
אשל	161.08	157.93	ניל	4213.62	4151.72
אתרוג	188.58	186.71	סביון	447.06	438.90
בדולח	1760.25	1726.02	סגולה	116.45	114.12
ברוש	391.00	383.38	סלע	819.40	802.96
ברק	385.38	377.68	סנונית	568.92	557.75
ברקת	728.01	713.64	ספל	620.91	609.19
גביש	1141.73	1119.22	ספיר	495.99	493.55
גבע	844.35	831.80	עדיף	669.98	657.17
גורן	581.05	569.59	עדית	1742.90	1708.45
גיא	7559.63	7447.56	עידן	5771.77	5688.95
גיל	2328.96	2284.40	ענבר	1109.36	1084.98
גלית	495.11	488.95	ענת	1995.81	1976.04
דובדבן	292.12	289.26	עפרוני	538.38	526.49
דוכיפת	535.05	524.54	ערמון	134.53	131.87
דולב	186.51	182.53	פיא	1219.85	1195.65
דורון	1199.69	1176.64	צבר	494.79	484.92
דותן	210.17	206.15	צופית	509.87	499.84
דליה	411.39	404.46	צוק	98.70	98.32
דרור	3483.88	3428.92	צמיד	846.06	827.97
דקל	290.24	284.57	צמיחה	6254.67	6164.57
הדס	292.78	298.06	צמרת	1452.13	1433.85
הדר	405.60	398.40	קלע	1697.37	1688.89
זהבית	2506.55	2454.43	רונית	15600.18	15455.78
זהר	15952.15	15715.91	רימון	101.21	101.03
זיו	14940.98	14720.21	רקפת	537.99	529.26
זמיר	696.01	682.63	רקפי	636.14	622.08
חרות	123.85	121.11	שביט	642.01	629.54
חליפין	109.78	109.3	שחם	804.97	785.57
חלמיש	554.73	543.72	שדה	320.57	318.27
חן	109.51	109.29	שמיר	303.06	297.06
טופז	1157.96	1131.46	שנהב	613.61	605.19
טל	4234.71	4186.51	שסק	574.29	560.27
יובל	653.78	640.96	שקד	159.41	156.24
יהלום	1649.28	1617.33	תאנה	179.67	177.89
יסודות	31495.09	31203.90	תבור	769.72	759.28
יעלה	554.45	542.27	תדהר	381.42	379.52
כוכב	828.01	812.11	תהילה	88.54	86.58
כחל	112.76	110.54	תירוש	413.52	408.4
כלנית	454.56	446.88	תפוז	182.81	179.22
כספית	604.59	598.37	תפוח	170.70	169.43
כרמל	116.15	113.90	תרשיש	1256.44	1231.67
כתר	903.94	886.79	תשרי	383.26	381.74
להב	3495.05	3427.81			
למשקיע	98356.84	96626.95			
לפיד	11450.57	11228.64			
לקט	1456.94	1427.06			

* התשואות בקרנות אלה מחושבות בהתאמה לדיוידנד ו/או הטבה שחולקו

קליפורניה כמשל

מאת מודיה אבנימלך

ביכוח הציבורי שהתנהל בקליפורניה לפני כשמונה שנים, לגבי ביטול מס רכוש, העלה הממשל חששות שהדבר יביא לגרעון תקציבי גדול. „תיקון 13" בחוקי המס של קליפורניה התגלה, בדיעבד, כתמריץ להתייעלות והסכון.

קיצוץ הכנסות ממסים קדם לקיצוץ התקציב הציבורי, אך זה לא איחר לבוא. התייעלות מערכת הבריאות בקליפורניה, והשינוי היסודי בשיטת הביטוח הרפואי ובארגונים המספקים שירותי בריאות, היה אחת התוצאות הנלוות של „תיקון 13".

הצלחת קליפורניה בקיצוץ תקציבי, לעומת כשלון הממשל האמריקאי, כיום, לקצץ בתקציביו, מלמדים כי הדרך היעילה לקיצוץ תקציבים יכולה להיות הקדמת קיצוץ סעיפי ההכנסה לקיצוץ סעיפי ההוצאה.

הצרכים המאווים מרובים תמיד. הבטחון, הבריאות, החינוך, הרווחה החברתית והפיתוח הכלכלי – חשובים וחיוניים. „הבזבוזים" וחוסר היעילות בנויים בתוך המערכת הבירוקרטית, כחלק בלתי נפרד. אם יזכה האוצר לקיצוצי תקציב, הרי ימתין עד בוש.

רפורמה במסים – תחילה. ההתייעלות תבוא בעקבותיה.

הבורסה מגבשת כללים חדשים להנפקת ני"ע

מאת מודיה אבנימלך

הבורסה לניירות ערך מגבשת כללים חדשים להנפקת אגרות־חוב. כללים אלו יעסקו בתנאים שבהם תצטרך לעמוד חברה שתרצה לגייס הון באמצעות הנפקת אגרות חוב בבורסה.

התנאים יתיחסו לוותק עסקי, לרווחיות, לתכנית השימוש בהון שגויס ולפיזור נאות של ההנפקה. כן יתיחסו הכללים לתפקיד החתם, הנאמן לבטוחות הנדרשים וכיו"ב. מערכת הכללים האלו – הנמצאת בשלב של עיצוב וניסוי הוא שלב נוסף בהערכות הבורסה לרפורמה בשוק ההון, לאחר שלפני שבועות אחדים, פורסמו הכללים להנפקת מניות במסלול הזהיר.

יוכפל הסכום למשיכה יומית בכרטיסי ישראכרט

בנק הפועלים יאפשר למחזיקי כרטיס „ישראכרט" למשוך באמצעות „בנקקט" מזומנים בסכום מוגדל של עד 140 ש"ח ביממה, כפול מהסכום המירבי שניתן למשוך כיום במכשירי בנק אוטומטיים.

ההסדר החדש ייכנס לתוקף בתחילת השבוע הבא יאפשר למשוך מזומנים בכל אחד מ־150 מכשירי ה„בנקקט" המותקנים ליד סניפי בנק הפועלים ברחבי הארץ.

סקר התאחדות התעשיינים:

דרושים 2400 עובדים במפעלי תעשייה בארץ

מאת משה גבע

2396 עובדים נדרשו לעבודה בתעשיה בששת החודשים הראשונים של השנה. כך עולה מסקר חצי־שנתי, שערכה המחלקה לניהול תעשייתי בהתאחדות התעשיינים המאתרת דרישה לכוח אדם במפעלים בכל חלקי הארץ.

בתקופה האמורה נסקרו 817 מפעלים באזורים שונים ומתוכם היתה דרישה לעובדים ב־341 מפעלים. מתוך העובדים שחסרו היה צורך ב־1169 עובדים מקצועיים וב־1227 עובדים בלתי מקצועיים.

בחודש יולי האחרון נבדקו 175 מפעלים במרכז הארץ ובדרומה שחסרו להם 959 עובדים, מתוכם 475 עובדים מקצועיים ו־484 עובדים בלתי מקצועיים. בין השאר, חסרו 296 עובדים בענף המזון, 275 עובדים כלליים ו־253 עובדים בענפי המתכת והאלקטרוניקה.

לאחרונה החלה התאחדות התעשיינים בפרויקט ביחוד בשיתוף עם היחידה להכוונת חיילים משוחררים במשרד הבטחון, שמטרתו יעוץ והכוונת חיילים משוחררים לעבודה במפעלי־תעשיה.

התאחדות התעשיינים שותפה השנה בהכנת תכנית הלימודים של חיילים הלומדים במרכז לקידום אוכלוסיות מיוחדות בצה"ל. במרכז 38 חיילים בשתי מכינות להכשרה בתעשייה. מתוכם הופנו 16 חיילים לעבודה בתעשייה ו־15 חיילים נוספים הופנו להכשרה מקצועית.

„אורט" יכשיר עובדים בניהול יצוא ושיווק

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

רשת „אורט" הקימה בית־ספר לניהול יצוא ומסחר בין־לאומי, במסגרת המערכת ללימודי מבוגרים. ביה"ס יכשיר קדר של עובדי יצוא מיומנים אשר יהיו מסוגלים להשתלב במשך הזמן בעמדות־מפתח בניהול יצוא, וכן אנשי שיווק ומכירות ליצוא שיוכלו לבצע פעולות מכירה בשווקי חו"ל.

מנהל ביה"ס, ראובן לבני, אומר כי בתעשיה קיים היום ביקוש רב למקצועות אלה. לדבריו הוכנה תכנית הלימודים עפ"י צרכי היצואנים, בעקבות סקר שערכה רשת „אורט" בקרב תעשיינים. „אורט" יעזר בנסיון שהצטבר בבתי־ספר דומים בחו"ל.

בין הנושאים הנלמדים: ניהול מו"מ עיסקי בחו"ל, ניהול פיננסי ביצוא, סוגיות בתובלה בינ"ל, פרסום וקידום מכירות בשווקים בינ"ל, חקר שווקים בינ"ל ובאגרי מידע, שיווק מוצרים חדשניים ועתירי מחקר ופיתוח ולימודי שפות זרות.

הלימודים מיועדים לעובדים העוסקים כבר בתחומי ניהול היצוא ומעוניינים לשפר את הידע והכלים העומדים לרשותם בתחומים אלה וכן לכאלה שהם חסרי נסיון ומיועדים להשתלב בתפקידים דומים בתעשיה, ביניהם אנשי ההתישבות העובדת, משוחררי צה"ל או כאלה המעוניינים בהסבה מקצועית.

הלימודים הם במסלול יום, וימשכו שנה. יש כוונה לפתוח בעתיד מסלול ערב, בו ימשכו הלימודים כשנתיים.

מחלוקת בצמרת הכלכלית בנושא הרפורמות במיסוי ובשוק ההון

מאת סופרו הכלכלי של דבר בירושלים

מחלוקת מסתמנת בצמרת הכלכלית בין מצדדי הרפורמות בשוק ההון ובמערכת המסים לבין השוללים אותן. הפקידות הבכירה במשרד האוצר משתדלת ליצור אווירה נגד הרפורמות ונגד מעבר קרוב לשלב הצמיחה במשק.

עמדות נגד הרפורמות הביע מנכ"ל משרד האוצר, פרופ' עמנואל שרון. גם היועצת הכלכלית במשרד האוצר רות לובנטל טענה כי שלב הצמיחה לא הגיע עדיין כיוון שהיציבות במשק אינה מובטחת. גם שר האוצר, משה נסים מרבה להדגיש בהתבטאויותיו את הצורך בחיזוק היציבות. עמדתו היא כי יש לבחון תחילה את מצב תקציב המדינה ורק אם צרכי התקציב יאפשרו ניתן יהיה לשחרר מקורות לרפורמות אלה.

לעומתם דורש שר הכלכלה גד יעקבי מהממשלה להתחיל מיד בצעדים לחידוש הצמיחה ולבצע את הרפורמות במערכת המסים ובשוק ההון. יעקבי גורס כי יש לבצע את הרפורמה במסים כבר בינואר 1987 ולא להמתין לאפריל כפי שדורש שר האוצר משה נסים.

סגן שר האוצר, עדי אמוראי, סבור אף הוא כי ניתן לבצע את הרפורמה בשוק ההון כבר בשנת התקציב הנוכחית. אמוראי סומך כי הגידול בהכנסות המדינה ממסים והקיצוץ בתקציב המדינה שעליו הוחלט בממשלה מאפשרים להאיץ את הרפורמה בשוק ההון. בקרוב יתקיימו דיונים נוספים באוצר ובבנק ישראל כדי לקבל החלטות באשר לרפורמות המוצעות.

נסים: יציבות

האוצר אינו מודאג מהתפתחות היצוא, מציע ליצואנים להפחית שכר

מאת סופרו הכלכלי של דבר בירושלים

משרד האוצר גורס כי על היצואנים ל„גוש הדולר" לצמצם את תשלומי השכר שלהם במקום לבוא לממשלה בדרישות להגדלת הסיוע.

בדיונים שהתקיימו בראשית השבוע בוועדת המעקב של התכנית הכלכלית הובעה עמדה סבה דוגלים ראשי משרד האוצר ובנק ישראל כי אין להיענות לתביעות היצואנים ומשרד התעשיה והמסחר להגדיל את הסיוע ליצואנים לגוש הדולר. בדיונים נאמר כי בענף האלקטרוניקה עלו הוצאות השכר בבדיקה ניכרת בשעה ששער הדולר היה גבוה ואילו כיום כאשר הדולר נחלש על המפעלים בענף זה לצמצם את הוצאות השכר ואפילו להוריד שכר בפועל. העובדים בענף זה יעדיפו לספוג הקטנת שכר מאשר לאבד את מקום העבודה, נאמר בדיונים.

באוצר דוחים את דרישת משרד המסחר והתעשיה להגדיל בעשרה אחוז את הסיוע הממשלתי ליצואנים לגוש הדולר ולהוריד את הריבית בקרנות מימון היצוא. באוצר טוענים כי יש להביט על כל מרכיבי האשראי במשק כעל מכלול ואין להפריד את מחיר האשראי ליצוא מהמדיניות המוניטארית הכוללת.

בשבוע הבא צפוי דיון מכריע בסוגיה זו בלשכת ראש הממשלה שבמעון פרס. משרד האוצר מתכוון להיעזר בנתונים חדשים שהכין על התפתחות היצוא השנה. לפי נתוני לשכת היועצת הכלכלית במשרד האוצר יגדל היצוא השנה בששה אחוז בקירוב. זהו שיעור גידול שאינו נופל בהרבה מהתחזית המקורית של האוצר – 7 אחוז.

התיירות – 88 אחוז מהתוצר בשוויץ

מאת דויד מושיוב

ההכנסה הכוללת של תעשיית התיירות השוויצרית בשנת 1985 היתה 16.5 מיליארד פרנקים שוויצריים, כאשר מתוך זה יותר מ־10 מיליארד פרנקים הוצאו על־ידי תיירים שבאו לשוויץ מחו"ל. תרומת ענף התיירות לתוצר הלאומי השוויצרי מסתכם בשיעור 8 אחוזים.

במקביל הוציאו השוויצרים שיצאו לחו"ל סכום של 7.3 מיליארד פרנקים שוויצריים על תיירות ברחבי תבל.

בשנת 1985 נרשמו בשוויץ 74.7 מיליון לינות של תיירים בכל סוגי האכסון הקיימים בארץ זו.

בעונת השיא מועסקים בשוויץ בענף התיירות לשלוחותיו השונות כ־260,000 עובדים. מחזור ההכנסות מתיירות פנים הגיע לכדי 6.4 מיליארד פרנקים שוויצריים.

בשוויץ יש 7250 מלונות, בתי הארחה, מוטלים ומקומות מרפא המציעים 282,000 מיטות מדי יום. נוסף על כך מוצעות 375,000 מיטות בדירות נופש ועוד 90 הוסטלים לצעירים מציעים 8000 מיטות נוספות.

לשכת המסחר מתנגדת להפחתת אגרות נמל ליצואנים

מאת משה גבע

מתן הטבות נוספות ליצואנים במסגרת אגרות הנמלים יחייב מציאת מקורות מימון חדשים, ודבר זה ייעשה במישרין או בעקיפין על חשבונם של המשתמשים האחרים בהובלה הימית. כך נאמר במכתב שנשלח אתמול על־ידי איגוד לשכות המסחר לשרי האוצר, התחבורה, התעשייה, והמסחר והכלכלה.

לשכת המסחר מותחת ביקורת על ההצעה לפטור ממס רציף את היבוא המהווה חלק מן היצוא לחו"ל, וטוענת כי הפטור, בשיעור של 2 אחוזים, יגדיל את העיוותים הקיימים באגרות הנמלים ויגרום להעדפת האגרות האחרות, מתנבר באגרות כגון טעינה, פריקה, אחסנה וסחורות – אשר שיעורן לגבי סחורות היבוא גבוה כבר בגם משיעורן על סחורות היצוא.

ראשי לשכת המסחר גורסים כי אם תתקבל ההצעה, לא יהיה ניתן ליישמה באופן מעשי ויפתח פתח למעשי תרמית שכדי למנעם יהיה צורך במנגנון בירוקרטי שלם. זאת מאחר שמצויים יצרנים רבים המייצרים הן לשוק המקומי והן ליצוא ואשר לגביהם יהיה קשה לדעת איזה חלק מהיבוא מיועד ליצוא ואיזה מיועד לשוק המקומי.

לפיכך דורשת לשכת המסחר לדחות על הסף כל אפליה נוספת בתחום אגרות הנמלים ובמקום זה לנסות ולעודד את היצוא באמצעים אחרים.

ביטוחים / זאב סלע

חברות הביטוח מוכנות לבטח רוכשי דירות

מאת זאב סלע

אלפרד גולן

חברות הביטוח נהנו בשנת 1985 מתנאי רקע נוחים ביותר שאיפשרו להן להציג דו"חות כספיים משופרים, זאת לאחר מספר שנים של הפסדים וצימצום בפעילות העיסקית. הכנסות המימון שהשיגו החברות על השקעת כספים גדולים, הגידול החד שהיה בהכנסות ממבוטחים – הכנסות שלא הוקפאו עם כינון התוכנית הכלכלית הנוכחית ביולי 1985 כיתר המחירים במשק, הביאו במקביל לריסון התחרות בין חברות הביטוח ומאידך ליציבות יחסית בתעריפי הפוליסות ללקוחות הפוטנציאליים.

כיום מתברר, כי המגמות החיוביות שהסתמנו בשנת 1985, הולכות ונבלמות; יתירה מכך: חלה הרעה בהכנסות ממכירת פוליסות נוכח התרפת התחרות בין חברות הביטוח. בלימת האינפלציה הביאה באופן ישיר לצימצום ניכר בהכנסות מניירות ערך ומפקדונות – סעיף שהיה בשנת 1985 בין המרכיבים המרכזיים לשיפור ברווחיות. אם לא די בכך, הרי שריבוי תאונות הדרכים שהיו בקיץ הנוכחי, חשף את חברות הביטוח לתביעות בהיקף של עשרות מיליוני דולרים.

נראה אם כן, כי האופטימיות שנוצרה בענף בתחילת השנה הולכת ונעלמת, ובמקומה חוזרת אט־אט אווירת המשבר שפקדה את הענף והגיעה לשיאה בתחילת 1985. יו"ר איגוד חברות הביטוח, אלפרד גולן, מודע היטב למתרחש בענף. לדבריו, יש לפעול במהירות ליצירת תחרות הוגנת בענף הביטוח, תחרות שתמנע קריסתן של חברות ביטוח נוספות ותאפשר לאחרות להגיע לריווחיות סבירה.

איגוד חברות הביטוח ידוע כארגון יעיל ביותר. למרות זאת, רבו בשנים האחרונות החיכוכים בין חברות הביטוח על רקע התחרות הפרועה שהיתה בענף ושהגיעה עד כדי מכירת פוליסות בתעריפי הפסד. מכירת פוליסות במחירי הפסד, לא רק שגרמה נזקים חמורים לחברות הביטוח, אלא שגם הגדילה את הסיכון שהמבוטח ייוותר ללא ביטוח במקרה של פשיטת רגל.

עם כניסתו לתפקיד התחייב גולן לפעול ב־4 מישורים:

★ לפעול לשיפור ריווחיות הענף.

★ ליצור אקלים נוח ואמון הדדי בין מנהלי חברות הביטוח שבאיגוד.

★ לגשר על הפערים המקצועיים שהתגלעו במשך השנים בין חברות הביטוח למפקח על הביטוח במשרד האוצר, יהודה דרורי.

★ לפתח מערכות מידע שישמשו את כל החברות שבאיגוד.

גולן מביע סיפוק על ההישגים בתחום ריווחיות החברות ופיתוח מערכות מידע לתועלת חברות האיגוד. לעומת זאת, בתחום יחסי העבודה בין משרד האוצר ומנהלי החברות בתחום היחסים עם האוצר יש מקום לשיפור.

בענפי ביטוח רכב, רכוש ודירות המהווים כ־60% מהענף כולו, התחרות מחריפה, ומקשה על המו"מ עם מבטחי משנה. בחודשים האחרונים ירדו מחירי הפוליסות לביטוח רכב, רכוש ודירות ב־25 עד 30 אחוז לעומת המחיר הממוצע בשנת העסקים שחלפה.

איגוד חברות הביטוח – בעצה עם משרד האוצר – נדרש לפעול בשלב זה כדי לצמצם את התחרות הפרועה בביטוחי רכב. אפשרויות הפעולה שעמדו בפני הארגון היו: א. לדרוש מוועדת הכספים אישור לקביעת תעריף אחיד לפוליסות, הסדר שהיה יוצר למעשה קרטל. ב. להפעיל „יד קשה" כנגד החברות שבאיגוד החורגות מהכללים, זאת במסגרת הסדר אי־הפליה שנקבע על־ידי המועצה להגבלים עיסקיים שבמשרד התעשיה והמסחר. ג. לדון עם המפקח על הביטוח על תעריף פשוט ופיקוח ממשלתי.

שתי האופציות הראשונות לא היו מקובלות על כמה מחברות הביטוח, כמו על־ידי משרד האוצר. ביוזמת יו"ר איגוד חברות הביטוח, אלפרד גולן, ובשיתוף המפקח על הביטוח במשרד האוצר, יהודה דרורי, הוחלט בראשית השנה לערוך בדיקה יסודית של התעריפים בענף – במגמה להתאימם למציאות החדשה. לשם כך הוקמה ועדה שהגישה בחודש מאי את הצעתה לרפורמה מקפת בענף ביטוח רכב רכוש. העקרון בהצעה הינו לאפשר למבוטח להתמצא בתעריף ביטוח מכוניתו, לייצב את תנודות המחירים בענף ולתת בידי המפקח על הביטוח באוצר כלים שיקלו עליו את מלאכת הבקורת.

במסגרת הרפורמה סווגו כלי הרכב לכ־50 קבוצות ולגבי כל קבוצה נקבע תעריף קבוע בשקלים. כל חברה תגיש למפקח על הביטוח את התעריפים החלים על כל קבוצת רכב – במגמה למנוע יצירת קרטל עיסקי דה־פאקטו. בנוסף לכך, עוגנו כל סוגי ההנחות הנהוגות לגבי ביטוח רכב ושונו הכללים לביטוח חפצים אישיים במכונית, שמשות ועוד. עוד מחדשת הרפורמה בכל הקשור לפיצויים, על נזקים הנגרמים לרכב, בעת תאונה או נזקים אחרים: לפי ההצעה, יקבל המבוטח פיצוי מלא עבור הנזק, לפי שווי הנזק המוערך בשוק (תיקון בנוסף). במקרה של אובדן מוחלט (TOTAL LOSS) יקבל המבוטח את כספו לפי שווי הרכב באותו סוג בשוק.

לאחר תהליך מהיר בוועדת הכספים, שוב מתעכב ההסדר ביחידת המפקח על הביטוח באוצר. לפני כעשרה ימים ייפה הוועד המרכזי של חברות הביטוח את כוחו של אלפרד גולן, לפנות ליהודה דרורי לא לדחות עוד את הפעלת ההסדר מעבר למועד שנקבע, שהינו באמצע ספטמבר הקרוב.

ביטוח הרכב אינו הנושא היחיד המטריד בימים אלה את חברות הביטוח. באחרונה שבה ועלתה ההצעה לבטח רוכשי דירות מפני הפסד השקעתם עם התמוטטות חברות בניה, כפי שהיה בחברות „קלדיך", „גינדי", „פרינץ" ואחרות. איגוד חברות הביטוח נעתר לפנית שר הבינוי והשיכון דוד לוי, לארגן השוק, בתנאי שהממשלה תסכים לשמש בינתיים כ„מבטחי משנה". גולן מסביר זאת בהון העצמי הקטן יחסית של חברות הביטוח המונע מהן ליטול סיכונים גדולים המאפיינים את הפעילות בשוק הנדל"ן, ובקשיים למצוא כרגע מבטחי משנה בחוץ לארץ.

בעקבות רעידת האדמה במקסיקו, ואירועים דומים, העלו מבטחי המשנה בחו"ל את המחירים פי שניים ויותר.

לדעת גולן, בסיטואציה שנוצרה אין ברירה אלא להקים חברה כדוגמת „אבנר" – שתעסוק בביטוח משנה עבור ביטוח דירות, ולחייב את כל רוכשי הדירות לרכוש פוליסות במסגרת זו. תנאי נוסף לכניסת חברות הביטוח בארץ לביטוחי דירות הינו חובת ביטוח כללית של רוכשי דירות. ללא חובת ביטוח, יש חשש כי דווקא הקונים מקבלנים שסיכוייהם ליפול גבוהים יחסית – יבטחו עצמם, ואילו האחרים ימנעו מביטוח.

נושא חדש נוסף הינו „חבות המוצר". לנוכח ריבוי תביעות בתחום זה, וסכומי כסף גדולים שפסקו בתי דין אמריקאים, הפסיקו חברות אמריקאיות לעשות ביטוחים כאלו, ויש קושי למצוא מבטחי משנה. הממשלה נכנסה לאחרונה לנושא, באמצעות החברה לסיכוני סחר חוץ, אך לדעת גולן, הנושא צריך להישאר בתחום פעילות החברות הסחריות, שלהן גם ידע מקצועי בתחום.

ALPINA INSURANCE COMPANY LTD. ZURICH

SUMMARY STATEMENT

A. SUMMARY STATEMENT OF HEAD OFFICE 31ST DECEMBER 1985

	1985 SWFR	1984 SWFR		1985 SWFR	1984 SWFR
Investments	553,556,384	506,546,047	Capital, Funds and Surplus	52,429,853	48,216,269
Permanent Assets	70,060,319	70,025,540	Life Insurance Funds	2,744,302	2,493,213
Other Assets	2,600,864	2,188,086	Reserve for Unexpired Risks in General Insurance	119,270,698	111,009,787
			Outstanding Claims	385,036,000	353,157,000
			Other Liabilities	66,736,714	63,883,404
	626,217,567	578,759,673		626,217,567	578,759,673

DATA ON INSURANCE BUSINESS AND PROFITS FOR THE YEAR 1985

	1985 SWFR	1984 SWFR
Life Insurance Premiums	1,652,638	1,746,472
General Insurance Premiums	294,072,323	268,091,388
Loss in Life Insurance	51,142	333,606
Loss in General Insurance	28,229,493	22,784,886
Income from Investment less Deduction of Expenses not Debited to Business Account	32,494,219	26,969,089
Business Profit (before allotments)	4,213,584	3,850,597

B. DATA ON BUSINESS IN ISRAEL

Adjusted to the effects of inflation

	1985 NIS	1984 NIS
Premimus and Registrations Fees in General Insurance	1,582,707	1,705,741
(Loss) Profit in General Insurance	287,484	123,439
Income from Investment less Deduction of Expenses not Debited to Business Account	34,370	118,628
Profit on the Business	73,171	131,472

POSITION OF INVESTMENT IN ISRAEL AS AT 31 DECEMBER 1985

Liabilities in Israel	764,056	803,356
Approved Investments in Israel	1,044,385	868,000
Surplus from Investments in Israel	280,329	64,644
Unapproved Investments in Israel	33,066	108,330

NOTE:
Detailed full statement of accounts with the auditor's remark will be submitted to anyone at the company's office, 33 Rothschild Blvd., Tel-Aviv, phone: 292421,
The above publication is made in accordance with the insurance supervision act – 5741 – 1981.

GENERAL AGENTS FOR ISRAEL
HAMISHMAR INSURANCE SERVICE LTD.

Head Office: Tel Aviv, 33 Rothschild Blvd. Tel: 03-292421
Jerusalem, 8 Aggripas Way Tel: 02-222557
Haifa, 32 Y.L. Perets St. Tel: 04-672351

מכרזים

משרד הבטחון - יחידת המכירות

ניתנת בזאת הודעה לציבור על מכירת מובין. כל פריט מהווה סעיף נפרד לכל אחד מהמכרזים המפורטים בהמשך. המציע רשאי להגיש הצעתו לגבי סעיף אחד או יותר. תנאי תשלום: 60% בהמחאה בנקאית, 40% הנותרים בערבות בנקאית שזמן פרעונה שלושה חודשים מיום פתיחת המכרז.

מכירת טפסי המכרזים תחל ביום שני 1.9.86 ביחידת המכירות, רח' האלוף א. מנדלר 12/א' הקריה תל־אביב. שעות הקבלה: בימים א' - ה' בשעות 08:30–12:30 ובימים א' ו־ד' גם בשעות 13.30 – 14.30

★ ★ ★

מכרז מס. 137/86/09

חומרי חשמל, נתיכי בת, חלקי אינסטלציה, מעמעמים, שנאים, קופסאות חשמל, תבניות לבטון, מוטות, מחזיקי צנור, תופים לייבוש ציוד, מכשירי מדידה ומעבדה, מחשב, כלי עבודה, מצמדי P.V.C, ארגזי חשמל, סולמות, משקפי ספירה, כבלים חשמליים, מערכת לצביעה אלקטרוסטטית, מיישר להתנעה.

תאריכי סיור: 11,10 בספטמבר 1986.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־15.9.86 עד שעה 10 לפנה"צ.

★ ★ ★

מכרז מס. 138/86/09

מחשב משומש תוצרת י.ב.מ. מודל I 4341, עם זכרון של 4 MB.

תאריך סיור: 11 בספטמבר 1986, ע"י צו תנועה.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־15.09.86 עד שעה 10 לפנה"צ.

★ ★ ★

מכרז מס. 139/86/09

משאיות תוצרת ג'.מ.ס. וזיל. כולם מיועדים לפירוק ליצוא.

ימי הסיור: 4,3 ספטמבר 1986. בין השעות 08:00–11:30.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־08.09.86 עד שעה 10 לפנה"צ.

★ ★ ★

מכרז מס. 140/286/09

גרוטאות אלומיניום, פסולת נחושת, פסולת אלומיניום, פסולת חלקי חשמל, עגלות־אשפה, חיית ג'.מ.ס., צלחות גרירה למטוסים, מנוע דיזל, ציוד בתי־מלאכה, מכשירי קירור, חלקי תומכים, צמיגי מטוסים, פמושי שבירה + תיבות למשקפת.

ימי סיור: 14,11,10,9,8,7,4 ספטמבר 1986, כמפורט בסעיפי המכרז.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־15.09.86 עד שעה 10 לפנה"צ.

50 התזמורת הפילהרמונית הישראלית
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

5 קונצרטים לנוער
עונת היובל תשמ"ז 1986/7

קונצרט 1 20.1.1987	„אורחיו הצעירים של מאסטרו מהטה"	זובין מהטה, מנצח בהשתתפות התזמורת הפילהרמונית הצעירה
קונצרט 2 2.2.1987	„סיפורה של התזמורת הפילהרמונית הישראלית"	שלום רונלי־ריקלים, מנצח
קונצרט 3 22.3.1987	„מצעדים"	אריה ורדי, מנצח
קונצרט 4 27.4.1987	התזמורת מארחת את: „תזמורת הנוער מנויראינגלנד"	בנג'מין זאנדר, מנצח
קונצרט 5 21.6.1987	„הקלריניות"	אריה ורדי, מנצח

כרטיסים ל־5 הקונצרטים ניתן לרכוש החל ב־1.9.86 בקופת התזמורת (היכל התרבות). בארבעת ימי המכירה הראשונים תהיה הקופה פתוחה בשעות: 10־1; 5־7. מ־5.9.86 ואילך תהיה הקופה פתוחה בשעות 10־1 בלבד.
מחירי הכרטיסים: כרטיס אחד – 50 ש"ח.
כל הרוכש 2 כרטיסים – מחיר כל כרטיס 45 ש"ח.
כל הרוכש 3 כרטיסי ומעלה – מחיר כל כרטיס 40 ש"ח.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

מזג האוויר בעולם

אוסלו	16 – 5	בהיר
אמסטרדם	18 – 12	גשום
בואנוס איירס	16 – 4	גשום
הלסינקי	17 – 12	מעונן
הונג קונג	32 – 28	בהיר
וינה	21 – 14	בהיר
ז'נבה	19 – 7	מעונן
טוקיו	31 – 23	בהיר
טורונטו	28 – 8	מעונן
יוהנסבורג	25 – 9	בהיר
לונדון	16 – 13	גשום
ליסבון	29 – 16	בהיר
מאדריד	33 – 15	בהיר
מונטריאול	22 – 11	בהיר
ניו־יורק	25 – 15	גשום
סאן פאולו	– 15	מעונן
פאריס	21 – 15	גשום
פרנקפורט	20 – 12	מעונן
ציריך	18 – 12	מעונן
ריו דה ז'נרו	29 – 17	מעונן
שטוקהולם	15 – 7	מעונן
שיקאגו	29 – 17	מעונן

swissair

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרה בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965. כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשר שבקיבוץ עברון, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' 5345 – קיבוץ אפק". ביחד עם התשריט הנלווה אליה. ואלה השטחים הכלולים בתכנית: גושים וחלקות: 10243, 10244, 10248, 10247, 10499.

עיקר מטרת התכנית: קביעת יעודים שונים, הסדרי הבניה במקום, ביטול איחוד חלקות ונושים קיימים.

כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקבלת קהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה האמורה.

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה - צפון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה – תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לתוספת לאחוזי בניה 6% (2 בנינים) ברחוב כחרות מס' 8־10 גוש 7050 חלקה 3 תיק בנין 010־008 – 3770.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת. ההתנגדויות תתקבלנה בתוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כבבי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה - תל־אביב־יפו.

מרחב התכנון מקומי רחובות
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
בקשה למתן הקלה.

בהתאם לסעיפים 146־150 חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה למתן הקלה של 13.5% בניה בקומה נוספת בבנין על חלקה 42 בגוש 3698 רח' דולנסקי רחובות, כך שאחוזי הבניה בבנין יגיעו לסה"כ של 103.5% במקום 90% המותרים, הכולל קומה נוספת, כך שמספר הקומות יגיע לקומת עמודים+4 קומות במקום קומת עמודים+3 קומות והקלה של 10% לקו בנין אחורי, כך שקו בנין אחורי יגיע ל־4.50 מ' במקום 5.0 מ' המותרים.

כל המעוניין יוכל לעיין בתכנית הבנין, ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית, קומה ד', כל יום בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתון.

יחזקאל הרמלך
הועדה המקומית לתכנון ולבניה - רחובות

הועדה המקומית לתכנון ולבניה עמק חפר
הודעה על פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה בקשה למתן הקלה בגוש 8164 חלקה 92 מושב בארותיים.

ההקלה המבוקשת היא כדלקמן:
קו בנין בחזית לתוספת לבית מגורים קיים פחות מ־5 מ' המותר ובהתאם לקוי הבנין ברחוב.

כל מי שיש לו התנגדות למתן ההקלה רשאי להגיש לועדה את התנגדותו המנומקת בתוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

עמרם דבי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה
עמק חפר

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות •

הרמטכ"ל, רא"ל משה לוי, תרם אתמול דם במסגרת התרומות דם שנערכה במטכ"ל (צילום: יוסי צבקר-"במחנה")

אחוז מי השתייה בכנרת יילך ויקטן בשנים הקרובות

מאת שמעון ויים, סופר "דבר" בצפון

דאגה חמורה לאיכות מי הכנרת הובעה אתמול על־ידי מרבית אנשי המקצוע שהשתתפו בכינוס מיוחד בטבריה שיזמה מינהלת־הכנרת לדיון במצב הימה והדרכים לשמור עליה מפני זיהומים. בכינוס השתתפו מרבית ראשי הרשויות בצפון וכן חברים מוועדת הפנים של הכנסת הממונה על מחוז הצפון במשרד הפנים, עמרם קלעג'י.

בכינוס אמר ד"ר אורי מרינוב, יו"ר הרשות לאיכות הסביבה, כי איכות המים בישראל נמצאת בירידה מתמדת ואינה עומדת בשום קריטריון לאומי או בין־לאומי. הוא גילה כי משרד הבריאות אימץ קריטריונים חמורים יותר לאיכות המים לאחר שהתברר כי חלק גדול ממי השתייה בארץ אינו עומד בתקנים המקובלים.

מנהל המעבדה לחקר הכנרת אמר בכינוס כי אזרחי המדינה יצטרכו לחיות בשנים הקרובות עם מפלס כנרת נמוך ואחוז מי השתייה מהכנרת ילך ויקטן.

הממונה על המחוז במשרד הפנים התריע כי אם התיירות תפגע באיכות מי הכנרת, יינקטו אמצעים להגבלת המתרחצים והתיירים סביב הכנרת

נבון הורה לאתר את כל הנערים שאינם לומדים – להמשך למידתם

שר החינוך, יצחק נבון, הורה לאתר את שמותיהם ועיסוקיהם של כל הנערים בני 15–16, שאינם לומדים ואינם נמצאים בשום מסגרת לימודית. לביצוע משימה זו מינה השר צוות בכיר בראשות המשנה למנכ"ל משרד החינוך.

נבון ציין בהנחיותיו כי לפי הערכות יש נערים ונערות רבים, הזכאים על־פי החוק לחינוך חינם, אשר אינם נהנים מזכות זו. נבון סבר כי זו בעיה כפולה הן בנערים עצמם והן בחברה הישראלית. השר הדגיש, כי על משרדו לעשות הכל כדי לאתר ולקלוט נערים אלה במסגרות חינוכיות שבהן ישלימו את השכלתם.

באגף הנוער של משרד החינוך מעריכים, כי מדובר בכלל בנערים, בהתבסס על סקרים. באמצעות הרשויות המקומיות, נמצאו בינתיים אפשר להגיע ללא קשיים מיוחדים, לכ־2000 בני נוער שלא המשיכו ללמוד ולשבצם במסגרות מתאימות.

במשרד כבר פועלים להפעלת תוכנית ייחודית לנערים שיאותרו. התוכנית תציע לנערים מערכת פתוחה וגמישה שתתאים לצורכי של כל נער. הנערים יקבלו הדרכה אישית [illegible] שיוכלו להשתלב במסגרת פורמלית.

אזהרה לפרס: מצפה רמון תחדל להתקיים תוך 3 שנים

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר"

"התעודה השלילית השוקעת את מצפה רמון תגרום לכך שתוך שלוש שנים היישוב יחדל להתקיים. כבר בשלבי זה חלקים ניכרים במצפה רמון הם בבחינת "אזור רפאים". בשנת הלימודים הקרובה יקטן מספר התלמידים במוסדות החינוך ביישוב בכ־20 אחוז והמצב הזה מעיד על הכלל".

דברים אלה כלולים במברק ששלח אתמול ראש המועצה המקומית, שמואל כהן, לראש הממשלה שמעון פרס, בעקבות החלטת הממשלה השבוע להעניק לישוב הדרומי הקלות הזהות לאלה של ישובי העימות.

בהחלטה זו דוחה הממשלה את מסקנות ועדת המנכ"לים, אשר המליצה על צעדים מרחיקי לכת המתחייבים מהמצוקה הקשה השוררת ביישוב. "המלצות ועדת המנכ"לים", כתב כהן במברק לראש הממשלה, "יצרו תקווה שמעבר לדיבורים נגיע סוף סוף לנקיטת צעדים ממשיים, העולים בקנה אחד עם החשיבות הלאומית, ציונית ובטחונית, שמייחסת מדינת ישראל ליישובו ופיתוחו של הנגב. למרבה הצער, בהחלטה האמורה החליטה הממשלה, שאדוני עומד בראשה, כי יש לפתוח את הגולל על מצפה רמון ולמחוקה מהמפה".

כהן פונה לפרס בבקשה לעשות מאמצים [illegible] קבלת המלצות ועדת המנכ"לים במלואן. יצויין, כי כ־700 מתוך 1800 יחידות דיור במצפה רמון אינן מאוכלסות כיום ומספר המובטלים במקום נאמד בכ־400 איש.

צווי מניעה נגד עובדי בתי־המשפט

(ע). – בית הדין האזורי לעבודה בירושלים הוציא אתמול בערב צווי מניעה המורים לכלל העובדים במערכת בתי המשפט בארץ לשוב לעבודה תקינה, להימנע מכל עיצומים או שביתה ולהימנע מהפרעה מאורגנת למהלך העבודה התקין. צווי המניעה הוצאו נגד ההסתדרות הכללית, הסתדרות עובדי המדינה, ועד עובדי מערכת המשפט וכלל עובדי מערכת המשפט.

פשרה משטרה־חרדים בפ"ת: שבע הפגנות ב־24 שבועות

(ע). – בבג"צ הושגה אתמול פשרה בין נציגי הציבור החרדי בפתח תקווה לבין המשטרה, לפיו יוכל הציבור הדתי להפגין מול קולנוע "היכל" בלילות שבת שבע פעמים בלבד ב־24 השבועות הקרובים.

ההסדר הושג בעקבות עתירה לבג"צ, שהגישו כמה מאנשי הציבור החרדי נגד מפקד מחוז המרכז של המשטרה, זאת לאחר שהמשטרה לא אשרה להם לערוך הפגנות מול הקולנוע. בהודעה לבג"צ מטעם המשטרה נאמר, כי ההפגנות מול "היכל" גורמות ריתוק אלפי שוטרים, ומשימות משטרה אחרות, חיוניות לא פחות, נפגעות.

נציגי החרדים קיימו מגעים ביניהם והגיעו לפשרה הנזכרת. בלילות שבת, שבהם לא יתקיימו הפגנות, תתיר המשטרה לקיים במקום משמרות מחאה סטאטיות.

הגרלת מד"א חדשה – מגרדים

(ע). – מגן דוד אדום, המקווה לשפר את שרותיו בעזרת תרומות הציבור, יוצא השנה בהגרלה חדשה וגדולה במיוחד ובה שתי אפשרויות לזכיה ביותר מ־65 אלף פרסים. אפשרות אחת לזכיה מיידית על ידי גירוד הכרטיס והשניה זכיה בהגרלה השנתית הגדולה.

הכרטיס החדש של הגרלת מד"א מחולק לשניים: בחלק הימני מופיע מספר הכרטיס להגרלה השנתית שבה 28,260 פרסים. בחלק השמאלי, המיועד לגירוד ולזכיה מיידית, מודפס מגן דוד אדום שבמרכזו תיבת הפרס־המיידי, אך יש לגרד גם את שש פינות המגן דוד, כאשר באחת מהן מופיע פרס וזהה לזה שבתיבת הפרס המרכזית. בהגרלה המיידית, יש עוד 37,641 פרסים, ביניהם מכוניות.

חברת החשמל הפעילה מתקן את מתקן התפלת מי הים (בתצלום) הנמצא בתחנת הכוח "אשכול" באשדוד. ההפעלה, הנעשית בתקופה זו של מצוקה במים, היא לשלושה חדשים ואחריהם יבחן מחדש הנושא. המתקן הוא של "הנדסת התפלה". (צילום: יעקב כץ)

„אתם המשפחה הראשונה שזוכה לממש את החוק החדש שהנהיג הביטוח הלאומי ושהתקבל לאחרונה בכנסת ולפיו ניתן מענק חודשי, קצבת־לידה, למשפחה בה האם ילדה לידה רב־עוברית", אמר מנכ"ל הביטוח הלאומי, מרדכי ציפורי (מימין), לאמאל וחליל נאסר הורי „רביעיית המבחנה" שנולדה בשבוע שעבר בביה"ח „השרון". המשפחה תקבל קצבת לידה חודשית למשך חצי שנה ושיעורה יהיה בספטמבר 724.86 שקל (הסכום צמוד למדד). נוסף לכך זכאית משפחת נאסר למענק לידה חד־פעמי בשעור 1929 ש"ח ולקצבת ילדים חודשית עבור ארבעת הילדים. (צילום: ישראל סימיונסקי־יפפ"א)

נאסר על איגוד העובדים הליברלים לשאת השם „ליכוד"

מאת חיים ביאור, סופר "דבר" לענייני עבודה

סיעת „תכלת לבן" בהסתדרות זכתה במאבק שהתנהל בינה לבין איגוד העובדים הליברלים על זכות השימוש בשם „הליכוד".

איגוד העובדים הליברלים התפלג מ„תכלת לבן" בסוף יוני השנה. האיגוד, שהיווה כשליש מהסיעה המשותפת, תבע מהרשות לשיפוט של ההסתדרות לאפשר לו באורח בלעדי להשתמש בשם „הליכוד" ולהקרא „איגוד העובדים הליברלים – הליכוד". אנשי האיגוד טענו, באמצעות עו"ד צבי יפה, כי זכות זו שמורה להם מאחר שאיגודם החל לפעול במסגרת ההסתדרות כעשר שנים לפני „תכלת לבן".

נציגי „תכלת לבן" הטעימו, באמצעות עו"ד חיים שטנגר, כי זכותם לשאת את שם הליכוד מאחר שסיעתם היוותה, עד הפילוג, שני שלישים מהגוף המשותף.

רשות השיפוט של ההסתדרות, שדנה אתמול בפרשה, החליטה כי השם „ליכוד" יהיה בשימושה של הסיעה עליה נמנים רוב חברי הליכוד בהסתדרות, כלומר „תכלת לבן".

גור מבקש מחולי הכליות להשפיע על ד"ר ברונו סיגל

מאת ארנון מגן, סופר "דבר"

שר הבריאות, מרדכי גור, וממלא מקום מנכ"ל המשרד ומנהל שירותי האשפוז, ד"ר משה משיח, הציעו בפגישתם אתמול עם נציגות של חולי הכליות, המקבלים טיפול דיאליזה במרכז הרפואי „שיבא" בתל השומר, כי ינסו להשפיע על ד"ר ברונו סיגל לקבל את ההצעה לחדש את השתלת הכליות במסגרת אותה המחלקה הכירורגית של בית החולים.

פגישה זו באה בעקבות שתי הפגנות, שערכו חולי הכליות של „שיבא" בסוף השבוע שעבר ובראשית שבוע זה. החולים דרשו לחדש את ההשתלות ביחידת ההשתלות של ד"ר סיגל, שנפסקו למעשה לפני שנה וחצי בעקבות סכסוך אישי בין רופא זה לרופא אחר בבית החולים ובעקבות החרם שהטילו עליו מנהלי המחלקות בבית החולים, שסרבו להעביר ליחידה זו כליות מן המת. מאז לא נערכו ביחידה השתלות מן המת וגם ההשתלות המעטות מן החי, שנעשו עוד זמן מה, הופסקו לפני כחצי שנה.

השר גור וד"ר משה משיח, כי כל נסיונותיו של משרד הבריאות להשפיע על הנהלת בית החולים ועל מחלקותיו לסייע בחידוש ההשתלות ביחידתו של ד"ר סיגל לא עלו יפה, וכי אין בכוחם לאלץ את הגורמים הנוגעים בדבר, מה גם שטיפולים ברמה כזאת אינם יכולים להתבצע בלי שיתוף פעולה של כל הצדדים.

באחרונה הודיע מנהל אחת המחלקות הכירורגיות ב„שיבא", כי מחלקתו מוכנה לשמש אכסניה לד"ר סיגל, כדי שיבצע את ההשתלות במסגרתה, אבל הפעם בא הסירוב מצידו של ד"ר סיגל, העומד על דעתו לעשות את ההשתלות רק ביחידה נפרדת בהנהלתו. במצב שנוצר לא ראה, איפוא, שר הבריאות אלא להציע לחולי הכליות לנסות ולהשפיע על ד"ר סיגל לקבל הצעה זו ולחדש את ההשתלות במסגרת אותה מחלקה כירורגית.

נחנך חדר טיפולי־יום ברהט – יקל על „סורוקה"

מאת ארנון מגן, סופר "דבר"

חדר לטיפולי־יום נחנך באחרונה במרפאת קופת־חולים הכללית ביישוב הבדווי רהט, שליד באר־שבע. חדר הטיפולים מיועד למנוע אשפוז [illegible] להקל על בית־החולים „סורוקה".

במהלך הטיפול בילד, מעניקה מתנדבת לבריאות הציבור הדרכה לאמהות הבדוויות, בנושאי ההיגיינה [illegible]

נהרג זוג ממושב שדמה

מאת דני צדיקוני, סופר "דבר" בדרום

קודם מאיר (70) ואשתו ביאטה (68), ממושב שדמה, נהרגו אתמול בכביש אשדוד־אשקלון כשמכונית ב.מ.וו. שבה נהג הבעל, שהיה קטוע רגל, סטתה ליד הכביסה למושב גן דרום לנתיב השמאלי ונכנסה חזיתית במשאית של קיבוץ כפלסים המעכה.

מטוס ריסוס נחת נחיתת אונס בגליל

מאת שמעון ויים, סופר "דבר" בצפון

מטוס ריסוס קל נחת אתמול נחיתת אונס בשדה כותנה של קיבוץ עמיר בגליל־העליון וגרם תוך כדי נחיתתו נזק לשטח, לאחר שאירע אותו לאורך של כתפי ק"מ. המקרה אירע אתמול לפני הצהריים ובמהלך הנחיתה נגרם למטוס נזק קל. הטייס יצא בלא פגע. חוקרי תעופה בודקים את נסיבות התאונה ונראה כי היא נגרמה מתקלה טכנית.

מת השופט עמיהוד זאבי

(ע). – שופט בית המשפט המחוזי בירושלים, עמיהוד זאבי, מת שלשום בלילה בביתו מהתקף לב. הלווייתו תיערך היום ב־11 ותצא מבית הלוויות העירוני בשכונת סנהדריה אל הר המנוחות.

ב־1969 מונה זאבי כשופט שלום באילת ואחר־כך כשופט שלום בנתניה, עד שנת 1977. אז מונה לכהן כשופט מחוזי בבית המשפט בירושלים.

בקצרה

- אורח תל־אביבי שניסה לשחד שוטר־סיור תל־אביבי, שרשם לו דו"ח על חניה, נעצר אתמול על ידי השוטר. האורח טען להגנתו שניסה לשלם את הדו"ח ישירות דרך השוטר.
- רשיונו של נהג מונית ירושלמי, אשר תקף שלושם פקח של משרד התחבורה בעת מלוי תפקידו נשלל באורח אדמיניסטרטיבי על ידי מנהל אגף הרישוי במשרד התחבורה. גם הוגשה תלונה למשטרה.
- בפנייה אל שר החינוך לבטל הוראה שנתן משרדו להפסיק הכנות לפתיחת 45 כתות חדשות בחינוך מיוחד במגזר הערבי בשנת הלימודים הקרובה, יצא אתמול ח"כ עבדול והאב דראושה.
- מפעל „מוקרי" לייצור מוצרים ביסקויטים דבקים ומדללים ייחנך בשבוע הבא על ידי נשיא המדינה, חיים הרצוג, באיזור התעשיה החדש באלת. מודה (בין עפולה לכפר תבור) – המפעל – הועתק מאיזור התעשיה „בעמק" בקריות.
- הפארק הלאומי באשקלון ייקרא על שמו של יגאל ידין. טקס ההנצחה ייערך בפארק במסגרת כינוס החברה לחקירת ארץ־ישראל ועתיקותיה שאחד המושבים שלו, ב־23 באוקטובר, יהיה בפארק.

לשימת לב

הרשות השיפוטית העליונה בהסתדרות החליטה בישיבתה מיום 27.8.86 לקבל את תביעת האיגוד ולהכיר באיגוד העובדים הליברלים כסיעה עצמאית בהסתדרות

צבי רנר
יו"ר איגוד העובדים והסיעה בהסתדרות

חוזרים לעתונות טובה
דבר
קרא מחר
דבר השבוע

★ חנה זמר, חיים גורי, עמוס עוז, טוביה מנדלסון, חגי אשד, טדי פרויס טובה צימוקי – על ארועי השבוע
★ שוק ההון על פי חיים שטסל – מוריה אבנימלך
★ כיצד ילמדו ילדיך לקרוא? – יעל פישביין
★ פרופ' אבנר טריינין, משורר – יעל אדמוני
★ שתי אצבעות משמיר / עליזה ולך
★ לבכות את השריפה / יהודה קורן
★ כולם רוצים אמריקה / דני רובינשטיין
★ ראול ולנברג היפאני / נתן רועי
★ קן, אדוני המחשב / ישראל לנדרס

בפרשנות מקיפה בתגובה עניינית
כיום אפשר להשיג בכל הקיוסקים בארץ

חמישה יוד תכשיטנים
תעשית מתכות יקרות בע"מ

הודעה

ניתנת בזה הודעה, כי
אסיפה כללית רגילה של החברה
תתקיים ביום ג' (23.9.86) בשעה 10.00
במשרדי החברה, ברחוב אלנבי 94 תל־אביב.

סדר היום:
1. אישור דו"ח המנהלים ודו"חות כספיים.
2. הודעת המנהלים על כוונה לגייס כספים מהציבור.
3. מינוי רואי חשבון והסמכת המנכ"ל לקבוע שכרם.
4. מינוי מנהלים – כל המנהלים היוצאים מציעים מועמדותם למינוי מחודש.
5. שונות.

יפוי כוח ע"פ תקנות החברה למינוי שלוח, יש להפקיד במשרדי החברה לפחות 48 שעות לפני מועד האסיפה.
לגבי הליכי האסיפה הכללית – ראה תקנות החברה.
ע"פ הוראת הדירקטוריון
יהודה ברגר – מנכ"ל

המחלקה לקהילות ספרדיות
ההסתדרות הציונית העולמית

לרחל והילדות
אתכם באבלכם הכבד על מותו ללא עת של
שלום זוהר
נשיא ועד העדה המערבית בירושלים

אבי שלוש
מנכ"ל המחלקה

אבלים בהלקח מאיתנו
עליזה אוסטרידן ז"ל
האישה, האם, הסבתא
הלוויה תצא היום, יום חמישי כ"ג באב תשמ"ו 28.8.86 בשעה 12.30 בבית הלוויות העירוני רח' דפנה לבית העלמין בחולון בתי"ם בחלקת הסופרים
אוטובוס יעמוד לרשות המשתתפים בהלויה
הבעל ישעיהו
הבן יצחק
הבת ובעלה דליה ועמית
הנכד רמי

משתתפים בצער המשפחה
על מותו ללא עת של
שלום זוהר ז"ל
הנהלת תנובה ירושלים

מועצת פועלי נס־ציונה
אבלה על מותו של
משה ורניק ז"ל
יקיר נס־ציונה, איש ספורט רב פעלים
מני ריצמן
מזכיר המועצה

להדסה ולכל בני המשפחה
השתתפותנו הכנה בצערכם על מות
ד"ר ישעיהו שפירא
מורנו וחברנו מבוני תנועת „גורדוניה".
הלויה בחולדה היום, יום ה' כ"ג באב תשמ"ו 28.8.86 בשעה 4.30 אחה"צ.
קבוצת גורדוניה חולדה

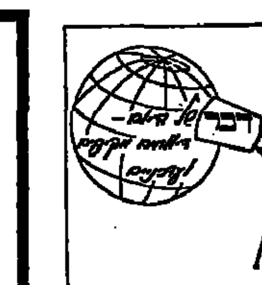

הארגון העולמי של יהודי צפון אפריקה
אבל על מותו לא עת של
שלום זוהר ז"ל
איש יקר ורב פעלים שנקטף בדמי ימיו.
משתתפים באבל הכבד של המשפחה
שאול בן שמחון

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירנו
ד"ר ישעיהו שפירא
הלוויה תצא היום, יום חמישי כ"ג אב תשמ"ו 28.8.86 בשעה 4.30 אחה"צ מ„בית הרצל" בקבוץ חולדה לבית העלמין.
אוטובוס יצא בשעה 3.00 אחה"צ מבית המבוח רח' דרך השלום 90 תל־אביב.
אבלים:
אשתו: הדסה שפירא
בנו: זאב שפירא
בתו והתנו: גוני ויורם בר־סלע
וכל בני המשפחה

לחברינו שולמית ורפל ברקן
אתכם באבלכם הכבד
על מות
האם
מי יתן ולא תדעו דאבה עוד
ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
הסתדרות האחיות והאחים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בעלי ואחי היקר
דב ישראלי (ליבר) ז"ל
ב"ר ישראל ז"ל
ההלויה התקיימה אתמול יום רביעי כ"ב באב תשמ"ו 27.8.86 בבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים.
יושבים שבעה בבית המנוח רח' שיבת ציון 4 תל־אביב.
אבלים:
אשתו: יוכבד
אחותו וגיסה: ברוניה והרמן סמט וב"ב
וכל בני המשפחה

דבר של היום הוא חדש

דבר היום

מעבר לפשפשוק

זה נשמע כמו בדיחה, אבל זאת מציאות. הכנסת הנמצאת בעיצומה של פגרת הקיץ תתכנס לישיבה שלא־מן־המניין, לא כדי לדון בעניינים העומדים ברומו של עולמנו המדיני (ראה הוויכוח על ביקור משלחת סובייטית בישראל, למשל) או בעניינים פנימיים מעיקים (ראה איום האחיות לחדש את השימוש בנשק השביתה), אלא כדי לדון בקיום פשפשוק בקיבוץ שעד כה מיעט להופיע בחדשות, ובוודאי שלא כבש כותרות. מסתבר לפיכך שזוהי ההתפתחות החשובה ביותר שחלה בישראל מאז יצאו הח"כים לחופשתם.

אין אנו מתיימרים לשפוט האם ענף ההכנסה החדש שבו מבקשת ניר אליהו להקל על מצוקתה הכלכלית, הוא אכן ענף אידיאלי לקיבוץ. יש בו בוודאי פרובלמטיקה חברתית מסויימת. אך לא היא שעוררה תשומת לב, ולא בגללה צלצלו בכל פעמוני האזעקה. הבעייה שהוגדרה כחמורה היא טענה בדבר הפרת הסטאטוס קוו בתחום הדת, משום שהדוכנים המצטרפים לשוק – בשטחו של הקיבוץ – נחשבים לשינוי לעומת הדוכנים הרבים המפוזרים מאז ומתמיד ברחבי המדינה בימי שבתות.

ייתכן כי כמו מפעילי הרכבל בחיפה, יגיעו גם אנשי ניר אליהו לעיסקה עם הדתיים בדבר פיצוי על אי־פתיחתו של הפשפשוק בשבתות. האלמנט הקומי המאפיין את ההסדרים האלה, איננו מוציא אפשרות כזאת מכלל חשבון. בין כה ובין כה, הבעייה איננה בעייתו הפרטית של הקיבוץ הזה. היא כללית, והיא חלק מן התופעה המוגדרת כ„סטאטוס קוו" בענייני דת, כששני הצדדים טוענים לבכורה.

יש לא מעט צביעות בגישה לנושאים האלה. דוגמה מובהקת היא מלחמת הדתיים נגד פתיחת קולנוע בודד בפתח־תקווה בליל שבת – בשעה שבתל־אביב מקרינים סרטים בשבת ב־21 בתי קולנוע (!) – מה שלא הפריע לאגודת־ישראל להצטרף לקואליציה העירונית... הסטאטוס קוו, מסתבר, משתנה גם מבלי להשתנות: לדוגמה, כאשר נערך ההסדר בדבר שחרור בחורי ישיבה משירות צבאי הוא נגע ל־600 איש בשנה, ואילו עכשיו יש להכפיל מספר זה כמעט פי 20. זה דבר שונה לחלוטין.

אחת מן השתיים: או שיניחו לסטאטוס קוו להשתנות השתנות טבעית, או שיעלו אותו לדיון מחודש. או אז נבדוק את כל התמורות שחלו בו ואת משמעותן – וספק אם הציבור הדתי מעוניין בכך.

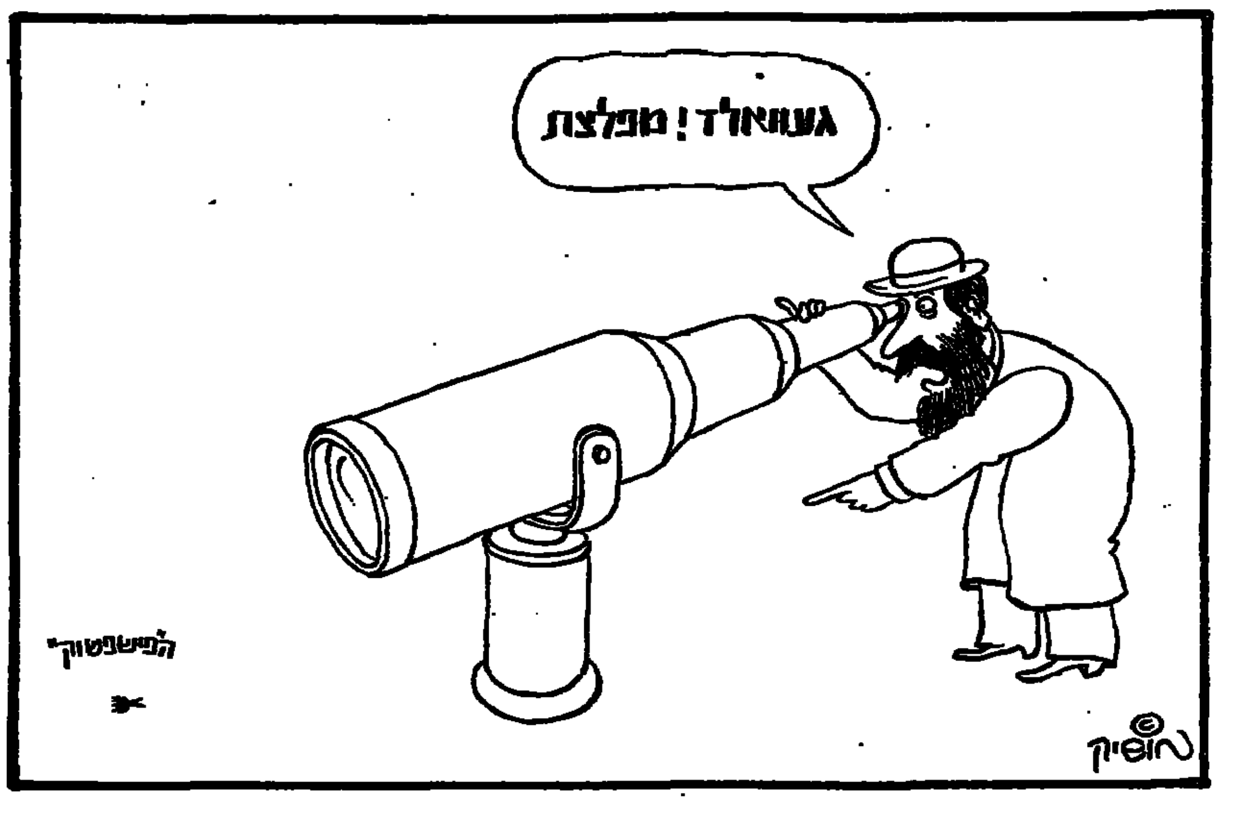

תשובות לשאילתות

מאת יעקב צור

לגבי שתיים מהשאילתות שהעלה אשר מניב ברשימתו („שאילתות", „דבר", 26.8), אני חש כ„בעל תשובה": האחת, בתוקף אחריותי כשר הקליטה והשניה – מהיותי האיש שאליו הופנו הדברים.

מניב שאל על דרך המאבק למען חידוש העליה מברה"מ ומדבריו עלתה ביקורת על הסגנון הקיצוני שנוקטים פעילי העליה כלפי ברה"מ ועל יחסם לעניין שיפור יחסיה עם המערב. נראה לי גם שאינו שלם עם הדרך שהלכה בה ישראל בשיחות הלסינקי.

אינני מייעץ לו לקבוע בפסקנות מה אכן יביא לפתיחת שערי ברה"מ ומה עלול למנוע זאת. נפתלות הן דרכי מדיניותה של ברה"מ. מכל מקום, דטאנט ודאי שהוא טוב ליהודים, כשם שהוא חשוב לבטחון העולם ולעתידו. אך על ישראל ועל העם היהודי מוטלת אחריות נוספת ומיוחדת. עלינו להבטיח כי במו"מ הבינ־גושי, העומד להתחדש בחודשים הקרובים, לא יידחק נושא יהודי ברה"מ לשוליים ולא יישאר בגדר הבטחות של רצון טוב לעתיד לבוא.

לסובייטים יש אינטרס ברור בדטאנט, שיהיה מלווה בהסכם על בלימת תכנית מלחמת הכוכבים, בהסכמי סחר ובקבלת ידע טכנולוגי, וזה מאפשר לארה"ב להציג להם תביעות ותנאים.

על ישראל, יחד עם הקהילות היהודיות, לתבוע, כי ארה"ב תציג את שאלת יהודי ברה"מ בשיחות הפסגה כתביעה הומאנית וכמבחן לאמינותה של ברה"מ. החודשים הללו הם חודשים גורליים ליהודי ברה"מ. הדרך שנציגינו בהלסינקי העלו את שאלת היהודים היתה חיונית מבחינה פוליטית, שלב הכרחי במאבק הכולל למען חידוש העליה.

אפשר רק לשער אילו מסקנות מדיניות היו מסיקים במערב אילו נמנעו נציגי ישראל מלהעלות בפומבי, בעוצמה הראויה את תביעותיהם בקשר לזכויות היהודים.

בשאילתה החמישית שלו היקשה ידידי, אשר מניב, על סעיף אחד בתוכנית שהגשתי בקשר למדיניות של ישראל ביהודה, בשומרון ובעזה. שוב חוזר מניב לתעלות הישנות, למוצבים המוכרים ולעמדות הקבועות: עם מי לדבר? מה מקומו של אש"ף במסכת החיים של הפלשתינאים? מי הם פלשתינאים מתונים? הרי מה שביקשתי בהצעותי הוא לחרוג ממחלוקות שיגרה אלה ולמקד את תשומת־הלב במציאות המתפתחת ביהודה, שומרון ועזה. הצעתי להתוות מדיניות שתחתור לבלימת תהליכי הסיפוח הזוחל המתרחשים שם ומכרסמים בדמותה של החברה הישראלית ובערכיה. הצעתי מדיניות המכוונת להפחית את עוצמת השליטה הישראלית ביהודה ושומרון ולדחוף את תלות תושביהם בישראל עד למינימום הנדרש לקיום הבטחון.

אני משוכנע שאפשר להביא לשינוי התהליכים המתרחשים שם על־ידי שינוי במדיניות ממשלת ישראל.

הדגשתי את הצורך בפיתוח כלכלי עצמי של השטחים, המלצתי על צמצום דראסטי במינהל הישראלי בשטחים והעברת סמכויות לתושבים. קראתי, בתוכניתי, להרחיב את תחומי השיפוט והאחריות של הרשויות המקומיות בשטחים ולשנות את סדרי החקיקה והשיפוט ביהודה, שומרון ועזה. אפשר להגשים חלקים ניכרים של מדיניות זו במהלכים חד־צדדיים – וגם בכך חשיבותם.

בטרם נחזור למחלוקות הישנות, כפי שחזר מניב בשאילתה שלו, צריכה תנועת העבודה להתלכד סביב ההסכמה על מדיניות חדשה ביהודה, שומרון ועזה.

המימד הפלשתינאי של המצב הקולוניאלי

מאת דב שנער

קשה שלא להסכים עם פרופסור עמנואל סיוון („כיצד נחלצים ממצב קולוניאלי", „דבר", 22.8.86), המציג את היחסים בין ישראל ואוכלוסיית השטחים בשני העשורים מאז הכיבוש כמצב קולוניאלי מובהק, הנובע מהתנאים המורכבים בשטח ונסיבות הזמן יותר מאשר משאיפות אידיאולוגיות כוחניות או משיקולים פרגמאטיים מתוכננים.

קשה גם שלא להסכים עם חלוקת הישראלים ל„קולוניאליסטים נקיי־מצפון", המוכנים לצעוד לתוך מלכודת נוסח דרום־אפריקה מתוך שיקולים פוליטיים או תקוות מיסטיות חסרות תוחלת, ול„קולוניאליסטים מיוסרי־מצפון", שמתוך אין־אונות או חוסר דמיון נאלצים לצעוד לתוך אותה מלכודת. מי שמקבל את ההנחות הללו ומתייסר – מטעמים מצפוניים ואידיאולוגיים, או מתוך שיקולי תועלתה של מדינת ישראל – כאזרח מעצמה קולוניאלית, קשה לו שלא לתמוך במסקנתו של סיוון בדבר הצורך להיחלץ מהמצב המתייצב, באמצעות הנעת בעלי המצפון הלארגקי ללחוץ לשינוי בתשתית הכלכלית והמינהלית־פוליטית בשטחים.

אולם כל דיון במצב קולוניאלי לוקה בחסר אם הוא מתייחס רק למעצמה הכובשת ולא לחברה שהיא שולטת בה. הדבר נכון גם לגבי מאמרו של סיוון אף שהגיונו משכנע. נקודות־המוצא ומסקנות הסיום במאמר מתייחסות לישראל בלבד, ומשקפות אתנוצנטריות ישראלית, המתעלמת התעלמות אופיינית מגורמים אחרים באיזור.

דיון שצומצם לישראל בלבד לא רק שאינו בלתי־שלם, הוא גם חשוף לשאלה הקלאסית בדבר יכולתה של אוכלוסיית השטחים לשאת בנטל החברתי, הכלכלי והפוליטי הכרוך בשינויים לכיוון ניהול עצמי. כיוון שכך, הוא גם חשוף לתשובות המקובלות על שאלה זו, כגון אי־יכולתם של הפלשתינאים לנהל את ענייניהם, או כוחם המופלג לעשות זאת, וכן סכנת המעורבות הזרה וצמיחת מעצמה רבת־כוח, הכרוכה בשתי האפשרויות הללו.

אם ישראל נקלעה לתפקיד של מעצמה קולוניאלית, הרי שתושבי השטחים הם במצב דומה לזה של מדינות רבות בעולם השלישי, הקרויות מתפתחות, שנשלטו או עדיין נשלטות בידי אחרים, בדפוס המקובל על סיוון כ„מצב קולוניאלי". השינוי במצבן הפוליטי, הכלכלי־חברתי והתרבותי של אומות כאלה, שזכה לתוארים: „שחרור לאומי", „בניית אומה" ו„פיתוח", מתבטא בעמידה או באי־עמידה בקריטריונים שונים, מהם חיצוניים ומהם פנימיים. החיצוניים הם, למשל, הסכמתה של המעצמה הקולוניאלית לוותר על שלטונה, ללא קשר עם „בשלותה" של החברה הנשלטת, ואי־התנכלותה למאמצי הפיתוח של האומה הנשלטת: הפנימיים הם, בין היתר, בהירות יעדיה הלאומיים של החברה הנשלטת, עוצמת תודעתה כישות ייחודית, פיתוח תשתית מוסדית המסוגלת לשאת בנטל הניהול העצמי ונכונות למודרניזציה חברתית ותרבותית.

בצד בחינת נחיתותה של ישראל או הצורך בנקיון־כפיה בהקשר של המצב הקולוניאלי בשטחים, מן הראוי לדון בכושר עמידתה של אוכלוסיית השטחים בקריטריונים הפנימיים הללו. בלי דיון זה עלול הפתרון שמציע סיוון להיות הרה־סכנות, כטענת חוגים „לאומיים" שונים.

תודעה לאומית. התודעה הלאומית הפלשתינאית בשטחים עברה דרך ארוכה מאז הימים שהמלך עבדאללה אסר, בצו מלכותי, את השימוש במלה „פלשתין" במסמכים רשמיים, ומאז הימים שקיומה של ישות פלשתינאית היה נושא לוויכוח בהנהגה הישראלית. תחיה תרבותית רחבת־היקף מתרחשת בגדה המערבית (יותר מאשר ברצועת עזה) בשנים האחרונות, והיא משתקפת, בין היתר, בצמיחתם של העתונות, התיאטרון, הספרות והשירה, ובאירועים ובמפגנים פולקלוריסטיים. כולם מגוייסים לנסיון לעצב זהות פלשתינאית ייחודית.

יתר־על־כן, ככל שנסלוד מהטרור, ככל שנפקפק בהצלחתו של אש"ף בשטחים, וככל שנכה על חטא בשל חלקה של ישראל בעידוד צמיחתו, ארגון זה יצק תכנים וסמלים מרכזיים להוויה הלאומית בשטחים, כגון יעדים לאומיים, דגל, קדושים מעונים, וסמלי כוח, גבורה ותרבות. אש"ף גם היה גורם מדרבן למעשי אחדות לאומית, שביטוייהם הקמת ארגונים, הפגנות, שביתות ומרי אזרחי. גם תומכי ירדן נאלצו להתפשר עם רעיונותיו ועם שפתו של אש"ף. מכל מקום, גם חילוקי־הדעות בין שני מוקדי־כוח אלה אינם איום על הקונצנזוס הלאומי המתגבש בשטחים.

תשתית מוסדית. תשתית מוסדית מרשימה פותחה בגדה המערבית במשך שנות הכיבוש הישראלי, עד כדי הפיכתה למרכז פלשתינאי לאומי. מערכות החינוך, הבריאות, השלטון המוניציפאלי והדת, בצד רשת מסועפת של ארגוני צדקה, תנועת איגודים מקצועיים מתפתחת, שירותי מסחר, חקלאות, עתונות, תיאטרון וארגוני ספורט הם פן אחד של תשתית זו.

בצדם הוקמו ופותחו גם ארגוני תיאום מרכזיים, כגון הוועדה להכוונה לאומית, המועצה להשכלה גבוהה, המועצה המוסלמית העליונה, מועצת לשכות המסחר וליגות של ענפי ספורט שונים. חלקם הדל לפעול רק בשל צווי השלטונות, אבל יכולת האוכלוסיה להפעילם אינה מוטלת בספק. הוכח גם כושרה לגייס ולנהל משאבים כספיים רבים מאד, שמקורם בארגוני הטרור, בארצות הערביות ובגופים בין־לאומיים, וכן במגבית הפלשתינאית הלאומית, הפועלת בשנים האחרונות בקרב הפזורה הפלשתינאית בעולם.

כל אלה פותחו על־אף התשתית התעשייתית הדלה, שמלבד חברת החשמל, ענף תיירות מתפתח וחברות בניה, אינה יכולה להתפאר בהישגים רבים. תשתית זו, וכמוה כל הכלכלה והתעסוקה בשטחים, סובלים זה שנים מדפוס היחסים הקולוניאליים עם ישראל.

מודרניזציה חברתית ותרבותית. מגמות ברורות של מודרניזציה אופייניות לחברה הפלשתינאית בשטחים, בהשראת המגע עם ישראל, התכונות הרדיקליות של אש"ף, הרחבת מערכת החינוך (בעיקר האוניברסיטאות) ותהליכים אחרים, הבולטים בעולם כולו במחצית השניה של המאה העשרים.

אף שכוחה של המערכת הדתית אינו מבוטל ואף שאופיה הבסיסי של החברה הפלשתינאית בשטחים הוא מסורתי, הולכים ומתפשטים בה ערכים חילוניים, עמדות רציונאליות, ליבראליזציה ביחסים בין המינים ודפוסים מערביים בבילוי שעות הפנאי, בבידור ובאמנות. למרות ההשפעה המבוססת של ה„נכבדים" ומשפחות אריסטוקראטיות, חל כירסום במערכת המעמדית המסורתית – ונחלשו בעלי חזקה מסורתיים והתחזק המעמד הבינוני, בעלי המקצועות החופשיים והפועלים, בעיקר בעקבות השינויים בחלוקת ההון. שינויים חלו גם במעמד האשה, אף שכוחו המסורתי של הגבר עדיין מכריע.

(המשך בעמ' 8)

להציל את דרום־אפריקה בניגוד לרצונה

מאת טדי פרויס

בביקור שערך הנשיא פ.וו. בותה במרכז המידע בפרטוריה, הוצגו בפניו מחשב ותוכנה היכולים להשיב על כל שאלה. „האם בשנת 2000 ישלוט מיעוט לבן בדרום־אפריקה" שאל בותה „כן" השיב המחשב. „שלטון של מיעוט?" „כן". „האם תקויים הפרדה גזעית?" „כן". „האם נוסיף להיות מעצמה כלכלית?" „פחות מכיום, אבל בכל זאת כן". „כמה תעלה כיכר לחם?" „17 קופיקות".

חמש עד שש יחידות מדיניות עתידן מוטל בספק. המושבות הבריטיות הונג־קונג, גיברלטאר ואיי פוקלנד; טייוואן; מונאקו; דרום־אפריקה וישראל. שלוש הראשונות עלולות (הונג־קונג בוודאי) להימסר, לפי הסדר שנזכרו, לסין, ספרד וארגנטינה. מונאקו תיספח לצרפת אם לא יהיה לה יורש־עצר ממין זכר: דרום־אפריקה וישראל עלולות להיעלם.

סטטוס־קוו עם תיקונים. הסיכון אינו ברמה שווה. טייוואן הקאפיטליסטית תיהפך לפרובינציה שישררו בה ההגבלות והמיגבלות של משטר מארקסיסטי. להונג־קונג הובטח מעמד מיוחד גם לאחר שתסופח, בעוד כעשור, לסין העממית. בגיברלטאר לא יתחולל שינוי מהפכני מאחר שספרד היא עתה דמוקרטיה, והוא הדין באיי פוקלנד. תושבי מונאקו, כצרפתים, יצטרכו לשלם מס הכנסה, אבל המיעוט בן 4.5 מיליון הלבנים ברפובליקה של דרום־אפריקה (רד"א) עשוי להיקלע לתוהו ובוהו, כפי שקרה ברבות מן המדינות האפריקאיות שזכו בעצמאות. או להיות מגורש (לאן?). יש החוששים אפילו כי יושמד. ומאחר שרד"א היא השניה (ישראל היא הראשונה) בסולם אושוויץ, אין פלא שתושביה נאחזים בצפרניים בסטאטוס־קוו, עם תיקונים קלים.

התובעים כי דרום־אפריקה תשנה דרכיה וחוקותיה, אינם דווקא אויביה הרוצים באובדנה. אדרבה, הם טוענים, רבים בכנות, כי רק שוויון זכויות לשחורים ולצבעונים יציל את השבט האבוד של אפריקה מחורבן, בדומה לידידי ישראל המשוכנעים כי רק נסיגה מהשטחים תמנע גוויעה וקמילה של מדינת היהודים. סגן שר־החוץ של ארה"ב לשעבר, ג'ורג' בול, ניסח זאת במאמר שפירסם ב„פוריין אפיירס" לפני כעשר שנים, שהכתירו „כיצד להציל את ישראל בעל כורחה" (How to save Israel in spite of herself). ספק אם ניתן להגדיר את ג'ורג' בול כידיד ישראל; הוא כינה את ישראל "a pain in the neck" (חור בראש, בתרגום חופשי) ויש אפילו חושדים כי הוא רוצה בהיעלמה. חששות דומים רווחים בין הלבנים בדרום־אפריקה. לדעתם, הקוראים לביטול האפרטהייד ולהענקת זכות בחירה של „קול אחד לכל אחד" רוצים, בעצם, בחיסולם. ברית־המועצות, למשל, אומרים הם, מקווה בדרך זו לחסל את רפובליקת דרום־אפריקה, שהיא מעוז ונקודת משען אסטרטגית ממדרגה ראשונה של המערב.

איסור אי־אלוגי. אולם יש בארץ האפרטהייד בעלי מוטיבציה אחרת, הדומים לפאנאטים אצלנו, שלא יוותרו שטחים, גם לא תמורת שלום, כי אידיאולוגיה מסויימת אוסרת זאת. בדרום־אפריקה יש גורסים שהפרדת הגזעים היא כורח מאחר שלבן ושחור „שונים" זה מזה. ואת ה„שוני" יש לקיים. יגיד העולם מה שיגיד. לכן לא רק שאין להעניק זכות בחירה לשחורים ולצבעונים, אלא שגם אין לבטל את ההפרדה הגזעית, האפרטהייד.

מן הראוי להבהיר כי זכות ההצבעה וההפרדה הגזעית הם שני אלמנטים שונים. אפשר להעניק זכויות אזרח מבלי לתת זכות בחירה, כפי שהיה המצב ברודזיה, ותיאורטית ניתן להעניק זכות הצבעה ללא שוויון זכויות מלא, כפי שהיה במדינות הדרום של ארה"ב עד לפני כ־25 שנה. למעשה, האפשרות השניה לא תיתכן ברפובליקת דרום־אפריקה: בניגוד לארה"ב, השחורים ברד"א הם רוב מוחלט (כ־14 מיליון, לעומת 4.5 מיליון לבנים. עוד כ־3.5 מיליון הם „צבעונים" ואסיאתים) ואם יצביעו, יזכו ברוב פרלמנטרי שיבטל את חוקי ההפרדה.

מן הנאמר לעיל עולה הקבלה, כביכול, בין רד"א לבין ישראל, ויש המדגישים את הדמיון לכאורה בין מצב הערבים כאן, לבין מעמד השחורים שם. לאמיתו של דבר, השחורים ברד"א תובעים לעצמם את מה שיש לערביי ישראל כדבר המובן מאליו. זכות בחירה ושוויון בפני החוק. אין בישראל מערכת חוקים נפרדת (לבד מתחום האישות) ליהודי ולערבי. יוצא מהכלל הוא חוק השבות, התופס לגבי יהודים בלבד. עניין חובת השירות הצבאי אמנם מפלה, אך על פי החוק אין ערבים פטורים משירות, אלא אינם נקראים לגיוס. במידה רבה של צביעות נשללו, עקב כך מהאוכלוסיה הערבית זכויות ותגמולים אבל ומאויות והנאות אלה עדיין אינן מוציאות את הערבים מציבור האזרחים. ההתנכלויות האמורות הן פצעים מוגלתיים מסוכנים, אך לא נכות חוקית כמו ברד"א. אין בישראל איסור על נישואים בין העמים ואין משום עבירה (כפי שהיה עד לאחרונה ברד"א) בקיום יחסי מין בין ערבי ליהודיה.

חיסול ההפרדה. הרבה יותר חמור הוא מעמד תושבי השטחים. הם חסרי זכות הצבעה, ואם לא יחול שינוי בעניין זה – החזרת השטחים או הענקת זכות בחירה – נרד בדרגה, אף כי לא לרמת רד"א, אלא „רק" לרמת רודזיה, שם לא שרר אפרטהייד אבל השחורים לא היו רשאים להצביע. הפרדה גזעית, אלא אם תתקבל דעתו של מאיר כהנא, אינה על סדר־היום במדינת ישראל ואף במצב הבלתי נסבל של היום, יכול תושב השטחים לפנות לבג"ץ ולקבל סיוע משפטי. הצדקתנו היא מצב המלחמה השורר והמכתיב אנומליה זו. אם „מצב המלחמה" הוא תירוץ או סיבה – זאת נוכל לומר רק לאור המשא־ומתן לשלום, משא־ומתן שירדן והפלשתינאים מתחמקים ממנו. בינתיים, אין אנו דרום־אפריקה, ואפילו לא רודזיה – „בינתיים".

בעולם החופשי תובעים כי האפרטהייד יבוטל וכי תוענק זכות בחירה כללית. בבירות רבות מבינים כי התנאי השני לא ניתן ליישום מיידי, אך ההפרדה בחיסולה יש להתחיל מיד. נוסף על כך הציגו מדינות המערב דרישות ספיציפיות כמו שחרור מנהיג הקונגרס הלאומי האפריקאי (אנ"ק, שקיומו אסור על־פי החוק) נלסון מנדלה, שנידון בראשית שנות ה־60 למאסר עולם, וזאת תבע שר החוץ הבריטי ג'פרי האו, שביקר בפרטוריה בחודש שעבר. מארחיו אמרו שישחררו את מנדלה אם הוא יתחייב להימנע מפעולות טרור, איסור החל על כל תושב. מנדלה סירב, והוא ממשיך לשבת בכלא והאנ"ק נשאר בגדר אירגון בלתי חוקי. זו העילה למשבר ביחסים עם חבר העמים הבריטי, ולהכנות לסנקציות כלכליות נגד רד"א המתבצעות במדינות רבות.

(מאמר ראשון)

CASE INTERNATIONAL

יוצאים לדרך חדשה

אנו שמחים להודיע כי חברתנו, (מקבוצת חברות אחים לוינסון מהנדסים) מייצגת עתה את CASE INTERNATIONAL בטרקטורים וכלים חקלאיים.

מהיום אנו יוצאים לדרך חדשה – בטוחה, אחראית ואמינה, במסורת חברת אחים לוינסון, הפועלת בישראל מאז שנת 1930.

עם צאתנו לדרך, נשמח ליצור קשר ולספק שירותים לכל מי שבידו ציוד חקלאי של CASE INTERNATIONAL. לשם כך, אנא מלא את הספח המצורף.

שם ________ טלפון ________
כתובת ________
סוג ומודל הציוד שברשותו ________

case IH

חברה ישראלית למנועים וטריילרים בע"מ
(אחים לוינסון מהנדסים)
ת.ד. 390 ת"א מיקוד 61003. ת"א 70 03-622671

צעד קדימה ושניים לאחור

מאת מוריה אבנימלך

הממשלה ממשיכה לשלוט בחסכון הפרטי, ומתחרה בהנפקותיה עם הנפקות שהיא משחררת למגזר העסקי

בשעה שאדריכלי התכנית הכלכלית טופחים על שכם עצמם ומתברכים בהישגיהם בתחום ייצוב המשק, באים ההרעה במאזן התשלומים, הגידול ביבוא, המיתון ביצוא והקפאון בתוצר – וטופחים על פניהם.

מתווי התכנית קבעו כיעד „שיפור משמעותי במאזן התשלומים במהלך השנה הקרובה. על־ידי מהלך זה תונח התשתית לחידוש הצמיחה ולשינוי במבנה המשק". כיום אפשר לקבוע כי יעד זה לא הושג. מהאומדנים המעודכנים של ההתפתחות במשק שפרסם האוצר עולה, כי הגרעון האזרחי במאזן התשלומים יגדל השנה בכחצי מיליארד דולר לעומת שנת 1985, והוא יסתכם ב־2.6 מיליארד דולר. היבוא יגדל ב־17.5 אחוז, והיצוא יגדל בששה אחוזים. לפי התחזית בתקציב הלאומי אמורים היו היבוא והיצוא לגדול בקצב של שבעה אחוזים.

ההתפתחות החריגה ביותר תהיה בתחום הצריכה הפרטית: זו תגדל ב־9 עד 11 אחוזים, אף שלפי התחזית המוקדמת היתה אמורה לגדול ב־2.5 אחוזים בלבד (פחות מאחוז אחד גידול בצריכה לנפש).

הנתון הקשה ביותר הוא, אולי, המשך הקפאון, ואפשר אף לומר נסיגה, בתוצר הלאומי: הוא יגדל השנה ב־1.3 אחוז בלבד – הווה אומר הצטמצמות שעור התוצר לנפש. המשק אינו צומח זו השנה הששית ברציפות, ובמונחים של תוצר לנפש נמשך הקפאון כבר מ־1973; בשנות ה־80, כאמור, חל בו כיווץ־מה. וזו התמונה הנשקפת מנתונים אלה:

● הקיצוץ בתקציב המדינה והריסון הכבד בשוק האשראי לא הביאו לירידת הצריכה הפרטית ולא לירידת עודף היבוא, כפי שציפו.

● הקיצוץ בגרעון בתקציב הממשלתי הושג על־ידי הכבדה עצומה של נטל המס והגדלתו לשעור חסר תקדים של 58 אחוז מהתוצר הלאומי. במקביל הלכה והסתרבלה מערכת המס, שהיתה עמוסה עיוותים עוד לפני התכנית.

● הקיצוצים בתקציב, גידול הסיוע מארה"ב והכבדת נטל המס לא הפחיתו את תיאבונה של הממשלה לחסכון הפרטי, והיא ממשיכה לשלוט בו, ולהתחרות בהנפקותיה עם ההנפקות שהיא משחררת למיגזר העסקי. צעד מהוסס קדימה ושניים אחורה, מאפיינים את מהלכיה של הממשלה בשוק ההון.

הדיבורים על קיצוץ תקציבי, מחטיאים את המטרה. ישראל היא היום חלק מהעולם המערבי – בקידמה טכנולוגית, ברמת שירותי חינוך ובריאות וברמת־חיים פרטית. אי־אפשר לעצור תהליך זה, וגם אין זה רצוי לעצרו.

לא כיווץ ההוצאות נחוץ לנו, אלא הגדלת התוצר, כדי שיהיה יותר לבטחון, לחינוך, לבריאות ולצריכה פרטית. יציבות היא תנאי חיוני לצמיחה כלכלית, אך לא בלעדי. צמיחת המשק הישראלי בשנות ה־60, ולמעשה מראשית ההתיישבות היהודית בארץ־ישראל, התבססה על גידול כוח העבודה, על שיפור איכותו, על יבוא הון ועל גידול הפריון.

בשנות הקפאון האט הגידול ברוב מרכיבי הצמיחה. האטה זו נמשכת גם השנה, כפי שעולה מאומדני היועצת הכלכלית באוצר.

התסריט הצפוי הוא דיאלקטי: המשך השמירה הדוגמאטית על היציבות יפגע ביציבות. כדי לשמור על היציבות ה„שברירית" ידחו את תיקון עיוותי מערכת המס ואת הקטנת מעורבות הממשלה בשוק ההון, ויפגעו בהשקעות וביצוא.

העוגה לא תגדל. הלחצים לקבל חלק גדול יותר מהעוגה המצומקת יביאו, בסופו של דבר, להתפרצות מחודשת של האינפלציה, שמפניה יגוננו.

להיות „רחמניות" במקום מקצועיות

שביתת האחיות עדיין לא ירדה מסדר יומנו הציבורי ולא נראה גם שתרד בעתיד הקרוב וזאת משלושה טעמים.

א. ההתייחסות הציבורית לאחיות לא כבעלות מקצוע אלא כ„אחיות רחמניות", היינו נשים טובות שכל תפקידן הוא לרחם על החולים. התייחסות זאת למקצוע הסיעוד היא מוטעית מיסודה. 4 שנים לומדות האחיות בבתי הספר לסיעוד ויישנה הקפדה גדולה בבחירת המועמדות ללמוד בבתי הספר האלה. כל זאת כדי שהאחות, עם סיום לימודיה תהיה בעלת מקצוע מעולה. שהרי הקידמה שחלה ברפואה אינה קשורה רק לחידושים שחידשו הרופאים או החוקרים במעבדה. הצלע השלישית של המשולש הרפואי, הוא הסיעוד הרפואי המודרני שהפך להיות מתוחכם ביותר. האם יעלה על הדעת שבעל מקצוע, שלמד את מקצועו באולפנה אקדמית ואשר קיבל תואר ב.א. בתום לימודיו, יסתפק בלהיות נחמד או רחמן ותמורת עבודתו יקבל תגמול כספי בלתי־הולם למאמציו? בעל מקצוע רוצה תגמול כספי לעבודתו וזהו גם חלק מהיותו „מקצוען". האחיות הן בעלות מקצוע ולא סתם נשים טובות והגיעה השעה להתייחס אליהן בתור שכאלה.

ב. במקצוע הסיעוד, רוב המועסקות הן נשים. כאשר לעניין ה„רחמנות" נוספת הגישה שנשים הן „מפרנסות משניות", כלומר, שתרומתן להכנסת התא המשפחתי היא שולית, אפשר להתחמק ממתן תגמולים נאותים לעיסוקן תוך התכסות באיצטלה הצדקנית של „מצב המשק" „חובתן האנושית" וכיוצא בזה נימוקים מנימוקים שונים. אם ראשי המשק וקברניטיו מבקשים שהאחיות, שהן כבחורגים, בעלות מקצוע, יעבדו בהתנדבות – שיגידו את הדברים במפורש. לדברים מסוג זה יש השלכות מרחיקות־לכת. הנושא של מפרנס שני שאינו מקובל במדינות נאורות, ראוי לעקירה מן השורש; שכן מאחריו מסתתרת מסכת שלמה של עוולות תעסוקתיות וכלכליות שלא כאן המקום לפרטה.

ג. אנו מתבשרים מדי מספר ימים, כי חשוב לממשלה לשבור את האחיות כדי להרתיע קבוצות עובדים אחרות מדרישה לתיקון תנאי עבודתם או שיפורם. (היכן כאן ההסתדרות? האם בשל היותה המחזיקה בקופת־החולים היא שותקת?) על כן, תתיש הממשלה את האחיות בדיונים ארוכים. יתנו להן הוכאות ויתנו להן מכות מתחת לחגורה. יסבירו להן, שאין הן מתוחכמות דיין במו"מ (כאילו שזה עיקר תוכן לימודיהן בבית הספר לסיעוד) ושהן רוצות להרוס את המשק. העיקר – לשבור אותן. יתכן, שיצליחו לשבור את האחיות ושקט ישרור בשוק העבודה הישראלי. אבל כאשר לא תימצאנה אחיות במערכת הרפואית כדי לתת טיפולים אלמנטריים לחולים, ובני המשפחה ייאלצו לתת מדי יום ובאופן רוטיני את הטיפול הסיעודי הלא־מתוחכם – אולי אז יתחיל מישהו לשאול מהיכן נחת על עם ישראל המחדל הזה.

לפי שעה, עצתי לאחיות: תתחלנה להיות „רחמניות" „נחמדות" במקום להיות מקצועיות. הרי יותר קל ללטף חולה ולאמור לו „יהיה בסדר" מאשר לעבוד קשה ש„יהיה בסדר". כאשר שתי אחיות אחראיות על 60 חולים קשים ממילא אין הן יכולות לתת לכל החולים טיפול נאות, אז למה להפלות? חיוך ומלה טובה לכל חולה – זה מה שנדרש. ממילא אתן מוציאות את נשמתכן ללא תמורה וללא הכרת תודה מהחולים ברגע שהם עוזבים את כתלי בית החולים. מי שרוצה בטיפול סיעודי נאות ומתוחכם שיואיל לשלם לאחות פרטית. ואם תקשו ותשאלו „ומה דינם של אלה שאין להם כסף או שאינם שייכים למימסד הפוליטי?" אלה האנשים, שהם אתה ואני, ממילא חשובים כמת בפרק הזמן שבין בחירות לבחירות.

עדינה מרקס
ירושלים

להרחיב סמכויות הנשיא

כשמתעורר במדינה צורך בחקירה עקרונית סבוכה המחייבת מסקנות, המוצא המקובל הוא מינוי ועדת חקירה ממלכתית.

ועדת אגרנט אשר מונתה כנ"ל קבעה בין היתר ברורות, כי על השרים „מוטלת האחריות הראשונית לדאוג לבל יפגעו האינטרסים של המדינה מבחינה בטחונית... (ואשר) הינם יותר מנוסים ובקיאים ממנו בשטחים הללו".

במקרה שלפנינו, שני מנהיגיו הנבחרים של העם משני הקצוות, גם ראש הממשלה מהמערך, וגם ממלא מקומו מהליכוד, וכן שר הביטחון, שר המשפטים וכמעט כל השרים האחרים קבעו דעתם הנחרצת, כי חקירה בעניין תפגע באינטרסים הבטחוניים.

רק היועץ המשפטי (הקודם) פרופ' זמיר החליט, חרף דעתם של כל אלה, כי יש לפתוח בחקירה משטרתית. מותר לטעון, כי גם הוא אינו חסין מפני טעות בשיקולים.

הנשיא, הנאמן על העם כולו אולי יותר מכל אדם אחר במדינה קבע: „במצב זה ראיתי לפני בראש ובראשונה את הכורח להגן על טובת הציבור ובטחון המדינה ולפעול בדרך שפעלתי".

ידוע, כי יש מקרים שגם שופטים מחליטים שלא לפי מצפונם האישי מאחר שהם כבולים על ידי לשון החוק. אסור שדברים כאלה יפגעו בבטחון המדינה.

בעיות ביטחון המודרות מן הראוי כי יוכרעו על ידי הרכב סמכותי עליון על מנהיגי העם. לאור בעיות הרוב המיעוט של ביהמ"ש העליון והוויכוחים שבעקבותיו נראה, כי יש להרחיב את סמכויות הנשיא, אשר מחליט לאחר התייעצות עם המנהיגים, ולא לצמצמן.

ירחמיאל אורלובסקי
חיפה

הטלפון בצרות

רציתי לכתוב כמה מלים טובות על חברת „בזק". באופן אישי נהניתי בזמן האחרון פעמים אחדות מטיפולם בעניינים אחדים משלי.

אבל מה לעשות, שכאשר ענייני המכשיר קשורים גם בתקשורת עצמה, אז לעיתים, נדמה לי, שמישהו עושה מאיתנו, הצרכנים, צחוק. קשה לי מאוד להאמין, שגם שר התקשורת משתמש באותם הקווים כמונו, שגם הוא יושב ליד הטלפון. ומחייג ומחייג ומתעצבן על מה שהוא שומע כתגובה על החיוגים לאין ספור, והוא זונח את המכשיר אך חוזר אליו – מתוך חוסר ברירה.

ואילו פעלולים „מעניינים" נשמעים בטלפון, הבאים כתשובה במקום המלים שאנו מצפים להן? הקולות געים – מחוסר תשובה להלוטין, מעין ברוגז או חרם עלינו, דרך שריקות וחריקות ועליה על טלפון שלא התכוו[נו] אליו, וטיקטוקים מרגיזים בכ[ל] מיני קצבים וקולות.

מילא, לו הגיב הטלפון כך [ב]שיחות לא נעימות, על שיחות שתוכנן אינו כשר. אבל על שיחה תמימה שאני עומדת לבצע למה? מדוע? צריך להתאזר בהרבה סבלנות כאשר עומד לפני המיבצע הגדול, והוא שיחת טלפון?

בינתיים הודיע השר קבל ועדה, שהוא עומד לפתוח נושא חדשים בתקשורת, שבהם נר[אה] אחרי ההתפתחויות החדשות הנהוגות במדינות המפותחות שבעולם. יפה. אבל אני שואל אדוני, השר, אולי אתה קצ[ת] מרחף בתכניותיך ומאבד את הקשר עם הבסיס? אולי כך: קודם כל לטפל בתקשורת היסודית? בראיון בו הופעת לפני חודשים אחדים בכפר סבא עיר הבטחות ש„יהיה לנו טוב". מ[ה] הקשר בין מליך אלה לב[ין] המציאות? ומתי יהיה הסוף? מעניין לדעת.

תמר כ[ץ]
כפר סב[א]

הנחה חסרת שחר

הנחתו של דוד שליו כפי שבוטאה במכתבו כ־26.8 כאילו קופת חולים גוזרת במתכוון על חבריה צום תרופתי – חסרת שחר היא.

המחסור בתרופות אינו מלאכותי ונובע מסיבות תקציביות בעיקר ותעשייתיות.

כל חולה אשר לא היתה במלאי התרופה שאותה עליו לקבל – אני תחליף לה ובהיד[ר] אישור לקנות את התרופה בבית מרקחת פרטי – חייב לקבל החזר כספי מלא [illegible].

אם אכן סירב מאן דהוא להחזיר לדוד שליו את כספו, הרי שפעל בניגוד חמור להוראות הנהלת קופ"ח. דוד שליו מתבקש להעביר אלינו את מרשמי התרופות והקבלות וכספו יוחזר לו בצירוף מכתב התנצלות.

דוד תגר
דובר קופ"ח

עצירה/חניה תחת מעברים תת־קרקעיים

בימים אלה במיוחד ברצוני להפנות את תשומת ליבם של האחראים על אכיפת החוק והנהגים, ליתר ערנות לנושא חניה/עצירה תחת גשרים ומעברים תת־קרקעיים, היות שהמעבר מאור לחושך גורם בשניות הראשונות להוסר ראיה מוחלט, ואם במסלול הנסיעה חונה רכב, הדבר יכול להיות קטלני.

ברצוני לציין את המעבר מתחת לכיכר אתרים ברח' הירקון בת"א. לכן פנייתי זו אל האחראים על אכיפת החוק להוסיף ו/או להגדיל את השילוט בכניסה למקומות אלה, ולנהגים ליתר שימת לב בנסיעה במקומות כאלה.

יורם דודוביץ'
גבעת עדה

„לא בחיפזון"!

בשני אירועים מרכזיים שהתרחשו במקומותינו, שמענו את האמירה „לא בחיפזון", כחד, החת־ימה על „שטר־הבוררות" בפרשת טאבה, ומאידך, מסירת קרקעות „שטח 9" לשלושת הכפרים הערבים בגליל.

מן הראוי לאזכר לליכוד ולמפלגות הקרובות בתפיסותיהן הפוליטיות אליו, את קצב הזמנים האבסולוטי והיחסי.

„שטח 9" הופקע מידי תושבי האיזור הערביים, כבר בתקופת המנדט, כלומר יותר מ־40 שנה. האיזור (בקעת סכנין) היה ברוב התקופות, כמעט ריק מהתיישבות יהודית, בעוד שהאוכלוסיה הערבית מנתה עשרות אלפי תושבים, שחלקם עסקו בחקלאות. הריבוי הטבעי בקרב האוכלוסיה הערבית עולה פי כמה מונים מזה של האוכלוסיה היהודית וכך גם צרכיה. תושבי הגליל הערביים, הם אזרחי המדינה וכך זכותם לקבל חלק ב„עוגה הלאומית".

הסכמי „קמפ־דייוויד", בקרוב יחגגו את שנת העשור הראשון לחתימתם, עד כה לא מימשנו את אשר הסכמנו עליו, בעיקר בתחומי יישום האוטונומיה לערביי השטחים. להתמקמות על איזור טאבה (כקמ"ר), ימלאו בקרוב 12 ירחים, ורק עתה הגענו, אולי, להסכם על „שטר־בוררות", כלומר, לא פתרון סופי, אלא רק התחלת הבדיקה האובייקטיבית של טענות שני הצדדים.

40 שנה, 10 שנים ושנה אחת, יתכן, שיחסית לחיי הנצח, זמנים אלה הם כהרף־עין, אך במציאות המזרח־תיכונית, אנו משלמים בדמים רבים, כל פרק זמן קצר, לכן כדי לחסוך בהם, מוטב כי נזדרז קמעא.

דן יהב
תל־אביב

יסביר נא פרופ' גבריהו

בספר האגדה של ביאליק ורבניצקי מסופר: אדם שאוהבו היה קמצא, ושונאו בר־קמצא עשה סעודה, ושלח להזמין את אוהבו קמצא. על פי טעות הזמין השמש את בר־קמצא, והתפתחו העניינים כפי שהתפתחו.

תמהני, שפרופ' גבריהו כותב: בר־קמצא שנפגע בכבודו על ידי קמצא ולא היא.

הייתי מבקש מפרופסור גבריהו שיסביר את המשפט התמוה.

יעקב גליבטר
הדבית

יום חופשי לסידור עניינים

לאחרונה מועלית בהזדמנויות שונות ההצעה להנהיג גם בשירותים הציבוריים שבוע עבודה של חמישה ימים. על כך החליטה הסתדרות עובדי המדינה בוועידתה ובימים אלה אף נקבעה ועדה מיוחדת לעניין זה, בהשתתפות הממשלה וההסתדרות הכללית.

נראה לי, כי חשוב להבטיח כי היום החופשי של עובדי השירות הציבורי לא יהיה זה לזה הנהוג בתעשיה ובמסחר.

הבדל זה יאפשר לעובד התעשיה והמסחר לנצל את היום החופשי להסדיר את ענייניו ברשויות השונות מבלי שייאלץ להיעדר מן העבודה לשם כך.

הבדל זה יתרום גם לוויסות מסויים בעומס התחבורתי, בעומס החשמל, ואולי גם במיתקני ספורט ובידור.

אלי ספרא
גבעתיים

טלוויזיה

5.30 קיד וידאו" – סדרה בהנפשה פרק אחרון: „ממטבחה של דינה".
6.00 „אני אימי והשכן ממולי".
6.25 „מסעו של מקופי" – כבש אל קבר רחל.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 „רוצה פתרון" – הנושא האשה ואהבת העבר (תרגום לעברית).
6.45 „חידושים והמצאות" – לרתום את הרוח: פיתוח סוגים שונים של טורבינות רוח בנסיון לרתום את האנרגיה הטמונה ברוח לצורכי הציוויליזציה (תרגום לעברית).
7.00 „מבט" – דיון בענייני השעה (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 מבט ספורט.
8.45 לקראת שידור.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 „מעוף הקונדור" – פרק אחרון: לאורך האמזונס.
10.25 „חללי" – פרק רביעי: סתיו 1945. נורמן גראנט מתקדם בשלבי הקריירה הפוליטית שלו. ג'ון פוס, בראשית דרכו, מנסה להתקבל למכללה הצבאית באנאפוליס. חברתו פאני מתחילה ללמוד מה המחיר של קריירה פוליטית. סטנלי מוס, מרגל האדמירל [illegible] חוזר לארה"ב עם צוות של מדענים גרמנים. תכנית [illegible]
11.10 „כרטיס ביקור" – סדרת סרטים של תלמידים ובוגרים של בתי ספר לאמנות הקולנוע בארץ. בתכנית הרביעית והאחרונה: סרטו של גור הלר: „סרט לילה".
11.50 חדשות.

טלוויזיה לימודית

09.00 עד כאן.
09.05 שעת כושר.
09.15 קסם קסם: בעלי חיים.
09.40 רון קישוט: פרק 37.
10.05 מחלקי העיתונים, פרק 13: מתנות מפאריס.
10.30 פיגורים (שידור חוזר).
2.00 עד כאן.
2.05 שעת כושר.
2.15 הישרדות: קרנפים על סף הכחדה.
2.35 רכבת ההפתעות: סרט אנימציה.
3.00 כאן כאן.
3.25 „אודיסאה", מצאתי... פרק 8 (אחרון): ישן חדש וגם שונה.
4.00 זהו זה: שידור חוזר.
5.00 ערב חדש. מנחה דן מרגלית.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 בוקר טוב – שוסטקוביץ': עיבודים.
07.30 מחרית מוסיקלית – ולנקה: סימפוניה לשמונה נגנים בלה־מינור אנסמבל קאמרטה מברן / ובנצה ויינקופג. מרכה: קונצ'רטו לפסנתר מס' 3 אופוס 3 ברה־מג'ור ופ. פראייה – פסנתר / התזמ. הקמרית האנגלית / מנצח הסולן; מיכאל היידן: נוקטורן בפה־מג'ור לרביעיית כלי קשת ושתי קרנות וסולני האנסמבל מוצארט; מלונדוד: סימפוניה מס' 5 בלה־מג'ור והתזמ' הקמרית של הקהילה האירופית / מנצח: פרטון; בטהובן: ואריאציות לצ'לו ולפסנתר על נושא מתוך „חליל הקסם" למוצארט וט. סורמליה – צ'לו א. היידריך – פסנתר; מוצארט: „נישואי פיגרו" לאנסמבל כלי נשיפה בעבודה של ג. וגרם וסולני כלי הנשיפה מלונדון.
09.30 קונצרט בוקר – צ'ייקובסקי: קונצ'רטו לפסנתר מס' 1 בסי־במול מינור אופוס 23 (א. גיללס – פסנתר / התזמ. הפילהרמונית של ניו־יורק / מנצח: מזור); מוסורגסקי: „לילה על הר קרח" (התזמ. הסימפונית הלונדונית / שולטי); ואנייבסקי: קונצ'רטו לכנור מס' 2 אופוס 22 ברה־מינור (יצחק פרלמן – כנור / תזמורת פריז / ברנבוים); ראבל: מבוא ואלגרו לנבל, חליל, קלרנית וכלי־קשת (ע. הוקינס – נבל / ו. כנס – חליל / סום קלי – קלרנית / התזמ. הפילה. הלאומית / מנצח צ'ארלס גרהארדט); יוזף הורוביץ: בלט „אליסה בארץ הפלאות" (תזמ. „פילהרמוניה" מצפון אנגליה / מנצח הורוביץ).
12.05 כאוצר הנגינה – ברהמס: רביעיית פסנתר בסול מינור אופוס 25 (י. קלוס / ג. לברטוב / ע. ברובר / מ. לקסה).
13.00 קונצרט צהריים

15.05 מפגשים מוסיקליים.
16.00 אהבתנא – הורון מוסטר – צ'לו / א. ביק – פסנתר בתוכנית: סונטה מס' 4 ברה מג'ור, אופוס 102/1; פרוסט: „מוסיקת אבלה"; דביסי: סונטה; שומאן: 3 קטעי פנטסיה, אופוס 73; מרטינו: ואריאציות על נושא של רוסיני (ש.ח.)
17.30 קונצרט מנחה – ויואלדי: ארבע העונות מתוך „עריכות סיציליאניות" (נו. פילהרמוניה / ר. מוטי); בליני: קונצ'רטו בפי מג'ור לאבוב ותזמורת (ה. דה פריז / הפיל. של אמסטרדם / א. קרסייק); דבוז'אק: סרינדה צ'כית, אופוס 39 (הקאמ. האנגלית / צ'. מקרס); בטהובן: רביעייה בסי־במול מג'ור, אופוס 18 מס' 6 (רביעיית אלבן ברג); ברוך: קונצ'רטו מס' 1 בסול מינור לכנור ותז. אופ. 26 (ש. מינץ / הסימפ. של שיקגו / ק. אבאדו); ברהמס: סימפוניה מס' 3 בפה מג'ור, אופוס 90 (הפיל. בניו־יורק / ג. מהטה).
20.05 ערב טוב – טלמן: סוויטה בפה מג'ור לחלילית, תזמורת (ת. סולץ / תז. אגודת כלמן / ה. סולץ).
20.30 קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית רים רשו"ש באקה: קונצ'רטו ברה מינור לכנור ואבוב (א. בראון / ג. האס); ברנין: אורגני „אשמורת שניה" (ג. ברחיתי).
21.05 אנתולוגיה קטנה לשירה: „אנודסה להיינריך היינה" – מבחר שירים בתרגום של שלמה טנאי; ל. ברנשטיין: „ירמיהו" – סימפוניה (ג'. טראל / מ. רוזנ); פרוקופייב: קונצ'רטו מס' 2 לפסנתר ותזמורת (מ. בינטסלבסקי / י. ארונוביץ'); מיכאל גוטסלבסקי – פסנתר, שוברט: סונטה מס' 1, אופוס 40 באקי: סונטה בלה מינור (א. חפץ).
23.00 דור הזהב – רביעיית בודפשט – תבנית קניה, מוצרט: רביעיית פסנתר מס' 1 בסול־מינור, ק. 478; דבורז'ק: חמישיית פסנתר בלה מג'ור, אופוס 81.

רשת א'

11.30 „השכלה ודעת לכל" – „על ספרות ילדים": „כפיל ופילות".
12.05 „ליבי במזרח" – „מבחר שירים מזרחיים אותנטיים".
14.06 תכניות לילדים שידור חי מאולפן היובל במוזיאון ישראל: „טוב לכתוב": „ואלה תולדות פילי" – כאת אבידה כדולי.
14.45 „תהיל בקפ" – ילקוט כלרבו.
15.25 עזריה אלון מספר על נוף הארץ (ש.ח.)
15.30 קתדרה – עם פרופ' רבקה בר־יוסף „מתחים חברתיים ודמוקרטיה".
16.05 צהבת המזרחתיות.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – צרפתית למתקדמים: שעור מס' 43 (ש.ח.).
19.05 „שעור בתנ"ך".
22.05 „חלומות באספמיה".

רשת ב'

18.06 „יש שאלות".
19.35 שירים עבריים.
20.05 „שורשים" – ענייני עדות ופולקלור.
22.05 „צעקים וסקרים": שירי העם היהודיים של דמיטרי שוסטקוביץ'.
23.05 ביניהו לבין עצמנו – שיחות עם מאזינים בשידור חי.

רשת ג'

18.06 קליבו.
20.05 מופע רוק.
22.05 ג'ימל חי.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.40 משירי להקות הצבאיות.
23.55 שיחת חצות – עם ניצב דוד ברוך לוי מפקד המשטר האזורי.
00.05 ישראלי בלילה.

בתי קולנוע

■ תל־אביב
אסתר: הסרטפיסט 9.30 ,7.30 ,5
אורלי: רכבת אל החופש
9.30 ,7.15 ,5
אלנבי: חלף עם הרוח 8.30 ,4
בן־יהודה: בטווח קצר
9.30 ,7.15 ,5.00
גורדון: מקרוני 9.30 ,7.30 ,5
גת: הצבע ארגמן 9.15 ,6.10 ,3.15
דיזנגוף 1: נשיקת אשת העכביש
11, 1.30 ,4.45 ,7.20 ,9.45
דיזנגוף 2: 3 רווקים ותינוק
11, 1.30 ,4.45 ,7.20 ,9.45
דיזנגוף 3: זאב צעיר
11 ,1.30 ,4.45 ,7.20 ,9.45
דקל: אצבע משולשת 9.30 ,7.30 ,5
הדרייב־אין: השגעון הגדול 8.00
גופות להסרים 10.00
חצות סרט סקס
הוד: זהירות הבית מתפרק
9.30 ,7.30 ,5
בית ליסין: אבודים באמריקה 11.15
חן 1: היהפן מבברלי הילס
10.00 ,7.45 ,5.35 3.25
מטורפים באהבה 2.00 ,11
חן 2: שגעון של לילה
9.50 ,7.45 ,5.50
מטורפים באהבה 4.25
כרון ומנורת הקסמים 2.30 ,11
חן 3: בי"ס לשוטרים מתקדמים
5.55 ,7.50 ,9.50
קרטה קיד II 4 ,2 ,11
חן 4: כרגלים שכאלה
10.00 ,7.50 ,6.00
נסי באן 4 ,2 ,11
חן 5: חופשה מטורפת באירופה
5.50 ,7.50 9.50
דמבו הפיל המעופף 4.30 ,2.30 ,11
לימור: רק בין חברים 9.30 ,7.30 ,5
לב 1: אהבות משתנות
9.40 ,7.40 ,4.45 ,1.30
לב 2: אלכס חולה אהבה
9.40 ,7.40 ,4.45 ,1.30
לב 3: יומנו של צב
9.40 ,7.30 ,4.45 ,1.30
לב 4: גבירתי הנאמן
7.40
בסימה – 9.30
מגדלור: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: סברון חושים 9.30 ,7.15
סינמה 1: השגעון הגדול
סינמה 2: קוברה 9.30 ,7.30 ,5
סמדר: סגור לרגל שיפוצים
פאר: שתי אצבעות מצידון
9.30 ,7.30 ,5
פריז: כוורת
9.30 ,7.30 ,4 ,2 ,12 ,10
שודדי הכוורים 11.30
צוותא: ילדי המדרגות 8.00
צפון: 3 רווקים ותינוק 9.30 ,7.30
תכלת – רמת־אביב:
סלים נפל על הראש
9.30 ,7.15 ,5
בירדי 11.30
שוקי: זכרונות מאפריקה 9.15 ,5.45
תכלת: סיפורה של אגנס
9.30 ,7.15 ,4.30
תל־אביב: תקלה מופלאה
9.30 ,7.30 ,5

■ ירושלים
אדיסון: השגעון הגדול 9.30 ,7.30 ,4.30
אגרות ביל הולגרסון 11.00
אוריון 1: הצבע ארגמן
8.50 ,6.00 ,3.00
ברוס לי 10.30
אורנע: בי"ס לשוטרים מתקדמים
9.30 ,7.30 ,4.30
בית אגרון: ד"ר דוואגו 3.45
קרח הוס 6.45
גלגל אחנה 8.30
הטנגו האחרון בפריז חצות
האולם הקטן בבנייני האומה:
זכרונות מאפריקה 9.00 ,6.15
הבירה: שתי אצבעות מצידון
9.30 ,7.15 ,4.30
אבי 3: מפריץ אלמו
9.30 ,7.30
גיל אורי: היהפן מבוורלי הילס
9.30 ,7.15 ,5
כפיר: מורשת הולקרופט
9.30 ,7.15 ,4.30
הקרב על העצר 11.00
סמדר: יומנו של צב 9.15 ,7.00
עדן: הסרטפיסט
9.30 ,7.30 ,4.30
רון: מקרוני
9.30 ,7.30 ,4.30
צרות בצרורות 10.30
מיטשל: תקלה מופלאה
9.30 ,7.30 ,4.30

■ חיפה
אורה: 3 רווקים ותינוק
9.15 ,7 ,4.30
אורלי: בי"ס לשוטרים מתקדמים
9.15 ,7
מטורפים באהבה 11:45
אמפי־אמפריה: חתיך התיך
9.15 ,7 ,4.30
ארמון: הסרטפיסט
9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון: אצבע משולשת
9.15 ,7.00 ,4.30
חן: קרטה קיד II 9.15 7.00 ,4.30
פאר: היהפן מבברלי הילס
9.15 ,7 ,4.30
קריאה:
לחיי אהבותינו 9.15 ,7,
סרט מטגן 11.30
רון: זהירות הבית מתפרק 9 ,7 ,4.30
רב גת 1: הצבע ארגמן 9.00 ,6.00
עליסה בארץ הפלאות 4.30 ,11.00
רב גת 2: שגעון של לילה 9.15 ,7
כרי פופוס 4.30 ,11.00

■ קרית־ביאליק
ספיר: כסע עסקים של אבא 9.30 ,7
סביון: הצבע ארגמן 9 ,6

■ קרית־חיים
בית העם: בר 51
9.30 ,7.30
השגעון הגדול 9.15 ,7.00

■ קרית־ים
ביתן: נשיקת אשת העכביש
9.15 ,7.00

■ קרית־מוצקין
אורות: אלכס חולה אהבה 9.30 ,7.30

■ אשדוד
אחוה: אלכס חולה אהבה
9.30 ,7.30
אשדור: בעקבות אוצר הנילוס
9.30 ,7.15

■ אשקלון
אחוה: הקרב על העצר 9.30 ,7.15
מאיר: מתנה סבויים
9.30 ,7.30
רחל: היהפן בבברלי הילס
9.30 ,7.30 ,5

■ באר־שבע
קרן: חתיך התיך 9.30 ,7.30 ,4.30

■ בת־ים
עצמאות: חתיך התיך
9.30 ,7.30 ,5

■ הרצליה
היכל: רכבת אל החופש 9.30 ,7.30
הסיפור שאינו נגמר 5.00
מלון דניאל: פעמים במשך הזיים
9.30 ,7.15

■ עפולה
מופיתרון: ביה"ס לשוטרים מתקדמים 9.00

■ חולון
מ.א.ש 11.30
ארמון: בר 51 9.30 ,7.30
קולנוע: בקוזר 5.00
מגדל: היהפן מבברלי הילס
9.40 ,7.30
מהנים, קרית שרת:
קרי התתיה 9.30 ,7.30
הדרון מבונטה קרייסטן 4.30 ,11.30
מגדל: חתיך התיך 9.30 ,7.30 ,5
דיזה: עצמה 7.15 ,5

■ טבריה
אביב: אלכס חולה אהבה
9.30 ,7.30 ,5

■ כפר־סבא
עמל: 3 רווקים ותינוק 9.30 ,7.30
5.30 11 אגרות בילס אורגנסן
חן: בי"ס לשוטרים מתקדמים
9.30 ,7.30

■ לוד
אירלה: השגעון הגדול 9.30 ,7.30 ,5
נוה זית: קוברה 9.30 ,7

■ נהריה
הדר: קוברה 9.30 ,7.00 ,5

■ נתניה
סמדריה: בר 51 10 ,8
הנוטים 6 ,11
אסתר: קוברה 10 ,8
שרון: הצבע ארגמן 9 ,6
כרן וקרייות הקסמים 6 ,11

■ פתח־תקוה
עלמה: זאב צעיר 9.30 ,7.30 ,5
היכל 1: שגעון של לילה
9.30 ,7.30 ,5
היכל 2: השגעון הגדול
9.30 ,7.30 ,5
היכל 3: בי"ס לשוטרים מתקדמים
9.30 ,7.30 ,5

■ קרית־שמונה
שביר: להיות הלוכות בלוס אנג'לס
9.30 ,7.15 ,4.30

■ ראשון־לציון
מעבה: שתי אצבעות מצידון 9.30,
7.15
ראשון: בעקבות אוצר הנילוס
9.30 ,7.15

■ רחובות
בית העם: ביה"ס לשוטרים מתקדמים 7.30
בר 51 9.30
הדר: קרטה קיד II 9.30 ,7.30 ,5
חן: רכבת אל החופש
9.30 ,7.15

■ רמת־גן וגבעתיים
אלאומה: הצבע ארגמן 9 ,6
ארמון: היהפן מבברלי הילס
9.45 ,7.30 ,5
לילי: תקלה מופלאה 9.30 ,7.30
הדר: זהירות הבית מתפרק 9.30,
7.30 ,5
רב גן 1: שגעון של לילה
9.50 ,7.30
דמבו הפיל המעופף 5 ,3 ,11
רב גן 2: חופשה מטורפת באירופה
9.50 ,7.30
מטורפים באהבה 5 ,3 ,11
רב גן 3: סיפורה של אגנס
9.40 ,7.30
קרטה קיד II 5.10 ,3 ,11
רב גן 4: בי"ס לשוטרים מתקדמים
9.50 ,7.30
כרן וקרייות הקסמים 5.15 ,3 ,11
שבית: פעמים במשך הזיים
9.30 ,7.30

■ רמת־השרון
כוכב: הקסם בארץ עוץ 11.00 4.30
אלכס חולה אהבה 7.00
פעמים במשך הזיים 9.30

■ רעננה
אורות: גבירתי הנאמן 9.30 ,7.30 ,5

■ רמלה
אורך: קוברה 9.30 ,7.30

מימד פלשתינאי למצב קולוניאלי

(המשך מעמוד 7)

התגבשות אומה במצב קולוניאלי. את התגבשות התודעה הלאומית, התשתית המוסדית והמודרניזציה מלוות בכל העולם השלישי וגם באוכלוסיית השטחים דילמות חריפות. ידוע כי אומות רבות, שהשתחררו ממצב קולוניאלי, לא באו פתרונות הולמים לדילמות אלה. במדינות אפריקאיות ואסיאתיות רבות לא התגבשה תודעה לאומית חזקה דיה לגבור על זיקות שבטיות, דתיות ואזוריות, ועל אינטרסים קבוצתיים. מדינות אלה, ובתוכן הודו, ניגריה ואידאן, סובלות מחוסר־יציבות כרוני. במדינות אחרות, בעיקר באמריקה הלאטינית, אין אפשרות, בגלל התערבות אינטרסים זרים ואילוצים מקומיים, לגבש ביטוי לאומי מוסכם ותשתית מוסדית איתנה. במדינות אחרות מונעים כוחות שונים את השינוי הדרוש לתיפקוד מדיני וחברתי בעולם המודרני.

לעומת מדינות אלה נראה, כי החברה הפלשתינאית בשטחים מצאה, במשך שני עשורי הכיבוש, פתרונות אחרים, המרמזים על סיכוייה להגיע ליציבות חברתית אם וכאשר יבוטל המצב הקולוניאלי. בעיות של זהות – כלל־ערבית או פלשתינאית ייחודית – נפתרות בה בדרך כלל תוך הידוק הקונצנזוס סביב פיתוחה של לאומיות פלשתינאית. פעילות ארגוני הטרור, אלימות מקומית של יחידים וההתפרצויות בתגובה על אלימות ישראלית רשמית ובלתי־רשמית אינם מפירים הפרה משמעותית את עקרון ה„צומוד" – שיתוף־פעולה עם שלטונות הכיבוש, כפי שמתחייב מדרישות הקיום היום־יומי, בלי לחצות „קווים אדומים" ברורים בנושאים מרכזיים, כגון קבלת אזרחות, קרקעות וכדומה – כדרך לתיפקוד יום־יומי יעיל ומכובד ככל האפשר.

כל הסימנים הללו מעידים שהחברה הפלשתינאית, בעיקר בגדה המערבית, בשלה לשינויים בתשתית הכלכלית והמינהלית־פוליטית. ברור שאין המדובר בתנאים אידיאליים לשינויים כאלה, אך טוב יהיה אם המפקפקים בבשלות זו ישאלו עצמם, היכן בעולם השלישי התקיימה בשלות רבה יותר ובכמה היה מצבה של ישראל טוב יותר בעת סיום המאנדט הבריטי.

ההיחלצות מהמצב הקולוניאלי, שמציע עמנואל סיוון, צריכה להביא בחשבון את המימד הפלשתינאי. התחשבות בצורך הישראלי בלבד תניב לכל היותר פתרונות אדמיניסטרטיביים חלקיים, דוגמת תכנית האוטונומיה, שיציעו ואולי יבצעו דרגים פוליטיים ומינהליים. אולם אין בכך כדי לקדם את מסקנתו של סיוון, אין בכך כדי לעורר את דעת־הקהל, ואף לא כדי להציק כהגן לבעלי המצפון הלאנקי.

ההרגשה שהשלטון הקולוניאלי על־אף יכולתם של הנשלטים לנהל את ענייניהם, יכולה להחמיר את יסורי המצפון. ככל שתשופה הרגשה זו, יגדל משקל טיעוניו של סיוון.

הכותב הוא מרצה במכון לקומוניקציה באוניברסיטה העברית.

מרחב תכנון מקומי „שורקת"
חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 בהתאם לסעיף 149 לחוק – הרינו מודיעים בזאת, כי הוגשה לוועדה המקומית „שורקת" בקשה למתן הקלה בגוש 3643 בגרש 8 נמע"פ.
מהות ההקלה
הגדלת אחוזי בניה בשכונה כפר הקיפע

במסגרת חג.
כל מי שיש לו התנגדות להיתר, רשאי להגיש התנגדות בכתב תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו למשרדי הועדה המקומית „שורקת", דואר גבעת ברנר 60948.
ציון ג
יו"ר הועדה המקומית שורקת

אלכמקס לכל המשפחה!
תל־אביב
בן־יהודה 174 – 222386
ירושלים
אדיאל – ב. במרכז קרית יובל – 415081
חיפה
הנשיא – שד' הנשיא 33 – 333312
פתח־תקוה
סופרפארם – ספירא 43 – 909030
בני־ברק – רמת־גן
ירושלים – ירושלים 62 בני־ברק – 788515
אסותא – ז'בוטינסקי 41 רמת־גן – 7511874
בת־ים – חולון
כחול – חביבה רייך 20 בת־ים – 583360
אהרון – הסוללים 52 חולון – 889153
הרצליה
כללית בני כסה – 452381

מוקדי שרות כלשהם של קופת חולים הכללית הנותנים אינפורמציה על תרופות קופת חולים, על ההסתדרות, בתי־חולים, ראשונה, תרופות, הפתוחות בשבת וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.
בתל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 8.00 בערב, ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 433500 – 03 ,433380 – טל'
בימים שונים לעזרה ראשונה אחרי תל־אביב
רחוב מרמורק 49 ת"א – 34649 בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00, בלילות ערב חג בין 18.00 עד 24.00 של חגים – בין 15.00 עד 21.00.
חיפה
רחוב הגפן 26, קומה ג' – 3566 יום יום כולל ערבי שבתות, ימי חגים מ־20.00 עד 23.00.

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

של היום הוא חדש

מנקן פיס

מאת אהרן גבע

אני, אסף. נגמר החופש. בעוד כמה ימים תלך לכיתה אלף. ואני זוכר אותך כאשר היית פצפון ועשית פיפי בחיתולים. כן, כן. כל תינוק עושה פיפי בחיתולים. היה פעם מלך, והיה לו ילד, וכמו כל ילד רגיל, הוא עשה פיפי בחיתולים. זה יעבור, אמרו היועצים של המלך. אבל זה לא עבר. הילד גדל, וגדל, והוא המשיך לעשות פיפי במכנסיים. אז אמר לו המלך: אם תעשה פיפי בסיר, אעשה לך פסל. ובאמת, הילד הפסיק להרטיב, הוא עשה פיפי בסיר, ועשו לו פסל, וקוראים לו מנקן פיס, ורבים באים לראות את הפסל של הילד המשתין, בעיר בריסל.

אתה שואל, מדוע לא עשו גם לך פסל כאשר התחלת לעשות בסיר? לא לכל אדם עושים פסל, ולא בכל עיר יש מנקן פיס. בירושלים אין, אבל בתל־אביב יש משהו דומה. לפני שתתחיל ללכת לבית הספר אסע אתך לתל אביב. נלך לכיכר דיזנגוף, ותראה בעצמך.

וכך הגענו לככר דיזנגוף וקנינו ארטיק, ובייגלי, ושתיה, עד שבא הרגע הגדול ומנקן־פיס התל־אביבי התחיל להשפריץ. יא! – קראו כל הילדים שבאו מהפרובינציה. יא! – קרא גם אסף שבא מירושלים. יא! – אבל סבא, קרא אסף, מנקן פיס שראיתי בגלויה משפריץ כלפי מטה, ופה, בתל־אביב, זה משפריץ מעלה. הכוונה היא להראות שבארץ ישראל הכל שואף לשמים, הסברתי.

הצבעים הם כמו הגלידה בקפה אלנבי, קבע אסף. זה לא הכל, התלהבתי, רוצים לצבוע את כל הבתים בכיכר בצבעי המזרקה. באמת יצבעו? – שאל אסף. טמבור בעד זה, אחרים מתנגדים – השבתי. ויביאו סוסי משטרה שישמרו על המזרקה. ויצבעו כל סוס בצבע אחר: והסוסים ילמדו להסתובב כמו קרוסלה, ואחר כך יקפצו לתוך המים. סמל ליציאת מצרים, כמו שכתוב: „סוס ורוכבו רמה בים". במשך היום יפרוץ מהמזרקה עמוד אש, ובלילה יפרוץ עמוד עשן, כדי להוכיח שאין עשן בלי אש, ולהיפך. ומהשמים ירדו צפורים מכאניות, צבועות בכל צבעי הקשת, לזכר השלו שירד מן השמים ו...

די, אמר אסף, לכן הפסקתי, אם כי היו לי רעיונות נוספים, כמו למשל: לחקוק באותיות של קידוש לבנה על אחד הבתים כתובת: ההופכי הצור אגם מים. תן קצת לחשוב, אסף. יהיו לי בוודאי רעיונות נוספים.

חיי חתול עשיר

מאת ניצה גורביץ'

מבנה עץ משובח, מחולק לשני תאים, מעמד לרשותו של כל חתול הנופש ב„קט־אין", הפנסיון לחתולים (בלבד) הראשון בארץ, שנפתח לאחרונה, במושב גן־חיים בשרון. העסק בעיקרו משפחתי. מנהלים אותו אריה ואורה מירוביץ, דיבי מאיר בעלת חברת האם „מאפס", וד"ר דני ודנו, וטרינר. קיט ברדט, מומחה אנגלי, הגיע במיוחד מאנגליה לצורך תכנון הפרוייקט והבחירה.

מחיר התענוג הוא, בינתיים, חמישה דולר ליום לחתול אחד. בפנסיון: 19 תאים רגילים, שלושה משפחתיים, ושני תאי בידוד למקרי מחלה. המקום כבר מאוכלס בחלקו. הכלובים הגדולים שיובאו מאנגליה מכילים הכל: החל בעץ משוח בתבלין מיוחד – לחתול החפץ להשחיז צפרניו וכלה במלאי צעצועים, אביזרים מהבית רוויים ריחות מוכרים, גזע עץ מעוצב למנוחה ועוד.

לכל חתול יש כרטיסיה בה רשום כל מה שרצית לדעת על אודותיו: היסטוריה, הרגלי חיים, מחלות בעבר, תחביבים. חתול שנהג לאכול סוכה, דגי סול, או גלידה, יקבל כאן בדיוק אותו אוכל שהורגל לו. המטפלים ב„קט־אין" מתייחסים במלוא הרצינות לתקופת המעבר הקשה של החתול. כתגובה ראשונה על שינוי, הוא מפסיק לאכול,

לדבריהם. מה שנראה בשטח הוא חתולים וללים בתיאבון מהאוכל המשובח ללא שום בעיות.

בריאות: חתול שצריך לנקותו מסיבת פרעושים או ליכלוך פשוט, מקבל כאן אמבטיה עם שמפו מיוחד. המבנים מרוחקים זה מזה 60 ס"מ, מרחק בטחון למניעת הידבקות, על פי התקן האנגלי. לפנסיון צמוד וטרינר 24 שעות ביממה.

במקרה של אסון חלילה, ישנה פוליסת ביטוח. מותו של חתול עלול לעלות לחברת הביטוח עשרות אלפי דולרים. בינתיים, טאץ'־ווּד, אף חתול אחד לא מת כאן. החתולים הם בריאים ושמחים, ללא שושלת יחסין.

בכלל, אין חתולים גזעיים בארץ, כי אין עמותה ואין גזע אב, מסבירה דיבי, מומחית לחתולים, שעברה השתלמויות בנושא. מה שכן, החתולים כאן נראים מיוחדים ואציליים, אולי בשל הטיפוח שהם מקבלים. בין כולם ניתן לפגוש כאן חתולת רחוב פשוטה, שגם נראית כך. את החתולה הזו שלפו זוג אנגלים היישר מפח אשפה ברחוב. עד שיחזרו מחו"ל, דאגו לפצות את טעונת הטיפוח במלאי צעצועים סטנטיים, ביניהם בובת דמוית עכבר ענק, בדים עם אפליקציות, ועוד. אולי רק מבטה המסורי של חתולת האשפתות הזו, הנראית חתולית יותר מכל השאר, מסגיר מה שחושבים כל החתולים: שהצעצועים וחלק מהפריטים האקסקלוסיביים האחרים הם פנטאזיות של אנשים לאו דווקא של חתולים. אך אולי לא. אי־אפשר לדעת.

לפנסיון צמודה חנות „כלבר" לחתול, המציעה דברים מעניינים. למשל: לחתולים הרגילים לאכול את צמחי הבית שלך, או פרחים שגידלת בשקידה – כאן מגדלים סוג דשא מיוחד שעשוי לספק תאוותם זו, וצמחיך יינצלו. כמו כן ניתן להשיג כאן רצועות לצוואר החתול זוהרות בלילה, אוכל לחתולים, ובקיצור, הכל. לבירור פרטים, וקבלת ייעוץ חינם. טלפון: 052-33580, - לבקש את „דיבי" או אורה.

על משמר כבוד התינוק

„חנוך לתינוק על פי דרכו", זו סיסמתה של מגדה גרבר, מומחית לחינוך וטיפול בגיל הרך

מגדה גרבר מרצה לפני חברים בקיבוץ בארי. על השולחן בובת התינוק, המשמשת לה להדגמה.

יצרני צעצועים מתוחכמים לילדים, הליכונים ומובייליים לא יאהבו את מגדה גרבר, מומחית בינלאומית בנושא חינוך וטיפול בגיל הרך. הם לא יאהבו אותה משום שמגדה יוצאת כנגד השימוש באמצעים מתוחכמים שמטרתם לגרות את הילד להתפתחות מהירה יותר...

מגדה גרבר, הונגריה אשר מקדישה חייה למחקרים בשיטות חינוך, בנתה את משפחתה באמריקה.

היא השתתפה בקונגרס העולמי ה־18 של הארגון הבינלאומי לחינוך בגיל הרך אשר התקיים בחודש שעבר בירושלים, אך לא מיהרה לשוב אל ביתה עם תוך הקונגרס. כאן היא עומדת בראש מעבדה להכשרת מטפלות לגיל הרך ומנהלת בית ספר להורים ולהורים־בדרך.

פגשתי אותה בקיבוץ בארי אשר בנגב, עת באה לראות מקרוב את חיי הפעוטות בקיבוץ. בצהריים כינסה חברות וחברים מן הקיבוץ להרצאה המלווה בשקופיות. הקהל, אשר ציפה לשמוע על שיטות חינוך חדשניות נמצא שומע על „שיבה אל המקורות". מגדה גרבר: „בארצות הברית ההורים יוצרים לחץ על הילדים הפעוטים, רוצים שיגדלו מהר, אינסטנט, שואפים שילד יידע בגיל שנה את אשר עתיד הוא לדעת ממילא בגיל שלוש. מה בוער? כיום תוחלת החיים שלנו ארוכה, מדוע לקחת מן הילד את הזכות השמורה לו בתקופת החיים הראשונה להיות הוא עצמו, בלי ציפיות מן הסביבה, שיגרמו לו ללחצים ולמתחים?".

החברה ההישגית־תחרותית גורמת, לדעת מגדה, לתסכול ולחוסר שביעות רצון בסיסית של האדם מעצמו.

מגדה מאמינה גם, כי המשחק הינו העבודה של הילדים וכי הם יודעים טוב יותר את קצב התפתחותם. לא צריך ללמד אותם כיצד לשחק, לזחול או ללכת. הם יעשו זאת טוב יותר אם לא נתערב בדרכם, טוענת מגדה. היא מדגימה את דבריה בעזרת בובת תינוק: אין להושיב ילד לפני שהוא מתיישב בעצמו. אין להקנות לו את התחושה שהוא יכול לעשות דברים נוספים מעבר לדברים אשר הוא מבצע בשלב ההתפתחות שבו הוא נמצא.

בבית הספר להורים, שאותו היא מנהלת, מכוונת מגדה לכך שהילד יבחר בעצמו את עיסוקיו. אם נתלה מובייל מעל מיטתו, הוא ייאלץ להביט במובייל, כי זה מה שיש. אולי זה לא לטעמו? אולי היה מעדיף להביט על תקרה חלקה? אולי הוא מתעייף מתנודות המובייל?

מגדה סוגדת לפשטות. משחק עשוי מטפחת הוא לדעתה הכלי היעיל והמהנה ביותר לפעוט בחודשים הראשונים לחייו, לא צריך להידחק בחנויות הצעצועים. לילד זה לא משנה. מגדה מטיפה להקניית בטחון רגשי בגיל הרך שכן מכאן נובע יחס האמון של הפעוט בעצמו ובזולתו. לדעת מגדה, חשוב לכל אדם כי יקבלוהו כמות שהוא וגם התינוק הוא אדם... כאשר התינוק חש כי מצפים ממנו ליותר, הוא לא יהיה מרוצה מעצמו גם בהתבגרו. כך מגדה גרבר. בלי הצטעצעויות מיותרות, פשוט ולעניין וחשוב ביותר לכבד את האדם הקטן בדיוק כפי שהייתם רוצים שיכבדו אתכם. להודיע לו לפני שמרימים אותו, או מתחילים אותו ולפני כל פעולה היזומה על ידי המבוגר ובה עתיד התינוק להשתתף.

כתבה וצילמה: בלהה דבורי

ג'ינס פלוס

בחורף העשור לקיומו בוחר מפעל האופנה „פיצי" להתמקד בג'ינס פלוס. ג'ינס פלוס פסים. ג'ינס פלוס שמברה, ג'ינס פלוס טלאים וגם נעל פלוס ג'ינס. ולצידם פוטר. בתצאיות. שמלות ואימוניות. איציק ויטובסקי. בעליו של המפעל וגם המעצב שלו. משקיע בעיקר בשוק המקומי אך לא מזניח את היצוא (מליון דולאר השנה, סך כל הייצוא לאירופה) המחירים סבירים. בין 40 ל־120 ש"ח.

ורדה צימרמן

מריון כבר לא בגן......

אחרי 22 שנים של טיפול בתינוקות ושירותים אחרים הרגישה מריון גפן שהיא לא יכולה יותר – ופתרה את המשבר בהסבה מקצועית, שממנה היא נהנית וגם המשק לא חסר.

מאת יצחק מרידור

את מריון, חברת קיבוץ הסוללים פגשתי במקרה, כאשר יצאתי מחדרו של מנהל „לינרי" המפעל לכלי שרטוט של הקיבוץ. אריה גפן, בעלה של מריון, זימן אותי באותו יום אל משרדו, לספר לי על מאבק שהוא מנהל נגד יבוא מרגיז ומיותר של תוצרת מתחרה מחו"ל, בניגוד ל„צו השעה" של הקטנת היבוא ועידוד מכירת מוצרים „כחול־לבן".

„תכיר את המתכנתת שלנו, שהיא, במקרה, גם אשתי", אמר לי אריה „ליבל'ה" גפן, בחיוך גדול של נחת. גם פניה של מריון מחייכים חיוך של קבע, שהוא, בוודאי, חלק מאופיה אך, כנראה, גם ביטוי לסיפוק שהיא חשה בתפקידה החדש יחסית.

„22 מתוך 24 שנותי בהסוללים", מספרת מריון, „עבדתי במקום שהמשק רצה ובמקום שהיה צריך. רוב הזמן זה היה בבתי ילדים, עם התמחות מיוחדת בטיפול בתינוקות. היו לי אמנם שנים אהדות בהן עשיתי גם תפקידים אחרים, כמו ריכוז כזה או אחר או אקונומית, אך תמיד זה היה בשירותים.

..... האמת היא שבכל הקיבוצים אפשרויות העבודה הפתוחות לפני חברות הן מצומצמות ביותר – ורובן בשירותים. ואחרי 22 שנים של עבודה עם תינוקות וילדים קרה לי מה שקורה לרוב החברות: הרגשתי שאינני יכולה להמשיך יותר. די, אמרתי, אני חייבת לשנות. לא הרגשתי יותר שום סיפוק בעבודה, אפילו לא יצאתי להשתלמויות ולהתמחויות. המשבר היה אצלי לפני ארבע שנים ואז התחלתי לחפש משהו שונה, משהו אחר שאני יכולה לעשות בתוך הקיבוץ. תחילה לא חשבתי כלל על עבודה במפעל. עד שעלה הרעיון של עבודת תכנות בעזרת מחשב. זה משך אותי, אפילו שלא הבנתי בזה דבר ולא ידעתי בכלל מה זה מחשב. אבל יש לי ראש פתוח, אני שולטת באנגלית (מריון עלתה לארץ לפני 24 שנים מדרום־אפריקה), הלכתי לקורסים, למדתי בעצמי בעזרת ספרות מקצועית ובעזרתו של מנהל הייצור שלנו, אהרון גלעדי, והנה אני מתפקדת זה שנתיים כמתכנתת המחשבים של „לינרי" – ונהנית מזה מאוד"...

מריון גפן, אתמול – מטפלת בתינוקות; היום – ליד המחשב.

מריון גפן יושבת לבדה בחדר המחשבים של המפעל („אני לא יכולה לקרוא לעצמי המתכנתת הראשית של המפעל, כי אני המתכנתת היחידה כאן...") ועושה רושם שהיא השתחררה לגמרי מאימתם של המכשירים המתוחכמים שסביבה: „אני מקבלת שרטוטים מלקוחות, מחברות אמריקאיות, לעבודות מתוחכמות, ספציפיות מאוד, של מיקרו־אלקטרוניקה לבניית מחשבים, למשל, ואני צריכה לתרגם את ההזמנות האלה לפקודות מחשב. יחד עם האחראי על מחלקת הפיתוח והגרפיקה שלנו, אני הופכת את השרטוטים של המזמין להוראות בשפה אותה מבין המחשב שלנו – לתכניות עבודה. אני לא חושבת שאני תורמת היום לקיבוץ יותר מקודם, כאשר טיפלתי בתינוקות ועבדתי בשירותים. אבל ההרגשה האישית שלי היא היום טובה יותר, וזה לא פחות חשוב", אומרת מריון גפן.

איד לונג
ממליץ ולהיפך

הפרעושים שונאים בריזנטמות

השאלה הקלאסית: „מי נולד קודם, הפרעוש או החתול?" לא כל כך מעניינת את מי שהחליט לגדל חתול בבית. אותו מעניין רק, שהחתול מצידו לא יגדל פרעושים ולא יחלק אותם בין השטיחים, הספות, הריפוד ובני הבית.

„אסיא מעבדות" מייצרת וממליצה על „פליטוקס", חומר נ.פ. (נגד פרעושים) המיוצר מכריזנטמות, שמהן מפיקים את הפירטרום (ממש כמו הפליט הישן והטוב), שהוא הוא החומר שהפרעושים ממש לא סובלים.

כיון שזה על בסיס צמחי בלי שום חמרים מלאכותיים, או הוא מתאים גם לחתולים ולכלבים המאמינים בטבעונות וחקלאות אורגאנית.

המחיר 5.65 ש"ח, כולל מע"מ. להשיג איפה שמשיגים בנזו.

איפה זה היה אז?

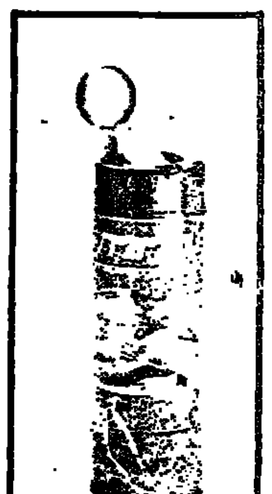

פעם, פעם, כשהחלבה היתה עדיין בכפר יחזקאל והחשמל היה רק במסגריה, ומים חמים עוד לא זרמו חופשי בברזים – אז כשהרפתן היה חוזר בערב מהעבודה ולא היה מתחשק לו לחמם מים, הוא היה עושה „ניקוי יבש", כלומר מחליף בגדים והולך לבלות.

אבל היום, כשיש כבר מים חמים חופשי, מציעים לנו „נקיונית", שהוא בוצר לניקוי אישי.

שולפים מתוך מיכל קומפקטי מטלית ספוגה בחומר ניקוי המסיר הכל – זפת, גריז, צבע דיו ושומנים כבדים.

ואני שואל אתכם: איפה זה היה כשכמעט הזו צריכים אותו... כשהחלבה עוד היתה בכפר יחזקאל?!

אבל „זה הקיבוץ או זה בזה גם טוב".

כיסא מבטיח כמו שבנק הפועלים

כמו שבנק הפועלים מבטיח אותך לבוא ולגדול אתו, כך גם הכיסא „טריפ טראפ" תוצרת נורווגיה.

הכיסא, מבטיחים לנו יצרניו, גדל עם הילד מינקות עד לגיל בית הספר וחוץ מזה אפשר בקלות להפוך אותו גם לסולם.

למחשב, כנראה, אי אפשר להפוך אותו, אבל מה כבר אפשר לדרוש במחיר של 283 ש"ח? (לא כולל רצועת הבטן שעולה 51 ש"ח ולא כולל הילד).

להשיג ברשת חנויות „רניק".

עפרון מפלסטיק מחודד...

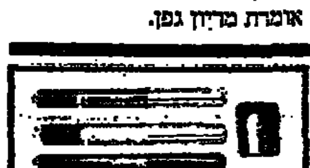

מוצרים חדשים לבית „נייטשר קאר" (ונא לא להתבלבל עם „נייטשר ביוטי"): שמן אלוורה, המיועד להבראת עור שניזוק בפרט ולאזורים יבשים גוף בכלל, כמו כפות הרגלים, צפרניים, מרפקים וכד' (מחירו 18 ש"ח) קרם הפלצנטה, חומר שמדובר בו רבות בעת האחרונה כמסייע להגברת חילוף החומרים ולחידוש תאי העור (16 ש"ח); וכן מוצר לגבר: אפטר־שייב בג'ל, על בסיס צמח האלוורה וריחו לימוני (10.65 ש"ח).

אגב, מוצרי „נייטשר קאר" אינם נמכרים בחנויות אלא באמצעות דיילות בלבד. בערים הגדולות וגם במקומות כמו אשקלון, חדרה, עכו וכד'.

★

עפרונות איפור קצת אחרת מבית „רבלון". קודם כל, הם עשויים חומר פלסטי השומר, כך נמסר, על יציבות החומר וחידוד נקי. שנית, הם מיוצרים כאן. אצלנו, באשדוד. חברת „רבלון" השקיעה כ־20 אלף דולאר בקו הייצור החדיש הזה המשלב אוטומציה מודרנית עם עבודה ידנית. עפרונות איפור לעיניים – בגווני אפור, ירקרק ותכלת, לגבות ולשפתיים.

★

ואם בקוסמטיקה ובחידושים עסקינן: „אלי ז'". מכון יופי מסוג חדש. הוא כולל לא רק טיפולים שיגרתיים (פנים, רגליים, ידיים וכו') אלא גם עיסויים (לדוגמה ה„שוודי") וכן קורסים בטיפוח, באיפור עצמי ובהתעמלות פנים. מנהלות אותו אלישבע חיימובסקי, מי שהיתה במשך 15 שנים דיילת היופי הראשית ומנהלת מחלקת ההדרכה של „הלנה רובינשטיין" וויקי אברמוביץ. השתיים נקטו גישה חדשה לא רק בטיפולים (בעיקר על בסיס טבעי וצמחי, כולל שימוש בפירות ובירקות טריים) אלא גם בעיצוב המקום: לא עוד צבעי הוורוד והסגול „הקלאסיים" של מכון יופי אלא לבן־לבן, עם אבזרים אדומים.

ורדה צימרמן

תענוג ירקות

למי תודה למי ברכה
לעבודה ולמלאכה!
(ח.נ. ביאליק)

כששואלים אותי מה דעתי על הצמחונות, אני עונה, שאני אוכל בדרך כלל אוכל צמחוני שמלווה בנתח בשר או דג.

מנה אחת של ירקות מוכנים היטב, זה נחת. שתים או שלוש – זו כבר סרחה, אלא אם אתם צמחונים אדוקים.

מאחר שכבר הזכרתי פשטידות תרד וקישואים, וכדי שתעריכו את כמות העבודה שיש להשקיע בהכנת מנה צמחונית יחידה, אם כי מעולה, נסו את המתכונים הבאים (אחד אחד) ושפטו בעצמכם. אם בעקבות ניסוי זה תעברו לצמחונות, אל תבואו אלי בטענות.

פשטידת קישואים בגבינה

1 ק"ג קישואים קלופים
מעט מים או חלב
¾ קופסה גבינה 9% (או קוטג')
100 גר' קצ'קבל או גבינת גולן, מגוררות בפומפיה בינונית.
3 ביצים
½ כפית מלח דק
פלפל שחור

הכנה

מגררים את הקישואים בפומפיה גסה, מבשלים במים או חלב 3־5 דקות. מסננים.

מערבבים בקערה את הגבינה הלבנה עם מחצית מהגבינה הצהובה, הביצים המלח והפלפל. מוסיפים את הקישואים.

אופים, בתבנית משומנת, בתנור שחומם מראש ל־175°C (350°F) כ־20 דקות.

טורפים את שאר הגבינה המגוררת ב־¼ כוס חלב ויוצקים על הפשטידה. ממשיכים באפיה עד שהגבינה נעשית לקרום זהבהב־חום.

מגישים חםפושרקר.

פשטידת תרד בגבינה

1 ק"ג תרד טרי, שטוף, מסונן, חתוך דק, יבש ככל האפשר, (או 800 גר' = 2 חב' תרד קפוא כנ"ל)

100 גר' גבינה בולגרית מלוחה (ברינזה) או פטה (עדקי), מפוררת.

¾ קופסה גבינה 5%.

100 גר' גבינת קצ'קבל או גולן, מגוררת בפומפיה בינונית.

4 ביצים טרופות

⅛ כפית מלח דק. (אפשר לוותר).

הכנה

מועכים בקערה את הגבינה המלוחה עם הגבינה הלבנה ועם מחצית הגבינה הצהובה.

מוסיפים את הביצים הטרופות והמלח.

מוסיפים את התרד. בוחשים היטב.

אופים בתבנית משומנת, בתנור שחומם מראש ל־175°C (350°F) כ־20 דקות.

טורפים את יתרת הגבינה הצהובה ב־¼ כוס חלב, יוצקים על הפשטידה.

אופים עד היווצרות קרום זהבהב־חום.

מגישים חםפושרקר, ואם מלווים מאכל זה בקערית יוגורט, טועמים 1/60 מטעם גן העדן.

סופלה תרד

½ ק"ג תרד טרי (או 400 גר' חב' תרד קפוא)
50 גר' חמאה
4 כפות קמח
1 כוס חלב
¼ כפית מלח; פלפל; קורט אגוז מוסקט טחון.
3 ביצים, מופרדות
50 גר' גבינת קצ'קבל מגוררת בפומפיה בינונית.

הכנה

מבשלים את התרד כ־10 דקות ב־½ כוס מים מומלחים מעט. מסננים, סוחטים מעט ומקצצים. (אם משתמשים בתרד קפוא, מפשירים אותו על מסננת).

ממיסים בסיר את החמאה עד שהקצף נעלם, מוסיפים את הקמח, בוחשים היטב 2־3 דקות על אש בינונית ומוסיפים לאט את החלב בבחישה מתמדת. מביאים לרתיחה, מנמיכים את האש, וממשיכים לבשל ולבחוש מדי פעם, כ־10 דקות.

מורידים מהאש, מצננים קצת, מוסיפים את החלמונים אחד אחד, תוך כדי בחישה טובה.

מוסיפים את הגבינה המגוררת, התבלינים והתרד.

מקציפים את החלבונים ו„מקפלים" אותם לתוך התערובת.

משמנים תבנית חסינת אש בקוטר 16־20 ס"מ וגובה 15 ס"מ.

מכניסים לתוכה „צווארון" מנייר שעווה (נייר לסנדביצ'ים) כדי להגביהה בעוד כ־10 ס"מ.

יוצקים פנימה את התערובת.

מכניסים לתנור שחומם מראש ל־150°C (300°F) ל־25 דקות. במשך 20 הדקות הבאות מגבירים את החום בהדרגה עד ל־200°C (400°F) ל־5 הדקות האחרונות. מגישים מיד.

מאכל זה לא ניתן להכנה מראש. האורחים חייבים להמתין לו. כדאי!

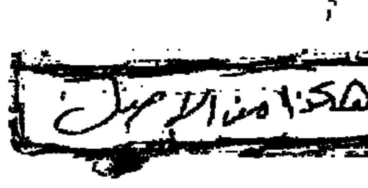

בית בערבה בלי נוסטלגיה

מאת יעל אדמוני

אריק איינשטיין זכר את בית־הערבה שנים רבות לפני שהמדינה „הלכה לו פייפן", כשהנוסטלגיה עוד היתה מה שהיא. ביום שני השבוע בהיאחזות בית־הערבה, שבוע ימים לפני איזרוחה, אמר לי המדריך המשקי יהודה: „אל תחפשו זיקה לבית־הערבה הישנה. אין דבר כזה. באחד בספטמבר יקבלו את ההיאחזות לידיהם אנשים צעירים שאינם מכירים את המקום הישן".

ביום שני השבוע, ב־7.30 בבוקר, כבר היה חם מאד בבית־הערבה, בשורה מקדימה לחום המעיק שישרור במקום בשעות הצהריים. יהודה כבר אינו מתרגש ממזג־האוויר, מציע שנשב בצל, על הגדרה העשויה מוטי גומאוויר שקשורים בשרשראות ברזל לקורות עץ. אני מבקשת שיספר על בית־הערבה ברמותה החדשה, שואלת אם יש לו קשר נוסטלגי למקום. „נפלתי פה רק מפני שהגרעין שלי הגיע לפה," הוא אומר, „זה יכול להיות כל מקום אחר".

ביום שני הקרוב תתאזרח ההיאחזות בית־הערבה שהוקמה על־ידי הנח"ל ב־1980. 28 אנשים צעירים יקבלו לידיהם את הישוב הקטן, כולם בני קיבוצים בוגרי צבא בשנת שירותם השלישית. אני ממשיכה לחפש זיקה, אבל יהודה בשלו: „רוב האנשים באים הנה כי הם צריכים לתרום שנה". ובהירהור של רגע נוסף הוא נזכר שאחת הבחורות שהתה בבית־הערבה במסגרת שירותה בנח"ל וביקשה לשוב למקום לשנת שירות נוספת "משום שבית־הערבה היא היא בית הערבה".

גישתו של יהודה עניינית ביותר: „כדי שהמקום יחזיק מעמד יש צורך באנשים טובים שיחזיקו מעמד. בערבה יש קיבוצים שהצליחו ויש שנכשלו. יש מי שמאמין בבית־הערבה ויש מי שלא מאמין בה. האנשים שיבואו הנה יצטרכו להוכיח שהמקום ישנו".

אהרון דרור, חבר קיבוץ כברי ומראשוני בית־הערבה, עוקב מקרוב אחרי ההיאחזות. התאזרחותה משמחת אותו אך השמחה מוגבלת. „למשרד השיכון עדיין אין תקציב והבניה לא תתחיל מייד", הוא אומר. ידוע לו שתקציבי הסוכנות מוגבלים מאד וספק אם האנשים שיהיו במקום אכן יעסקו בהקמת משק חקלאי. וענין נוסף שמעיב על שמחתו: „הגרעין המיועד לבית־הערבה נמצא עכשיו בשפיים בשל"ת ויסיים את שירותו הצבאי רק בעוד שנה. זה אומר, שרק בעוד שנה יימצאו האנשים שיבואו לבית הערבה דרך קבע. אלה שיקבלו לידיהם את המקום בשבוע הבא עדיין אינם האנשים שיישארו בו. בעצם חוגגים את יציאת הצבא מבית־הערבה". למרות אלה מקווה דרור שבית־הערבה תקום ותעלה כישוב מצליח. שנים רבות שהוא מצפה לחוות בכך.

קיבוץ שפיים כבר שיתף פעולה בעבר עם בית־הערבה. במלחמת השיחרור הוקם בשפיים מחנה מיוחד לאמהות ולילדים שפונו מהקיבוץ שלחוף ים־המלח. האימוץ הזה נמשך מאפריל 1948 עד ינואר 1949. „עתה," מספר דרור, „הוחלט שקיבוץ שפיים יכשיר את הגרעין הראשון המיועד למקום".

הקמת קיבוץ בית־הערבה לפני קרוב ליובל שנים היתה קשורה בחיפושי הקיבוץ המאוחד אחר מקום ראוי להתיישבות בצפון ים המלח. זמן קצר קודם לכן גילה איידזיקוביץ', איש רמת־יוחנן, שעבד אז בחברת האשלג, דרך לשטוף את המלח מן הקרקע בהזרמת מים מתוקים מן הירדן. התגלית בישרה אפשרות לפתח גידולים חקלאיים באזור. „בקיץ 1939 סוכם עם מנהל חברת האשלג נובומייסקי להקצות לקיבוץ חלק מאדמות הקונצסיה," מספר דרור. „הקיבוץ הוקם בניגוד גמור לעמדת ממשלת המנדט. הנציב העליון גילה את בית־הערבה בסיור מקרי שקיים באיזור. הוא השתכנע שיש להשאיר את הישוב על כנו כאשר נאמר לו שהקיבוץ יספק מזון לפועלי חברת האשלג. נאמר לו שברגע שתסתיים מלחמת העולם, יתפנה הקיבוץ".

דרור עבד בשטיפות קרקע יחד עם רפאל חמל. „אני הייתי המודד והוא עסק בהצפה במים. במרוצת השנים שיכללנו את השיטה וזו נעשתה זולה מאוד. נוכחנו, שדווקא על־ידי בניית בריכות דגים יכולנו להוזיל את מחיר השטיפות באופן ניכר מאד." עם הזמן התחילו לגדל בבית־הערבה גידולים חקלאיים, עגבניות בעיקר. היו במקום גם רפת, לול „והגידול הכי חשוב – ילדים", אומר דרור. על סף מלחמת השחרור מנה הקיבוץ 130 איש. עם התפרקותו הלכו 100 לכברי ו־30 לגשר הזיו.

„כשנפלה החלטת החלוקה, הסתבר שלא נזכה להיות בגבולות שהוקצו למדינה. בבית־הערבה היה עצב גדול," מספר דרור. „ארבעה ימים לפני פרוץ המלחמה הגיע אלינו שליח מטעם המלך עבדאללה כדי לקבוע פגישה עם מנהל חברת האשלג נובומייסקי. בפגישה הוצע שכדי לשמור על שלימות מפעל האשלג, לא יתקוף הצבא הירדני שינוע מגשר אלנבי לעבר הארץ ואנחנו לא נותקף. נובומייסקי טס מיד לתל־אביב לקבל את אישורו של בן־גוריון לתוכנית. בן־גוריון הסכים שבית־הערבה וכל צפון ים־המלח יישאר אזור נייטראלי אולם ביקש שהחותם על ההסכם מן הצד היהודי יהיה נציג ההגנה, קצין שכינויו „רודי". ואומנם, נחתם הסכם הנייטרליזציה. אולם בפגישה השניה שהתקיימה, יום לאחר נפילת גוש עציון, נתנו הערבים פירוש חדש להסכם. דרשו שבית־הערבה תמסור לצבא הירדני את הנשק שברשותה. כשהציג „רודי" בפני בן־גוריון את הבקשה החדשה אמר לו בן־גוריון לחתום על ההסכם בכל תנאי. לפי גירסה אחרת אמר לו בן־גוריון לעשות כהבנתו. כך או כך, חתם רודי על ההסכם, אולם איש מאנשי בית־הערבה לא השתתף בפגישה. קציני הלגיון ביקשו להכנס לבית־הערבה. התנגדנו לכך. רודי שעמד בשער פרץ בבכי. זה היה ב־17 במאי".

„בבית־הערבה כונסה מיד אסיפת חברים והוחלט לשלוח שני נציגים למפקדת ההגנה בתל־אביב להודיע שבית־הערבה לא תיכנע. ביקשנו שישלחו לנו עד לשעה 10 בבוקר נשק ולוחמים. הנציגים שלנו שהמריאו מבית־הערבה במטוס קטן, נאלצו לנחות בעין־שמר והגיעו לתל־אביב מאוחר מאד. למזלנו דחו הערבים את כניסתם לבית הערבה ב־24 שעות והודות ליממה זו נשארנו בחיים".

היאחזות בית הערבה היום, על סף איזרוחה בשבוע הבא

צילום יצחק הררי

„בשעות הצהריים של 19 במאי התכנסה מפקדת ההגנה והחליטה שצבא ההגנה לישראל יגן על כל שעל אדמה שהאו"ם קבע שיהיה בשטח מדינת ישראל. כיוון שבית־הערבה לא נכללה בשטח ישראל, ניתנה לנו הוראה לעזוב את הישוב עוד באותו הלילה ולהצטרף ללוחמים בסדום. עוד נאמר לנו להרוס את כל מה שניתן להריסה בבית־הערבה ולהשאיר מאחורינו אדמה חרוכה. לכל חבר ניתנו עשר דקות אישיות. הדלקנו את הלול עם התרנגולות, גרשנו את הפרות לכיוון ים המלח, שפכנו סוכר למנועי המכוניות, הרסנו את המכון לשטיפת הקרקע ושרפנו את תחנת הכוח. את כל מלאי הקמח שהיה ברשותנו לקחנו אתנו לסדום. וכך, בלילה שבין 19 ל־20 במאי עברנו לסדום. כשהבטנו אחורנית ראינו את הדליקה הגדולה שהשארנו היכן שהיתה פעם בית־הערבה. אחרי המלחמה פנו תומכי טבנקין שבינינו לקיבוץ כברי ותומכי בן־גוריון הלכו לגשר הזיו".

בית־הערבה של היום אינה שוכנת היכן ששכנה בית־הערבה המקורית. אבל אדמה חרוכה אין שם. גרעיני הנח"ל ששהו במקום במהלך שש השנים האחרונות נטעו במקום גידולי נוי והקימו פינת חי. בית־הערבה היא כיום נקודה פורחת. הקבוץ הצעיר שיתאזרח ביום שני הקרוב יתפרנס ממטע תמרים, גידולי שדה ותיירות. המעורבים בהקמתה של בית־הערבה מקווים שהקבוץ יעלה על דרך המלך. למה נוסטלגיה אם אפשר לעשות מעשים.

מהנדסי הורדוס המתוחכמים

מאת יוסף מיכלסקי

ארכיאולוגיה תת־ימית בנמל העתיק של קיסריה

כדי לייבש 300 דונם משטחי הים בשביל מסוף המכולות שנחנך החודש בנמל חיפה, בנו המהנדסים, במרחק מתאים מהחוף, קיר שהפריד חלקה זו מהים והזרימו אל תוכה חול שנשאב מהחוף באמצעות משאבת ענק. העבודה נמשכה כשנתיים והיתה כרוכה בהשקעה ניכרת בהתאם.

בחקירות שערכו הארכיאולוגים הימיים בעונה האחרונה בנמל ההרודיאני בקיסריה הוברר שהמהנדסים של הורדוס היו מתוחכמים יותר מעמיתיהם כיום – הם נתנו לטבע לעשות אותה מלאכה עצמה, אם כי בפרק זמן של שלוש שנים.

עונת החפירות השנה ארכה מאמצע מאי ועד תחילת יולי והיתה שלב נוסף בפרוייקט גדול, בין־לאומי, של חקירת הנמל ההרודיאני וסביבתו. במחקר רב־שנתי זה משתתפים היום – המרכז ללימודי ים באוניברסיטת חיפה, אשר שימש אחראי מטעם המכון לארכיאולוגיה ולימודי ים ומשלחות מדעיות מאוניברסיטאות קולוראדו ומרילנד וראטג'רס (ניו־ג'רסי) וכן גופים אחרים הקשורים בפרוייקט אוניברסיטת חיפה זה כמה שנים.

ד"ר אבנר רבן (חבר רמת־דוד), כיום ראש המרכז ללימודי ים, הגדיר את השיטות של מהנדסי הורדוס כגאוניות בפשטותן: „הנמל ההרודיאני בקיסריה היה מוגן בשני שוברי גלים, ראשי ומשני – הראשון באורך 600 מטרים והאחר באורך של 200 מטרים. שניהם נבנו ברוחב של 70 מטרים. נתונים אלה וגובה שוברי הגלים מעלים, שמהנדסי הורדוס נזקקו לחצי מיליון מטרים מעוקבים חומר (כגון אבנים וצבורת) כדי לבנות את שוברי הגלים. התעוררה השאלה: כיצד עשו זאת באמצעי הטכנולוגיה של אז בפרק זמן הקצר יחסית של 12 שנות בניית הנמל? „יש לנו סיבה טובה להאמין שבחפירות התת־ימיות האחרונות הצלחנו לפענח את התעלומה", אומר ד"ר אבנר רבן. „המהנדסים הקדומים תקעו בקרקעית הים מעין תבניות חלולות וגלי הים מילאו אותן בחול במשך כשלוש שנים. על חול זה הונחו אבנים מעובדות שתוכננו מראש".

ואכן, בדו"ח ראשוני על חפירות שחובר בשביל המוסדות המממנים כתוב: „בשטח די־3 הפרו כ־50 מטר מערבית לפתח (של הנמל הקדום), בסוליו המזרחיים של תוואי גושי החולכית הגדולים שבשדרתו של שובר הגלים הראשי. כאן פונה חלק מהחול הממלא מה שנראה כחלק פנימי בתוך מבנה שובר־הגלים. חלל זה נמצא מצופה בשכבה דקה (פחות מחצי מטר) של אבני גוויל קטנות ביחס, במפלס של כחמישה מטרים מתחת לפני הים. החלל שפונה, כ־10X25 מטר, הועמק עד כשמונה מטר מתחת לפני הים. החול הממלא את החלל הרובד בשכבות אופקיות דקות, השונות זו מזו בהרכבן ובגודל גרגרי החול. לפחות שתיים מהן כוללות חומר דקיקרגר ושפע שרידים אורגניים.

ושרידי מילוי כאלה אותרו ונבחנו גם בחלקים אחרים של שובר הגלים לרבות אזור של אחד ממגדלי החומה שהיתה על גבי שובר הגלים.

רבן הסביר ששכבות החול השונות שנתגלו בתאי המילוי נשלחו לבדיקה במכון ועדיין לא נתקבלו תוצאות הבדיקות. אך כבר בשלב זה, על יסוד סוגי החול הפריכים האחרים ומשבר הגלים באיזור, אפשר להסיק, ששוברי הגלים האלה נבנו תוך כשלוש שנים. אחר כך נמשכה על גביהם בניית מתקנים שונים. שיטות הבינוי ההרודיאניות עוררו את סקרנות אנשי המכון ולאחרונה אושר מחקר לדוקטורט, שיבחן סוגיה זו.

חסידי חב"ד באשדוד – מתנדבים לפעולות המשמר האזרחי באיזור הנמל

בסימן סמים סמויים

מאת דני צדקוני

המשטרה, כפי שמסרה לוועדה לבדיקת נושא הסמים באשדוד, מעריכה, שבעיר כ־500 משתמשים בסמים וכ־200 מהם צורכים סמים קשים. ההערכה מעוררת גיחוך אצל כמה מן המקורבים לנושא, ולאו דווקא מצידו החוקי. אחד מהם מוכן, למעני, להתפשר עם הנתון המשטרתי – אם אסכים להכפילו בעשר. בעוד אנו יושבים בקפה במרכז העיר, הוא אומר לי שבין הפרצופים היושבים בו בשעת ערבית נעימה זו שישה נרקומנים.

נפגשתי עם הבחור כדי לשמוע על ג', גבר בן 30 ממשפחה מבוססת בעיר, שמת בתאונת סמים. ג' ואשתו, גם היא בת למשפחה בעלת אמצעים, היו משועבדים לסמים. לקראת פתיחת שנת הלימודים הפצירה האשה בבעלה שיקנה לשני הילדים ציוד לבית־הספר. „אין כסף," אמר לה וזרק לעברה שטר של עשרה שקלים. „איזה בעל אתה?" הטיחה לעברו. הוא הסתלק מן הבית וכשחזר, מצא את הפציו מושלכים בחוץ. בהתייעצות עם חבר סוכם על תרגיל שכתוצאה ממנו ימומנו הדרי האשה את רכישת הציוד לילדים. ג' יבלע סמים והחבר יזעיק את מד"א להצילו. התוכנית השתבשה, מפני שהחבר נבל גם הוא מנה של סם, לא התעורר כזמן, וכשהתעורר מצא את הברו מת.

ר', חייל ואסיר משוחרר, יצא לאחרונה מהכלא אחר ריצוי עונש במאסר על עבירות סמים. הצעיר בן ה־26 מתלונן שמנהלי המוסדות בשיקומו יחזירוהו בקרוב לסורו. הוא מעריך – ואפשר לסמוך על המידע כולו בנידון – שחלק מאוכלוסיית תלמידי התיכון בעיר לוקה בסמים. זה מתחיל, לדבריו, במסיבות חברתיות. הוא מונה באוזני שמות בני אח"ם בעיר הנמנים עם לוקי הסמים. לאחרונה, הוא אומר, התחילו החבר'ה לדלג על השלב התחילי ועוברים ישר לסמים קשים שמהם אין דרך חזרה.

החיילים מבני העיר, שעד כה הצדיקו את התמכרותם לסם בהתמשכות מלחמת לבנון, מוסיפים לקחת את הסם למרות שיש ביניהם כאלה שהתגייסו לצבא אחרי המלחמה. אין בעיה להשיג את הסם בעיר, אומרים לי החוגים המקורבים. מסיבות של „בטחון שדה" הם מעדיפים שלא לפרט. „המשטרה," אומר סוחר צעיר, „הולכת על הקטנים" ומוציאה עליהם את זעמה. במקרים שהיא קולעת למטרה, הוא מסיר את הכובע. אבל, יוסיף, „בשמנים – בשמנים היא לא נוגעת". צרכנים אחרים הם ילדים ונערים שנפלטו מבית־הספר לרחוב. פעם, אומר לי אחד בעל עבר של עבריין צעיר, היו מדריכי חבורות־רחוב. עכשיו, בגלל צימצומים בתקציבי הרווחה, נשארו הרחוב וצעיריו חשופים לפשע. בזכות(!) הזיקה לסמים מצליחים נערי המצוקה להתארח בחברתם של התלמידים בני הטובים – היבט חברתי המשחק אצלם תפקיד.

דור חדש של נרקומנים צומח בעיר, המשך לדור של מסוממים מבוגרים. לעיתים הקורבן הוא פועל שחסך שקל לשקל כדי לרכוש מכשיר אלקטרוני. זמן רב לא יהנה ממנו. מי שצריך לממן רכישת סמים לעצמו, יגנוב בשעת המשבר הראשונה. לפי הערכת המשטרה 80% מעברייני אשדוד מסוממים.

ר' מונה בפני שורה ארוכה של צעירים מבני העיר שמתו בגלל הסמים. יש שהתאבדו, אחרים "התייבשו", כמה מהם "פיספסו את הווריד".

מה שברור מהסיפור ומהדו"ח על הסמים באשדוד הוא שהמאבק בתופעה מפגר הרבה אחרי קצב התרחבותה.

לחזור למאהל – מוסמך

מאת אמיר רוזנבליט

בעוד כשנתיים, כאשר יסיים את לימודיו בבית־הספר למקצועות קהילתיים על־שם ריקנאטי בפקולטה למדעי הבריאות באוניברסיטת בן־גוריון, יהיה אבו עיסא עאמר מן הבדווים הבודדים בנגב, שבידו תעודת אח מוסמך מטעם משרד־הבריאות ויצטרף לכוח העבודה הרפואי, המשרת את האוכלוסיה הבדווית.

אבו־עיסא הוא בן 23, היחיד מבין תשעה אחים ואחיות, שהתמיד בלימודיו. משפחת עאמר מתגוררת באוהל, בקרבת הישוב הבדווי תל־שבע מזרחה לבאר־שבע. עבדאללה האב הוא רועה, וסוחר לעיתים מזדמנות. הוא המריץ את ילדיו ללמוד למרות המצב הכלכלי הקשה במאהל. אף־על־פי־כן, במוקדם או במאוחר נשרו הילדים מבית־הספר בשלב העל־יסודי. רק אבו־עיסא, לאחר סיום לימודיו בבית־הספר היסודי אבו־כף בנגב, נסע לטייבה שבמשולש ושם המשיך לימודיו במגמה הריאלית של בית־הספר התיכון. אבל גם הוא לא התמיד. אמו רצתה את בנה לידה. אבו־עיסא חזר לאוהל המשפחה אבל המשיך בלימודיו – הפעם בבית־הספר התיכון בבאר־שבע, והפעם במגמה ההומנית.

אבל כשבא תור בחינות־הבגרות לא יכול לעמוד בכך. טראגדיה אישית ניחתה עליו. הוא התחתן, אבל זמן קצר לאחר הולדת בכורו חלתה אשתו ומתה בלוקמיה. כדי לקיים את בנו, הלך אבו־עיסא לעבוד כמזכיר בית־הספר של בדוויי העזזמה וכמורה ממלא־מקום בכיתות א'.

„בשלב הזה," מספר כיום אבו־עיסא, „התחלתי לחשוב על לימודי סיעוד." בעיות הקהילה תמיד העסיקו אותו. המחסור החריף בכוח־אדם הרפואי במיגזר הבדווי, במיוחד ברמת האחים והאחיות, הטרידו אותו מכבר. הוא אף היטיב להבין, שבגלל מגבלות שפה ותקשורת, תמיד יעדיפו הבדווים לראות יותר ויותר אנשים מקרב אחיהם משתלבים בתחום החיוני הזה. „אני משוכנע, שרק בדווי שגדל בסביבתו הטבעית, מסוגל להבין את בעיות המיגזר הזה ולהתמודד עמהן – תזונה לקויה, היעדר חינוך לאימהות, רפואה מונעת, ועוד בלי סוף. הוא ראה את עצמו „בנוי לזה," וניגש ללמוד בבית־הספר לסיעוד.

כיום, לאחר השלמת שנת לימודים ראשונה (מתוך שלוש), הוא מוכן לאשר, שמימוש ההחלטה לא היה קל. „כיוון שהייתי מנותק במשך שנים אחרות מלימודים, חייב הייתי ללמוד במכינה לפני שניגשתי ללימודי סיעוד. „הרמה של בתי־הספר התיכוניים במיגזר הבדווי, אם לומר את האמת נמוכה הרבה מזו של בתי־הספר במיגזר היהודי, ואת ההבדל הרגשתי היטב." כיום הוא יכול לומר בוודאות שעמד במשימה שהציב לעצמו. בדווים רבים ניסו להתקבל ללימודים בבית־הספר לסיעוד, אבל כבר בשלב המבחן הפסיכומטרי נכשלו. הוא הראשון שהצליח בבחינה ועמד בכבוד בדרישות שנת הלימודים הראשונה.

עשרים תלמידים בכיתתו, מהם שמונה גברים צעירים. הוא הבדווי היחיד. אבו־עיסא משבח את נכונות העזרה ושיתוף־הפעולה מצד חבריו היהודים ומצד סגל ההוראה. „זה מקצוע, אשר בלי שיתוף־פעולה הדוק בקרב התלמידים קשה מאוד להצליח בו. הקשר החברתי שנרקם, נשמר גם מעבר למסגרת הלימודים ו„לא פעם אנחנו מארגנים מסיבות משותפות ויוצאים לבלות ביחד."

אבו־עיסא עאמר אינו מוכן להסתפק בתעודה סתמית של אח מוסמך. בתום שלוש שנות הלימוד הוא מתכוון ללמוד שנה נוספת כדי לזכות בתעודה אקדמית של אח מוסמך. בעקבותיו – כך הוא מקווה – ילכו צעירים בדווים רבים.

הכביש הזה לא חייב להיות אדום

מאת שמואל תגר

180 קילומטר של אספלט שחור, שהטמפרטורות שלו בקיץ מגיעות ל־55 מעלות, אוויר רוטט חם היוצר אצל הנהג תחושה שהוא נוסע בחלום מרצד – זה מירשם לאסונות: בשמונת החודשים האחרונים אירעו בדרך הערבה 24 תאונות־דרכים שבהן נהרגו שישה אנשים ונפצעו 131, מהם 38 קשה.

איתן בן־יהושע שהיה ראש ענף התנועה במשטרת ישראל וכיום מנהל מינהל הבטיחות מיטיב להכיר את הכביש הזה. „בין השעות שתיים וארבע אחר־הצהריים נהפך הכביש ממש לכור להם, יש לי תחושה שרוב התאונות הקטלניות מתרחשות כאשר הטייל יוצא מאילת בדרך צפונה. הישראלים בחופשה לא רוצים לבזבז את היום האחרון שלהם, בבוקר עוד הולכים לבריכה, אחר־כך אוכלים ארוחת צהריים, עוזבים את המלון, טובלים בבריכה ועולים על דרך הערבה צפונה. הבטן המליאה והעייפות מנצחות בדרך־כלל, והם קצת מטושטשים. עצתי כנהג לצאת בבוקר רעננים או בערב אחרי מנוחה".

טענות רבות הועלו כנגד כביש המדבר הזה: הוא משעמם, שטוח, אין שינוי בנוף והנהג מאבד את הריכוז. „אין זה נכון", אומר איתן בן־יהושע. הנהג מוצא פורקן במהירות. העקומות אינן מתוכננות למהירויות גבוהות. הרכב נזרק מהכביש ומתהפך. וזוכה להוריד מהירות.

נסתבר כי מתוך 24 התאונות שאירעו בדרך הערבה 18 היו התהפכויות „עצמיות" של הנהגים בגלל ירידה לשוליים הרכים והקושי בטיפוס חזרה לכביש. מפקד משטרת אילת ירוחם קיים מתקשה בפיקוח על 180 הקילומטרים. „כל אוגוסט מסיירת ניידת תנועה מסוג 'סיירה' על דרך הערבה. במקביל אנחנו מוציאים עוד אחת מכיוון אילת צפונה כל בוקר. אין מה להכחיש, זה עוזר, הנהגים רואים ניידת ומיד מהירות הנסיעה מוקטנת. הגורם לתאונה נעלם. אלא שפעילות זאת מבוצעת רק בחודשי התיירות הישראלית".

על שולחנו של מפכ"ל המשטרה מונחת זה מספר שנים הצעה להקמת שלוחת תנועה במשטרת אילת. שלוחה כזאת תוכל לפקח ביעילות על קטע הכביש שבין אילת לעין־יהב ולמנוע את התאונות בעצם נוכחותה.

השנה ביקרו באילת כ־180 אלף תיירים וטיילים ישראליים. רובם באים ברכבם עם משפחותיהם לבלות את החגים בעיר – בראש־השנה, חנוכה, בפסח או בחופש הגדול. מדובר בקרוב ל־50 אלף כלי רכב פרטיים בשנה נוסף לעשרות משאיות, הגוררות הכבדות, המובילות יום יום סחורה לנמל או לעיר אילת. כביש הערבה איננו כביש אדום, אבל אם לא יתפנו רשויות הבטיחות, התחבורה והשיטור ויקדישו לו יותר תשומת לב במניעה – מחיר הדמים שייגבה יילך ויגבה.

בקטע הכביש המדברי יש בעיה קריטית נוספת, ייחודית: מכות הרוח הפתאומיות הניחתות על הנהג מהצד. הכביש סלול ברוח צפון־דרום ומכת רוח מזרחית או מערבית מסוכנת ביותר; אתה עובר פיתחת ואדי או רכס גבוה ואז מכה הרוח ומסיטה את ההגה מצד ימין שמאלה לנתיב השני – קשה להשתלט על ההגה וקשה להישאר על הכביש. אם יוצב תמרור מתאים שיזהיר את הנהג יועיל הדבר ממש כמו התמרור שצריך להיות מוצב כהתרעה לגבי תנועת בעלי חיים, – גמלים, פרות, צבאים, יעלים ובזמן האחרון גם נמרים.

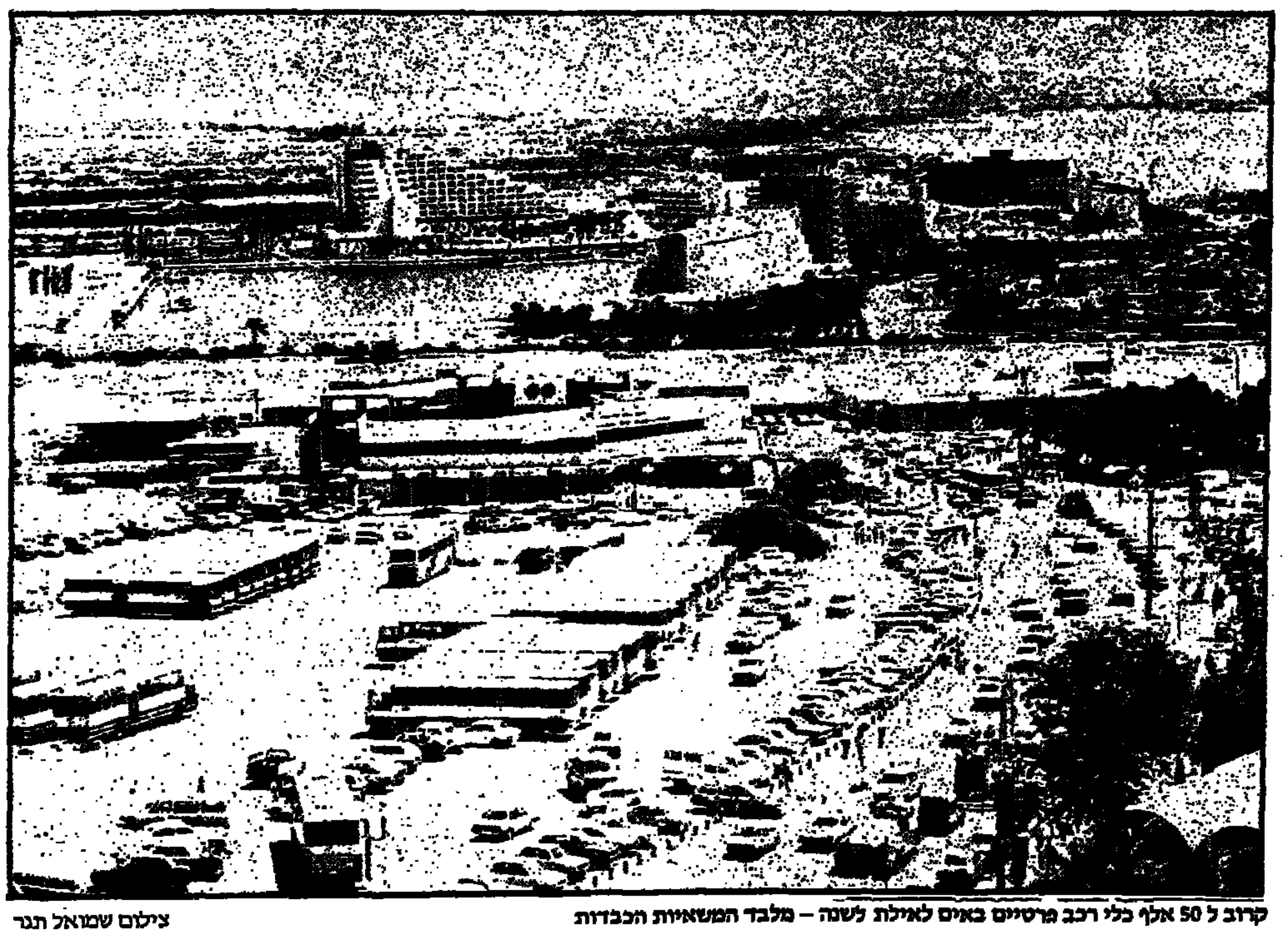

קרוב ל־50 אלף כלי רכב פרטיים באים לאילת לשנה – מלבד המשאיות הכבדות

צילום שמואל תגר

לכל ברור: הכביש עצמו, הטמפרטורות והשיעמום אינם הגורמים האמיתיים לתאונות הקטלניות, הגורם הוא בראש ובראשונה הנהג, האוחז בהגה. שאינו מכיר את הכביש, את השוליים הרכים ואת מכות הרוח. הסברה, פיקוח ושילוט עשויים לצמצם את היקף האסונות. הגורם האנושי תמיד יישאר תעלומה.

צימצום הליגה ושיתוף זרים יביאו לחיסול מהיר של המשבר בכדורגל

מאת ניסן פרידמן

נציגי המרכזים של „מכבי" ו„בית"ר" עומדים להציג היום את לוח המשחקים ותכנית העבודה הנפרדת שלהם, אחרי שהודיעו על נתק מ„הפועל" במסגרת ההתאחדות לכדורגל. בשעות הצהריים עומדת להתכנס ועדת הספורט של הכנסת כדי למצוא פתרון מהיר למשבר.

לפני "מרתון" השיחות והפגישות שעומד להיערך היום, שמענו את נציגי שני הצדדים, מזכ"ל הפועל, יצחק אופק וסגן יו"ר מכבי ישראל, עוזריקם מילצ'ן ואת יו"ר ועדת הספורט של הכנסת, ח"כ פנחס גולדשטיין. שאלנו לעמדתם בנושאי המריבה.

הסעיף הראשון – צמצום הליגות בכדורגל.

אופק: "נתקבלה כבר החלטה ברורה של ההתאחדות לכדורגל להתחיל העונה בצמצום הדרגתי של הליגות. זו לא היתה החלטה רק של מרכז הפועל. כאן אין מקום לפשרה. יש לצמצם העונה את הליגה הלאומית ל־14 קבוצות".

מילצ'ן: "אני מדבר גם בשם בית"ר. אנחנו בעד 16 קבוצות. אם אופק אומר שאין פשרה, אין טעם אם כך להמשיך לדבר. נבהיג ליגה נפרדת שלנו בת 16 קבוצות מהלאומית והארצית".

גולדשטיין: "אני בעד צמצום הליגות, אך אין לכפות דעה בכח, אלא במו"מ. צריך להגיע להבנה ולהחליט בצורה משותפת על הצעדים הבאים".

הסעיף השני – שילוב זרים בכדורגל הישראלי.

אופק: זה לא בכוונת ייתרג ובל יעבור. עקרונית, אנו מסכימים לשילוב זרים בכדורגל הישראלי, אך לא כשיש 16 קבוצות. במצב הכלכלי הנוכחי, זה יגרום להתמוטטות אגודות. נשלב זרים באופן שישתלם מבחינה כלכלית, בזמן הנכון".

מילצ'ן: "אנו רוצים לשלב זרים בקבוצות הישראליות. ראה את ההצלחה בכדורסל. הענף התפתח ולא התמוטט, לכרות הנבואות השחורות. למען התפתחות הכדורגל חובה לשלב זרים כבר עכשיו".

גולדשטיין: "אני בעד שילוב זרים. צריך לעשות זאת בתבונה כדי שזה יועיל לענף הכדורגל".

הסעיף השלישי – שכר מיוחד לכוכבי הקבוצות.

אופק: "אפשר לדון בנושא בצורה המקובלת. צריך לקחת בחשבון שאם נאשר תשלום גבוה יותר מהנג לשני כוכבים, זה יגרום לבעיות עם הכוכב השלישי והרביעי ויגרום לפריצת התקנון".

מילצ'ן: "אנו בעד תשלום גבוה יותר כהנג לשני כוכבים בכל קבוצה".

האיש שחולל סנסציה עולמית: פול אנאקון, מדיחו של מקנרו באליפות ארה"ב

מנסדורף ישחק נגד מאסייאל ממקסיקו בסיבוב 2 בניו־יורק

נצחון הספר לטניסאי ישראל באליפות ארה"ב בטניס בפלשינג מדוס בניו־יורק.

עמוס מנסדורף גבר על הטניסאי הצ'כי הבכיר, תומאס שמיד, המדורג גבוה ממנו ברשימה העולמית 4:6, 6:7, 3:6. שלמה גליקשטיין נוצח בידי הארגנטיני אדוארדו בנגואצ'אה. הוא נוצח לאחר מאבק מרתק – 6:2, 4:6, 6:0, 6:7 (2–7), 7:6 (7–3).

מנסדורף ישחק בסיבוב השני נגד המקסיקאי פרנציסקו מאסייאל, שזכה בגביע דייויס, שגבר על הפולני וויטק פיבאק 6:3, 4:6, 6:7, 1:6.

הפתעת הסיבוב הראשון, ניצחונו של האמריקאי פול אנאקון, בן ה־23, המדורג 20 בעולם, על ג'ון מקנרו, שדורג תשיעי, בארבע מערכות 6:1, 3:6,3:6,1:6. המדורג השני שהודח, היה הצרפתי סיריי סילאן(12) שהפסיד לאמריקאי דייויד פייט 3:6, 1:3, 6:1, 5:7, 6:4.

יעקב לאשק, שישחק נגד ישראל בגביע דייויס, הפסיד לאמריקאי גרי דונלי 6:2, 6:3, 3:6, 6:3.

ג'ימי בייטס מבריטניה ניצח את הכוכב האמריקאי הצעיר אנדרה אגאסי 6:7, 3:6, 6:4, 4:6.

תוצאות נוספות: טוד וויטסקן (ארה"ב) – ג'ון פיצג'ראלד (אוסטרליה) 4:6, 7:6, 4:6, 5:7. כאם אנג'ר (ארה"ב)... פאבלו אראייה (פרו) 2:6, 6:3, 5:7,1:6. איוואן לנדל – ג'ון ליינקר (ארה"ב) 3:6, 2:6, 0:6. מל פורסל(ארה"ב) – סלובודאן זיבויונוביץ' (יוגוסלאוויה) 4:6, 2:6, 1:6. צ'יפ הופר– ג'ימי בראון 3:6, 6:4, 6:7, 4:6. הנרי לקונט (צרפת) – מרטין חייטה (ארגנטינה) 3:6, 4:6, 4:6. ג'ין סדריי ארה"ב) – קלי אברנדן (ניו־זילנד) 7:5, 2:6, 6:7, 6:7.

בין הנשים הפתיעה האמריקאית אליסיה מולטון בנצחון על המדורגת 16, קאולינג באססמקנדה 4:6, 6:4, 0:6.

הנה מנדליקובה, מדורגת רביעית ואלופת אשתקד, הכניעה את מרי־קריסטין מנדפת 2:6, 2:6.

המדורגת מספר 1, מרטינה נאווראטילובה, הכניעה את בת־מולדתה, אנדראה הוליקובה 4:6, 2:6 וסילביה האניקה מגרמניה גברה על תוני ויס 6:7, 2:6.

נצחון לבקר

– אלוף ויבלדון, בוריס בקר, המדורג שלישי באליפות ארה"ב בפלשינג מדוס בניו־יורק, ניצח בסיבוב הראשון את הקנדי גלן מיצ'ל באמה 2:6,4:6,7:5,2:6.

מברק תנחומים מסאמארנש על מות גלובינסקי

מאת משה כהן

יו"ר הוועד האולימפי הבינלאומי, חואן אנטוניו סאמארנש, שלח מברק תנחומים לוועד האולימפי הישראלי על מותו של חיים גלובינסקי.

במברק כותב סאמארנש: „שמענו בצער רב על מותו של חיים גלובינסקי, בעל עיטור הכסף האולימפי. מותו מהווה אבידה למשפחה האולימפית הבינלאומית. הנני משתתף באבלו של הספורט הישראלי ומוסר את תנחומי למשפחה".

• הנהלת איגוד הכדורסל נפרדה אתמול מהיו"ר היוצא, יוסף ענבר. ענבר הציע לשים דגש על טיפוח כדורסל הנשים וטיפול יסודי בבתי־הספר ובארגוני הנכים.

בוצר סיים 16 בתחרות בקנדה

הגולש עופר בוצר סיים במקום ה־16 באליפות צפון־אמריקה, שנערכה בקינגסטון, קנדה, בהשתתפות 64 גולשים.

בוצר סבל מחוסר־מזל ונפסל שלוש פעמים. באחד המרוצים דורג במקום השלישי.

בוצר ימול עתה חלק באליפות הפתוחה של ארה"ב, שתתקיים בניו־יורק.

אוברקוביץ' מועמד הפועל לתפקיד יו"ר הכדורסל

מאת סופר "דבר"

ועדת המינויים של מרכז הפועל החליטה אתמול פה אחד להמליץ בפני מזכירות המרכז על יורם אוברקוביץ' כמועמד לתפקיד היו"ר הבא של הנהלת איגוד הכדורסל.

על התפקיד התמודדו שנים: אוברקוביץ' ואליהו עמיאל. חברי ועדת המינויים שקלו את מועמדותם של השנים והחליטו, כי לתקופת הכהונה הבאה הם מעדיפים את יורם אוברקוביץ' לתפקיד יו"ר איגוד הכדורסל.

ביום א' תתכנס ועדת המינויים לישיבה נוספת בה יבחרו מומלצי הפועל לכהן בהנהלת איגוד הכדורסל.להפועל 16 נציגים בהנהלה ואחד בזכות דעה מייעצת.

יורם אוברקוביץ' היה עד עתה יו"ר איגוד הכדורסל, ואם התמנותו ליו"ר הכדורסל יתמנה במקומו סגנו באיגוד הכדורסל בני וייצמן, שהוא גם מזכיר מועצת פועלי נס־ציונה.

אורי וסיני גברו על טבריה 1:4

מאת ניסן פרידמן

כדורגלני אלופת המדינה, הפועל ת"א, מצויים עדיין רק ב־60% מהכושר שהפגינו אשתקד, אך זה הספיק להם כדי לנצח את קבוצת הליגה הארצית, הפועל טבריה 1:4, במשחק אימון שהתקיים אתמול באיצטדיון "בלומפילד".

השילוב בין שני כוכבי הנבחרת הלאומית, משה סיני והאורח מימק"א, אורי מלמיליאן, הניב מספר התקפות נאות שהסידרו את הספקנות בקשר ליכולת השניים לשחק בצוותא. לאוהדי ה"אדומים" לא נותר אלא להצטער שאורי לא יישאר בליגה.

הקשרים משה סיני ואלי כהן הבקיעו גם אתמול, אליהם הצטרפו חלוץ הרכש החדש, ביקי בן־טשרנית, כשער בכורה בקבוצה וכמובן אורי מלמיליאן בבעיטת 11 מטר.

בלגיה – ישראל 59:60 בנשים

גם במשחק האימון השני זכו אמש כדורסלניות נבחרת בלגיה בנצחון דחוק על נשי ישראל – 59:60 (26:28).

הישראליות היטיבו לשחק והיו דייב סקול לירבותיהן, אך כושר גופני לקוי והעדר נסיון. היה בעוכריהן. המשחק היה אמש בחולון.

• במשחק אימון גברה אמש קבוצת הפועל חיפה על אליצור קרית אונו בביתה – 86:94 (43:52).

הבריטי דאלי תומפסון מסתער על תואר אירופי נוסף. בפתיחת תחרויות קרב העשרה קבע „מלך האתלטים" הישג מעולה בריצת 100 מ' – 10.26 ש'

הקליעה עשויה להתקבל לאירופה

ישראל עשויה להתקבל באופן רישמי להתאחדות האירופית בקליעה בעת דיוני הקונגרס הבין־לאומי, שייערכו בעיר המזרח־גרמנית זהל בעת אליפות העולם. לקליעה הישראלית התחייבות מראשי ההתאחדות הבין־לאומית לצרפה לאירופה, והאישור יינתן, כנראה, בזהל.

ששה קלעים ייצגו את ישראל באליפות העולם. נבחרת הרובה, המאומנת ע"י חנן קריסטל, תכלול את יצחק יונסי, יאיר דוידוביץ, גיא סטריק ואדי פפירוב. שני „האקדוחנים" יהיו יעקב סוסתיאל וגרי ארמיסט, המאומנים ע"י שמעון וג'ים. מנהל המשלחת הוא עמנואל בדעמרס, יו"ר איגוד הקליעה.

לפני יציאתה לאליפות תקיים הנבחרת מחנה־אימונים בווייסבאדן, מערב־גרמניה.

אלופת ההתעמלות פרשה מפעילות

אלופת ישראל בהתעמלות, גלי סידק, הודיעה אתמול במפתיע על פרישתה מפעילות בגלל סיבות אישיות.

סידק, שזכתה באליפות בשנתיים האחרונות, היתה המועמדת העיקרית של ענף ההתעמלות לאולימפיאדת סיאול. בעקבות פרישתה יותר חלל ריק והענף עלול להישאר ללא מתעמלת יצוגית מנוסה.

האגודה, הפועל ת"א, לא השלימו עם ההודעה. נודע, כי ראשי האגודה מנסים לשכנע את סידק לדחות את פרישתה עד לאחר אולימפיאדת סיאול.

התקפה של נבחרת ארה"ב על שער איטליה, אלופת העולם, בכדורמים, בחצי גמר האליפות במאדריד

תומפסון הרשים ב־100 מטר – 10.26 ש' בקרב 10 באליפות אירופה באתלטיקה

השיאן העולמי והאלוף האולימפי בקרב עשרה, הבריטי דיילי תומפסון, קבע תוצאה מרשימה ביום הראשון, במסגרת מקצועו, כשגמא 100 מטר ב־10.26 שניות.

תומפסון קפץ לרוחק 7.72 מטר ודורג שלישי. הראשון היה יריבו הגרמני הינגסן, שקפץ 7.89 מטר, אולם במקצוע הרביעי הצליח הגרמני לקפוץ לגובה 2.12 מטר ומקריםבינתיישאת הבריטי ב־58 נקודות, מכיוון שתומפסון קפץ רק שני מטרים. גם המערב־גרמני השני, סיגריד וינץ, ניתר לגובה 2.12 מטר המזרח־גרמני פוס ניתר ל־2.09 מ'.

בריצת מוקדמות ב־100 מטר משוכות קבעה המזרח גרמניה קורנליה אושקנאט את הזמן הטוב ביותר – 12.56 שניות,ואילו שיאנית העולם יורדאנקה דונקובה קבעה 12.66 שניות ודורגה שניה.

שתי שיאניות עולם לשעבר בקפיצה לגובה, האיטלקיה שרה סימאוני והסובייטית תמרה ביקובה, לא העפילו לגמר משום שקפצו רק 1.86 מטר.

לגמר עלו שיאנית העולם, הבולגריה סטפקה קוסטאדינובה, שקפצה 1.91 מטר, דיגריד קירשמאן (אוסטריה), דיאנה דייויס (בריטניה), דאנוטה בולקובסקה (פולין), אולגה יוהא (הונגריה), אנדראה בייניאס (מזרח גרמניה), אלזבייטה טרילינסקה (פולין), לאריסה חסיזיינה ואולגה טורטשאק (ברה"מ), סוזאן הלם (מזרח-גרמניה) שקפצו 1.89 מטר.

ביום הראשון של האליפות נטלה פורטוגל את מדליית הזהב הראשונה כשרוזה מוטה ניצחה במרתון – שעתיים ו־28:38 דקות, לפני האיטלקיה לאורה פולי 2:32:52 והסובייטית ג'וקאטרינה צ'ראמנקובה 2.34:18 שעות.

הספרדיה בת ה־17, מריה קרוז דיאז, ניצחה בהליכה למרחק 10 ק"מ – 46:09 דקות, לפני השוודיות אן יאנסון 46:14 וסיוו ארבאנז 46:19 דקות.

איטליה שוב על הגובה בריצת עשרת אלפים מטרים, אבל הפעם היא נטלה את כל שלוש המדליות, כשהמנצח היה סטפנו מיי, בזמן של 27:56.79 דקות, לפני האלוף האולימפי, אלברטו קובה 27:57.93 וסאלווטורה אנטיבו 28:00.25 ד' דקות.

הצנחן הסקוטי, אלן וולס בן ה־34 אלוף אולימפיאדת 1980 ב־100 מטר, שסבל בשנתיים האחרונות מפציעות הולכות ונישנות, ניצח במקצה שלו בזמן 10.31 שניות, בעוד שהפולני מאריאן וורונין, שיאן אירופי, בעל מדליית ארד מאליפות אירופה האחרונה נטש את המסלול לאחר 20 מטרים, עקב התכווצות שריר רגלו השמאלית.

את הזמן הטוב ביותר בריצת 100 מטר בחצי הגמר השיג המזרח גרמני סטיפן ברינגמן, שגמא את המרחק 10.16 שניות והקדים במקצה שלו את ברונו מרי – רוז והבריטי אלן וולס במקצה השני ניצח הבריטי הצעיר לינפורד קריסטי שעבר את המרחק ב־10.19 שניות.

האלופה האירופית והעולמית ב־100 מטר, מארליס גוהר, ניצחה במקצה השני בחצי הגמר בזמן 10,98 שניות והקדימה את בת־ארצה זילקה גלאדיש 11.05, הבולגריה אנלייה נונבה 11.08 והבריטית פאולה דאן 11.27 שניות.

במקצה הראשון, ניצחה ההולנדית נלי קוהאן־פייר, בזמן 11.14 שניות, לפני המזרח־גרמניה אינגריד אאורסוואלד 11.16, המערב-גרמניה היידי־אלקה גאוגל 11.25 והסובייטית אולגה זולוטארייבה 11.28 שניות. כולן עלו לגמר.

בריטניה הצטיינה בריצת 400 מוקדמות, כששלושה מנציגיה ניצחו במקצים.את הזמן הטוב ביותר קבע אלוף חבר העמים הבריטי, רוג'ר בלק – 45.40 שניות, כשהוא מקדים את המערב־גרמני ראלף ליבקה, בעל ההישג הטוב ביותר באירופה השנה.

שיאן העולם בהדיפת כדור ברזל, אודו באייר ממזרח גרמניה, שלפני כשבועיים קבע את השיא העולמי נחלץ ברגע האחרון והעפיל לגמר כשהודף רק 20.61 מטר.

במדליית הזהב הרביעית באליפות אירופה המזרח־גרמניה בת ה־21, היידה קריגר, שניצחה בהדיפת כדור־ברזל למרחק 21,10 מטר כבר בהדיפתה הראשונה. שניה היתה בת־ארצה אינס מילר,לפני נטליה אקרימנקו מברית המועצות.

שיאנית העולם, הסובייטית נטליה ליסובסקיה ואלופת העולם, הצ'כית הלנה פיבינגרובה היו מתחתן.

רוזה מוטה מפורטוגל מנופפת בידה לאחר נצחונה במרתון באליפות אירופה בשטוטגארט

קריסטי – 10.15 ש' וגהר – 10.91 ש' בריצת 100 מטר

לינפורד קריסטי מבריטניה ומארליס גהר ממזרח־גרמניה זכו בריצות 100 מטר באליפות אירופה בשטוטגארט.

קריסטי גמא את המרחק ב־10,15 שניות והקדים בחמש מאיות את המזרח גרמני סטפן ברינגהאם ובשש מאיות את הצרפתי ברונו מארי־רוס.אלן וולס סיים חמישי (10.25) אחרי המזרח גרמני תומאס שקדר.

קריסטי בן ה־26 היה הבריטי הראשון שנטל את התואר האירופי מזה 40 שנה.

מארילס גהר בת ה־28 זכתה בפעם השלישית ברציפות בתואר האירופי,כשגמאה את 100 המטרים ב־10.91 שניות, שיא אליפות חדש.

גהר זכתה בכל התארים האפשריים, פרט לאולימפי. היא הקדימה את הבולגריה אנליה נונבה 11,04 ואת המזרח גרמניה גלאדיש 11.08 שניות.

מדליית זהב לצ'כיה בהליכה

מדליית הזהב הראשונה ביום השני של אליפות אירופה באתלטיקה, הוענקה להלך הצ'כי ג'וזף פריבילינץ' למרחק 20 ק"מ. אחריו הגיעו למטרה– האיטלקי מאוריציו, אלוף אולימפיאדת 1980, דאמילאנו והספרדי ג'וזה פריטו. הצ'כי נטל מדליית כסף באליפות אירופה באתונה לפני ארבע שנים ואחר כך היה שני באליפות העולם בהלסינקי (1983).

סטיב קראם וסבסטיאן קו מבריטניה עלו לגמר בריצת 800 מטר.

קראם ניצח במקצה מספר 1 בזמן של 1:46.59 דקה ואילו קו סיים שלישי במקצה השני בזמן 1:47.10 דקה. המנצח במקצה זה היה רוב דרופרס בזמן 1:46.54 דקה והקדים ב־8 מאיות את הבריטי השלישי בתבור ה טום מקין. תחרות הגמר תהיה ביום חמישי.

רגבי: השביתה לא תייצר כסף

מאת ניסן פרידמן

כדורגלני הפועל לוד לא התאמנו אתמול וממשיכים לשבות במחאה על שלא קיבלו את מענקי העליה בליגה הארצית.

"היום כבר אי אפשר לאיים בשביתות", אמר אמש האיש החזק בלוד, בני רגב, "אין כסף לשלם. השביתה לא תייצר כסף. מדובר בסכום לא משמעותי של המענקים. את כל המשכורות שילמנו והשחקנים בכל זאת החליטו לשבות. איש לא יבקש מהם לחזור. במצב הקשה של המשק איני מקבל גישה כזאת. ויתרנו על הרבה דברים ונחיה עם מה שיש".

השחקנים מאיימים לשבות עד שיקבלו את המענקים ובינתיים לא נוצר קשר ביניהם להנהלה.

מעריב. להיות בעניינים.

קרא מחר במעריב יום ו':

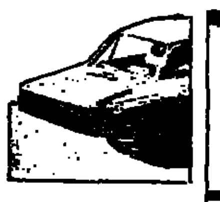

שערוריה אמיתית!
בחקירה מיוחדת חושפים אביבה מין ועמנואל רוזן „מערב פרוע" בישראל. עשרות מכוניות נגנבות לפי הזמנה, כולם יודעים ולא עושים כלום, גם המשטרה.

דיוקנו של אליקים רובינשטיין
אהרון דולב כותב על מזכיר הממשלה הבא.

מסע – יום ארוך אל תוך קמרון
מאת שליח מעריב רפאל מן.

ויקי שירן נוסעת לניו־יורק
ומתכננת את המהפכה.
ראיון עם יעל פדרמלמר

תחקיר: על יחידת דיגל המתפוררת – אלי דנן ★ הר הבית בידו של מוטה ספן – אבי רז ★ זאב לזאב כלב, מגילת יוחסין של כלבים – אוריה הראל ★ סימני נפט – המוד וסאטירה ★

מעריב

רשת עמל
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

לבית ספר עיוני מקיף ויום נביים למבוגרים „עמל" ע"ש ליידי דייוויס תל־אביב
דרושה
אחות לבית־הספר
במשרה מלאה.

המשרה כוללת:
1) ארגון מרפאת תלמידים תוך ניהול כרטסת בריאות.
2) סיוע לרופא בית־הספר בבדיקות תלמידים וקשר עם ההורים.
3) מעקב רפואי חיסונים.
4) בקיאות והיכולות גבוהה בהגשת עזרה ראשונה.

נא לפנות למנהל האדמיניסטרטיבי של בית הספר. טל: 476160

„עמל" רשת מכללות לטכנאים הנדסאים, בתי־ספר תיכוניים, טכנולוגיים מקיפים, בתי־ספר לקיבים ובתי־ספר תעשייתיים, מרכזים טכנולוגיים להשתלמות והרכבה בפעולה לטכנאים.

נדרשו לנישואין
[illegible]

שדוכים
[illegible]

הכרויות
[illegible]

ירושלים

דירות בעכו

[illegible]

נקיון ואחזקה
[illegible]

מציעים למכירה

צבעי אמבטיות
[illegible]

מקודים
[illegible]

וידאו טייפ
[illegible]

ריפוי והרזיה
[illegible]

מציעים למכירה
[illegible]

רוצים לקנות
[illegible]

רהיטים
[illegible]

מכוניות
[illegible]

[illegible]

הצעות עבודה
[illegible]

דירות מרוהטות
[illegible]

דירות בשכירות
[illegible]

לחברת בניה באזור המרכז
דרוש
מנהל עבודה
עם נסיון רב בעבודות ציבוריות,
טלפון 03-888002

דרושים
★ אינסטלטורים
★ מסגרים ★ נגרים
לעבודות אחזקה בללית יוצרי עם רב.
תנאים טובים. העבודה באזור ת"א טל: 03-281205

עיריית באר־שבע
דרוש מהנדס עיר
למשרה מלאה, דרגת משכורת לפי כישורי המועמד.
פרטים נוספים אפשר לקבל ממזכיר העיר.
על המועמדים להגיש מועמדותם בכתב למזכיר העיר תוך ציון קורות חיים, לא יאוחר מיום ה־12.9.86.
יצחק רגר
ראש העירייה

בעריכת זאב פרי

כוכבים ולילות

אגדה אמיתית

מחול

מאת גבי אלדור

„הבאלט הישראלי" מציג את „סינדרלה", באלט קלאסי בשתי מערכות וחמש תמונות

הפקת „סינדרלה" בכוריאוגרפיה של ברטה ימפולסקי היא מקצועית לעילא. אין ויתור על אף אחד ממרכיבי הבאלט: תפאורה והתלבושות (של לידיה פינקוס־גני), שיכולים להתמודד בהצלחה באלו של להקות באלט מפורסמות וידועות יותר. ציור הרקע של בית סינדרלה ושל הארמון הם בצבעי חום בז', כמו ציורי שמן עתיקים שדהו, ועל רקע זה מעוצבות תלבושות עשירות שממלאות תפקיד חשוב באגדה כזו. כאשר סינדרלה הופכת במטה קסם (ממש!) ליפהפיה זוהרת, תלבושתה היא העתק מדויק של חלום־ילדות־אורות־נסיכה, על כל ערפילי הטול הלבן והרורי הכסף הנוצצים. אגדה זו עונה לגעגועים רחוקים, המימוש הרגעי, האשלייתי שלהם, הם לבו של הבאלט. כאשר הפכה הדלעת לכרכרה מהודרת והנערה בבלויים לעלמה יפהפיה, החסיר לבי פעימה, ואין זה חשוב כלל שבדיעבד הסביר ראשי ללבי את מהות הקסם במילים פרוזאיות כמו „פעלי־במה" וכו'. הקסם עבד, ושוב היינו כולנו ילדים פעורי עיניים.

התבונה הבולטת ביותר של הכוריאוגרפיה כאן היא מין טאקט, תחושה של כמעט „דרך־ארץ" ריקודית. ימפולסקי מכירה היטב את רקדניה, ומה שהיא יוצרת עבורם הם מסוגלים לבצע. רביעיית הגברים (את שמותיהם לא זיהיתי בתכניה) רקדה היטב, לראשונה בתולדות הלהקה הזו. הלהקה כולה רוקדת בטכניקה סובה, בחן ובשליטה. לא שאין להם מגרעות, הריקוד אינו תמיד אחיד, כנדרש, אך אין לרגע תחושה של עילגות או של מאמץ.

התמונות הקבוצתיות יפות, פשוטות, ומשרתות היטב את ההתפתחות הדרמטית – בריחתה הבהולה של סינדרלה מן הארמון עם חצות היא פנינה, כשהפתרון הפשוט להלוסין (שורות רקדנים החוסמים את דרכה במחול) הוא יעיל, ועם התאורה, גם מרשים ומשכנע. התאורה של זוהר שפירא גם היא טובה מאוד, מדויקת ואנינה: יש די אור לראות את הרוקדים, ובסצינות מסוימות היא מדגישה את הקסם והוסר הארציות של המתוללים מבלי לגנוב את ההצגה. הבמה כאילו מוארת מתוכה, ולא מחוץ למתרחש, וכמו בכל שאר המרכיבים, מורגשת יד קפדנית ועין שאינה מוותרת על אף פרט.

הטאקט והחומרה של ימפולסקי באים לידי ביטוי בקטעים הדרמטיים, הכשרון הכוריאוגרפי בסצינות היער והחצר, אך הם בעוכריה בפה־דה־דה של סינדרלה עם הנסיך, (עמי דסקל) וגם, לעיתים, בסצינות של זוג האחיות הרשעות. כדי לביים זוג אחיות שכאלו אין גבול לדמיון וליכולת ההמצאה הנדרשים, וכאן, מלבד בכמה רגעים, לא היו השתיים מבריקות דיין בביצוען. ג'ירמי אלן, בחור גבוה וגרמי, כאחת האחיות, הוא מצחיק ומשעשע, אולי משום שהוא נהנה כל כך מתפקידו.

וונדי לאקינג, אותה ראיתי (מתחלקת עמה בתפקיד אורנה קוגל) היתה סינדרלה מעולה. כמו באגדה, אין התפתחות פסיכולוגית של דמות – היא נסיכית ליפת־תנועות ומלאה חן וחסד גם כנערת־פחמים, כאילו העוני לא יכול כלל ליופיה. וכנסיכה, היא חוגגת. ריקודה קליל ומדויק, והוא ביצוע רענן של תפקיד שבמהותו הוא צעיר מאוד. אין בו הבשלות והכאב של „הברבור הלבן" ב„אגם הברבורים", וגם לא הגותיות והאכסטזה של „ג'יזל", שתי הפקות שראינו השנה בפסטיבל. סינדרלה היא זכה, וכך גם רקדה אותה וונדי לאקינג, בבהירות, בקלילות ובתום.

סינדרלה היא הפקה מעולה של באלט צעיר־בימים, בלי התנצלויות. לברטה ימפולסקי, משוגעת לדבר אחד מגיע כל הכבוד וכל עזרה אפשרית להמשך פורה.

בקרוב

מאת אמיר רותם

בשבילי הדרום

„עוברת אורח". במאית: אנייס ורדה. צרפת 1985. קולנוע „פריז", ת"א.

תשע שנים חיכה קולנוע פריז עד שאנייס ורדה תביים את סרטה הבא. „האחת שרה השניה לא", סרטה הקודם, שהוקרן גם הוא שם, טבע בורדה תווית פמיניסטית, מבלי שהתנגדה לכך, ולא זכה (בצדק מסויים) בהצלחה גדולה. „עוברת אורח", לעומתו, זכה בשנה שעברה בפסטיבל הסרטים בונציה. סנדרין בונר, תגליתו המהממת של מוריס פיאלה (גיבורת „כל אהבותינו", שהוקרן כאן בשנה שעברה), היא מונה, נודדת ללא עבר, ללא עתיד, ללא גג וללא חוק. בפתח הסרט מתגלית גופתה הקפואה בצד הדרך שבין השדות המעובדים בדרום צרפת. בהמשך נתוודע למוצאותיה בחודשים שקדמו למותה באמצעות תחקיר וראיונות כאילו־דוקומנטריים עם האנשים שדרכם צלבה את מסלולה חסר המטרה. דרך עדויות אלה לא נרבה דעת על הגיבורה המתה, יותר נלמד על העדים עצמם, דרך המפגש שהיה להם עם הדמות האחרותית והבדלנית הזו.

רעיון הסרט נולד אצל אנייס ורדה תוך כדי סיורים ממושכים בחבלי הדרום של צרפת, מחוזות ילדותה, לאחר שמשפחתה עקרה מבלגיה. רבים מהמשתתפים בסרט הינם ניצבים שנקטפו מהסביבה הטבעית שלהם ונשתלו בסרט: את בכורתה הקולנועית ערכה ורדה כמעט חמש שנים לפני הפריצה ה„רשמית" של ה„גל החדש" הצרפתי. בהמשך התיידדה עם אותם צעירים זועמים שטילטלו את הקולנוע העולמי ושיתפה פעולה איתם לא פעם. חרף שיתוף פעולה זה נותרה יוצרת ייחודית המתבדלת בעיקר בסגנון מהוקצע ובהסכנות מכורכת בקישוטים מחורי קהל. דווקא סרטה זה, המנוכר משהו, היה להצלחה המסחרית הגדולה ביותר שלה.

כמו בסרט

„תעלול קטלני". במאי: רוברט מנדל. ארה"ב 1985. קולנוע „הוד", תל־אביב.

יושבים וחושבים ב„אוריון" מה אנשים אוהבים בסרטים היום. „אפקטים מיוחדים", אומרת מזכירתו של הבוס וזוכה בכמה מבטי זלזול. לאחר מחשבה של רגע מקפיץ הבוס את המזכירה מעל ברכיו וצועק: „גאוני".

כך נוצר סרט שנושאו הוא איש אפקטים מיוחדים, כלומר מאותם אנשי פעלולים המפוצצים, מטיסים ומריצים את כל הג'יימס בונדים והאי. טי. שבעולם האשליות.

רולי טיילור (בריאן בראון) הוא איש פעלולים שכזה הפועל למען סרטי אימים זוטרים (אם כי היחס אליו הוא כאל הגדול מכולם). יום אחד ניגשים אליו אלמונים ומציעים לו לעשות מעשה למען המולדת, שלהם זאת אומרת, כיוון שטיילור הוא אוסטרלי. כוונת הגורמים המעוניינים היא שטיילור יביים נסיון התנקשות מדומה של עד מדינה חשוב ובכך ליצור הטעייה לחורשי הרע החפצים בראשו של המלשין. טיילור, איש קולנוע ציני כצפוי, מחליט להיענות לאתגר, בעיקר מסיבות של כבוד מקצועי. ביצועה המושלם של המשימה, רק פותח תיבת פנדורה רבת תככים וקטלנית במהלכה ידרש גיבורנו לכל מגוון הידע שלו באפקטים מיוחדים כדי להציל את עורו.

בריאן דנהי, המרבה לקבל עבודה בהוליווד לאחרונה, מופיע גם בסרט זה בתפקיד שוטר מצפוני. את לצד קליף דה יונג, דיאנה ונורה ומייסון אדמס. את פניו המחודדים של כוכב הסרט, בריאן בראון, פגשנו מעל מסכינו הביתי בסדרת הטלוויזיה האוסטרלית „עיירה ושמה אליס". לפני ואחרי הספיק להשתתף ב־18 סרטי קולנוע, בהצגות תיאטרון ולכבוש את ליבה של רייצ'ל וורד היפה. מצאנו מועמד נוסף לגילום ג'יימס בונד.

מקום בלב

„הרומן של מרפי". במאי: מרטין ריט. ארה"ב 1985. קולנוע „דקל", תל אביב.

סאלי פילד היא, כרגיל, אשה דרומית קשת יום המצליחה בעבודת כפיים אך לא בעבודת שכנוע בבנק. גם כאן היא חוזרת לג'ינס ולחולצות המשובצות שהעניקו לה בעבר שני פרסי אוסקר (עבור „נורמה ריי" שאף הוא בויים על ידי ריט ועבור „מקום בלב"). מה שמפריד סרט זה מגל סרטי החקלאות של השנה שעברה הוא הרומן שלה עם מרפי. מרפי הוא ג'יימס גארנר הותיק (58, במצב לא רע), הרוקח של העיירה הנידחת בה קובעת אמה מוריארטי (פילד) את ביתה. שני דברים מפריעים להתפתחותו התקינה של הרומן. הפרש הגילים בין השניים ובעלה לשעבר של אמה שצץ לפתע לאחר שנתיים של היעדרות. האהבה, כידוע, עזה מבעיות חמורות מאלה וסופה תמיד לנצח.

שתי דמויות מהעבר מבקשות לחזור לתודעה בעזרת סרט זה. גארנר, קשות משומש המקווה לתפקידים עמוקים יותר לקראת שיבתו וקרול קינג, שהיתה מחשובות היוצרים בראשית שנות השבעים ונמוגה בין ענני הפאנק. כאן היא כתבה את שיר הנושא של הסרט, מוצר נוסף היוצא תחת ידיו המיומנות של מרטין ריט הקשיש (66), מקצוען שהוציא תחת ידיו גם סרטים סבירים ומעלה כמו „שם בהשאלה", „נורמה ריי" ו„שנותי היפות בקרוס קריק".

שלטון הגזירות של אוהבי התרבות

כינוס חירום של מנהלי כל מוסדות התרבות בארץ יתקיים ביום ה' הבא. ראשי מוסדות התרבות נאבקו בהחלטת משרד החינוך והתרבות לקבלת גזר הדין של הממשלה: קיצוץ בתקציבה הממשלה למוסדות התרבות. בשלב הראשון בלבד יקוצצו 10 אחוזים מן התקציב; בעתיד צפויים קיצוצים נוספים. בכינוס ישתתפו מנהלי מוסדות התרבות, נציגי אגודת הסופרים, סופרים, אמנים, שחקנים, בדאים, אנשי מחול. כולם יטכסו עצה איך לבטל את רוע הגזירה.

יהיו שם הרבה אנשים שראש ממשלתנו חפץ ביקרם, שלא להזכיר את שר החינוך והתרבות המצהיר הצהר והצהר כמה חיוניים מפעלי התרבות בארצנו, תוססים ומתחדשים, ומתריע כנגד הפגיעה בתקציבי התרבות אך ידו קצרה מלהושיע בשעת הגזירות.

חלק מציבור האמנים ואנשי הרוח כבר מצר על האובדן החמים של פטרוני תרבות כאלה, הוא עוד עתיד להתגעגע לימים אחרים, ימים שבהם השלטון היה אמנם רחוק מן הקהילייה האינטלקטואלית ולא הרבה להסתופף בחגיגותיה, אך לא פגע פגיעה קשה כזאת בפעילות התרבותית עצמה.

מירי פז

כל ההבטחות

דורון ערן ויעוד לבנון. עכשיו, כל אחד לחוד

מאת אמיר רותם

חרף נסיון להעמיד את הפרידה בין דורון ערן ליעוד לבנון מחברת יני"ל כמקבילה לפרידה בין, באמר, גולן־גלובוס, אפשר לקבוע בוודאות שהפרידה הזו שווה כמה רעדי אדווה בביצת הקולנוע המקומית. יני"ל לא התפרסמה כחברה הפקה גדולה במיוחד וגם לא כנושאת הדגל של הקולנוע האישי־יומרני־איכותי. מבלי להסתיר, פנו לבנון/דורון להפקות בזיל הזול (ואם אפשר גם פחות), מהסוג שכבר הוכיח שיש לו קהל. אנשי ההפקה שעבדו בסרטים בהפקת יני"ל לא עשו את זה בגלל הכסף, כיון שלא היה כזה בנמצא. לפחות עבדו שם. שמונה סרטים הפיקה החברה בשלוש השנים המשותפות של ערן־לבנון. דורון ערן הפיק שבעה מהם וביים אחד, „פלאש" שמו, ואותו הוא נוטל עימו (הסרט אמור היה לפתוח את פסטיבל הסרטים בחיפה ז"ל). לבנון נותר לבדו עם יני"ל, ועם שלושה סרטים אחרים שנעשו במסגרת החברה וטרם ראו מסך, בהם שתי קופרודוקציות: „השחר" בבימויו של מיקלוש יאנצ'ו הגדול ו„העדות" בכיכובו של ארלנד יוזפסון. כמו כן מחזיק לבנון ב„כל אהבותי" שביים יוהנן ולד, בכיכובו של אלון אבוטבול, השם הלוהט בקולנוע הישראלי. כל הגיון מסחרי היה מצפה שהסרט יעלה על האקרנים כבר הקיץ וכך אמנם תוכנן, אלא שהאש שכילתה את קולנוע „מוגרבי", דחתה את הקרנת הסרט המתחיל כעת לחפש מסך אחר לקראת החגים.

ומה צופן העתיד, שואלים ודאי הרחמנים שבקוראינו, הסוד ראנו, שני הצדדים נשארים בסביבה. דורון ערן פותח חברה הפקה חדשה, ללא שותפים הפעם, במסגרתה הוא מתעתד להפיק ולביים. על הפרק כרגע שני פרוייקטים. קומדיה בשם „יהושע" על פי תסריט של יצחק גינסברג שיביים אבי כהן ו„ילדי סטאליך" שיביים נדב לויתן על פי תסריט שכתב בעצמו. ערן עצמו מקווה לביים סרט על פי תסריט של רזי לוינס, מי שכתב את סרטו הראשון „פלאש". הכוונה לעתיד היא להפיק סרטים בתקציבים של עד 100 אלף דולר, לבנות תעשיית קולנוע על פי המודל של „תורכיה או בלגיה" ולהפנות תקציבים שאפתניים יותר לקו־פרודוקציות. כלומר שימור רוח יני"ל סבא.

יעוד לבנון מנסה להתנער מהכיתוב ה„עממי" משהו של יני"ל כפי שהכרנו. הכיוון לעתיד יהיה „ג'ים ג'ארמושי", כלומר סרטים אישיים, „יצירתיים", על פי לבנון, הבנויים על פי מודל של תקציב נמוך ולא מתביישים להיראות כך. „אם כבר אין קהל או לפחות לעשות את מה שבא לך באמת", אומר לבנון. בינתיים נמשכות ההכנות לקראת הרמת ההפקה של „בית אחרון" העתידי, אותו אמור לבנון להפיק ולביים. כן מתוכננות אצלו התקשרויות לקופרודוקציות עם גורמים מאנגליה וגרמניה.

בין מגרשים למגורשים

ב־1982 עבד הבמאי ג'ו צ'ייקין עם קבוצת שחקנים יהודים וערבים בנוה־צדק על „הס", הפקה בלתי נשכחת שנכתבה ברובה על ידי המשתתפים עצמם והוצגה במסגרת הפסטיבל לתיאטרון יהודי באוניברסיטת תל־אביב. פרוייקט דומה מכינים עתה צ'ייקין וצוות יהודי־ערבי בהשתתפות **לאה אברהם, סיני פתר, עדנאן טראבשה, פטר גדיש וסלוואה נקארה**. שם ההצגה הוא „החוצה" והיא עוסקת בעולמם של פליטים. כמו ב„הס" נוצרים המעמדים והטקסטים במהלך החזרות. את הרעיון הגו אנשי קבוצת התיאטרון יחד עם לאה אברהם ו**איציק ויינגרטן**. הכוונה לתאר ברצף של תמונות מפגשים – גם קומיים וגם אירוניים – בין פליטים ומתחים בין מגרשים לבין מגורשים. בכורת „החוצה" תתקיים בשבוע „הפסטיבל לתיאטרון אחר" בעכו.

בתמונה: סיני פתר, סלוואה נקארה ופתר גדיש בחזרות על ההצגה.

שחמט

המשך אליפות העולם

בעריכת אליהו פשר

משחק שישי: הגנת פטרוב

קספרוב – קרפוב

1. ה4 ה5 2. פו3 פו6 3. פ:ה5 ד6 4. פו3 פ:ה4 5. ד4 ד5 6. רד3 פג6 7. 0־0 רז4 8. ג4 פו6 9. פג3 ר:ג3 10. מה:ג3 פד4 11. מהה3+ פה6 12. ג:ד5 פ:ד5 13. פ:ד5 מה:ד5 14. הד4 מהב5 15. א4 מהא6 16. צד1 רה7 17. ב4 0־0 18. מה:ח3 ז6 19. רב2 מהג4 20. צד7 צאה8 21. רד5 מה:ב4 22. רג3 פו4 23. ר:ב4 פח3+ 24. ז:ח3 ר:ב4 25. צ:ג7 ב6 26. צ:א7 מז7 27. צד7 צד8 28. צ:ד8 צ:ד8 29. צד1 צ:ד6 30. צד3 ח5 31. מו1 צד7

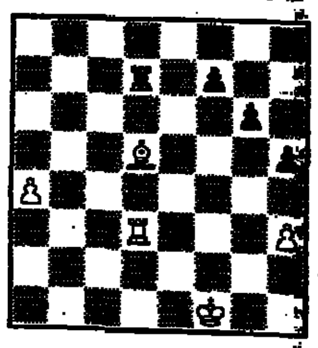

32. מז2 רג5 33. מו1 ח4 34. רג4 צה7 35. צו3 רד6 36. מז2 צג7 37. רב3 ז5 38. צד3 רג5 39. צג3 מו6 40. צג4 ז5 41. צג2 מה5. הוסכם תיקו.

משחק שביעי: גמביט המלכה

קרפוב – קספרוב

1. ד4 ד5 2. ג4 ה6 3. פג3 רה7 4. ג:ד5 ה:ד5 5. רו4 ג6 6. מהב2 ז6 7. ה3 רו5 8. מהד2 פד7 9. ו3 פב6 10. ה4 רה6 11. ה5 ח5 12. רד3 מהד7 13. ב3 רח4+ 14. ז3 רה7 15. מז2 רו5 16. רו1 מז8 17. מז2 א5 18. א3 מהד8 19. פח3 ר:ח3+ 20. מ:ח3 מז7 21. מז2 פד7 22. רד3 פז8 23. רה3 פה6 24. פה2 פח6 25. ב4 מהב6 26. ב5 ג5 27. פג3 ג:ד4 28. ר:ח6+ צ:ח6 29. פ:ד5 מהד8 30. רה4 ח4 31. צח1 ח:ז3 32. ה:ז3 צג8 33. צ:ח1 צ:ח1 34. צ:ח1 רז5 35. ז4 צג5

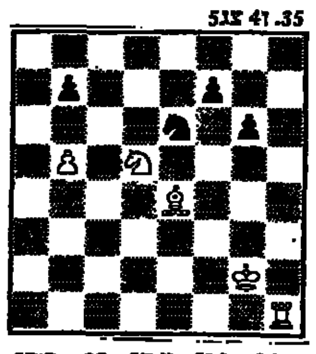

36. ה:ז5 צ:ד5 37. ר:ד5 מהד5+ 38. מז2 מה:ז5 39. צז1 מה:ב5 40. מהו2 פ:ז5 41. מהד4+ כאן מסר השחור את מסעו הסודי. עם פתיחת המעטפה למחרת התברר שמסעו היה מז8 ואז הוסכם תיקו.

משחק שמיני: גמביט המלכה

קספרוב – קרפוב

1. ד4 ד5 2. ג4 ה6 3. פג3 רה7 4. ג:ד5 ה:ד5 5. רו4 פו6 6. ה3 0־0 7. רד3 ג5 8. פו3 פג6 9. 0־0 רז4 10. ד:ג5 ר:ג5 11. ח3 רג3 12. מה:ג3 ד4 13. פה4 רח7 14. צאד1 מה א5 15. פו3 ר:ה3 16. ו:ה3 מה:א2 17. פו5 מהה6 18. ר:ח6 פה8 19. מה:ח5 ז6 20. מהז4 פה5 21. מהז3 רו6 22. רב5 פז7 23. ר:ז7 ר:ז7 24. צד6 מהב3

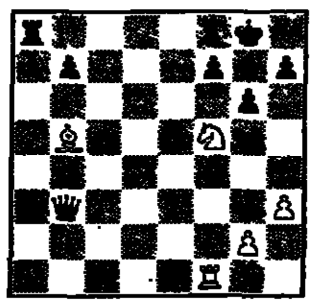

25. פז7 מה:ב5 26. פו5 צאד8 27. צו6 צד2 28. מהז5 מה:ב2 29. מח1 מ:ח8 30. פד4 צ:ד4 31. מה:ה5 וכאן „נפל הדגל" וקספרוב זכה בנצחון נוסף.

לפי חוקי המשחק חייב כל אחד לבצע 40 מסעים תוך שעתיים וחצי. כדי לפקח על הזמן מכוון כל שעון לשעה שלוש ושלושים והשחמטאי חייב לבצע את 40 המסעים לפני השעה שש. מתג אדום קבוע בשעון ונפילתו מסמנת את סוף הזמן המוקצב. בשפת השחמטאים נקרא מתג זה: דגל. זו לראשונה בהיסטוריה של הדוקרבות שאחד המשתתפים לא הצליח לבצע את מיכסת המסעים בזמן המוקצב. אצל קרפוב זהו מקרה שני בלבד באלפי המשחקים ששיחק.

משחק תשיעי: הגנת גרינפלד

קרפוב – קספרוב

אחרי הפסקה לפי בקשת קרפוב נערך המשחק התשיעי בו בחר קספרוב בהגנת גרינפלד כמו במשחק החמישי בו הפסיד (ראה מדור 14.8.86) אבל במסע השביעי שיחק ר:ג4.

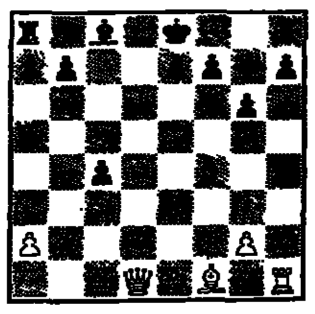

8. ר:ג4 0־0 9. פו3 מה:ג5 10. רב3 פג6 11. 0־0 מהא5 12. ח3 רו5 13. פד4 רד7 14. מהה2 פ:ד4 15. ה:ד4 ה6 16. רד2 מהב6 17. צוד1 רג6 18. ר:ה3 מהא5 19. רד2 מהב6 20. ר:ה3 מהא5

פעם רביעית שהמלכה מגיעה למשבצת זו. חזרה על מסעים זוהי השפה בה מאותתים היריבים על רצונם בתיקו. קספרוב קיבל ברצון את הצעת התיקו. התוצאה 4:5 לטובת קספרוב.

משחק עשירי: גמביט המלכה

קספרוב – קרפוב

1. ד4 ד5 2. ג4 ה6 3. פג3 רה7 4. פו3 פו6 5. רז5 ח6 6. ר:ו6 ר:ו6 7. ה3 0־0 8. צג1 ג6 9. רד3 פד7 10. 0־0 ד:ג4 11. ר:ג4 ה5 12. ח3 ה:ד4 13. ה:ד4 ג5 14. רב3 ג:ד4 15. פ:ד5 ב6 16. פ:ד4 ר:ד4 17. מהד4 פג5 18. רג4 רב7 19. צוד1 צג8 20. מהז4 ר:ד5 21. צ:ד5 מהה7 22. צגד1 מהה4 23. מה:ה4 פ:ה4 24. רא6 פו6 25. רג8 פד5 26. רא6 פו6 27. 41

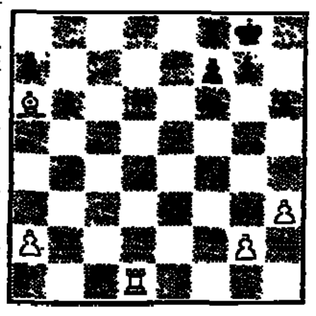

27. צה8 28. מז2 מז8 29. מז3 צה7 30. צד8+ צה8 31. צ:ה8+ פ:ה8 32. מה4 מה7 33. רג4 פג7 34. מה5 ו6+ 35. מו5 פה8 36. מה4 פג7 37. ח4 מד6 38. מו5 מה7 39. מז6 מז8 40. מו5 מה7 41. מה4 מד6 42. ז4 מה7 43. ב4 מד6.

כאן מסר קספרוב את מסעו הסודי אחר שחשב עליו כ־40 דקות. למחרת הציע תיקו, כי אין ללבן כל אפשרות לחדור. מסעו הסודי היה מו5.

קספרוב ממשיך להפגין את רצונו הטוב וגם הפעם לא איפשר לשופט להפעיל את השעון עד בואו של קרפוב, שאיחר בשלוש דקות. זמן משמעותי בתחרות ברמה זו.

ברידג'

שתי תכניות

מאת ארנונה שפאן

בתיכנון היד, קורה פעמים רבות שאתה נמצא בדילמה. אתה יכול לבחור בתכנית בעלת „סיכוי מכסי" שהוא קטן ביותר, לעומת תכנית המתבססת על שגיאת המתנגדים (הנראית לך כבעלת סיכויים רבים יותר), אולם תכנית הבנויה על שגיאות המתנגדים אין אפשרות לבסס על חישוב מתימטי אלא על חישוב פסיכולוגי.

צפון: ♠10654 ♥A4 ♦Q62 ♣8532
מערב: ♠3 ♥J952 ♦J10987 ♣Q107
מזרח: ♠2 ♥K10876 ♦43 ♣AJ964
דרום: ♠AKQJ987 ♥Q3 ♦AK5 ♣K

צפ
מז מע
דר

מחלק: דרום
פגיעים: כולם
ההכרזה:

דרום	מערב	צפון	מזרח
2 קלאב	----	2 דיאמונד	---
2 ספייד	----	3 ספייד	---
4 דיאמונד	---	4 הארט	---
4 בלי שליט	---	5 דיאמונד	---
6 ספייד	---	---	---

מערב הוביל בנסיך דיאמונד, הכרוז רואה לפניו שתי תכניות אפשריות:

א. הכרוז משחק קלאב מהדומם, ומקווה שמזרח לא ייכנס עם האלוף.

ב. חמישה קלפים בסידרת הקלאב נמצאים יחד עם המלך הארט בידי אותו המתנגד.

הכרוז בחר בתכנית השניה המבוססת על הסיכוי הקטן המתמטי ולא בתכנית המבוססת על שגיאת המתנגדים. הוא זכה עם האלוף דיאמונד שבידו, ושיחק את האלוף ספייד המשיך עם המלך קלאב. מזרח זכה וחזר בדיאמונד, הכרוז לקח עם המלך בידו, המשיך בספייד לעבר העשירית שבדומם, תוך קלאב בידו והמשיך בספייד עד שהגיע למצב הבא:

צפון: ♠--- ♥A ♦Q ♣85
מערב: ♠--- ♥J9 ♦10 ♣Q
מזרח: ♠--- ♥K10 ♦--- ♣J9
דרום: ♠8 ♥Q3 ♦5 ♣---

צפ
מז מע
דר

הכרוז שיחק דיאמונד, זכה עם המלכה, אולם מזרח נכנס ללחץ. אם ישליך קלאב, יותוך הכרוז בידו, ויחזור לדומם הגבוה עם האלוף הארט. לעומת זאת אם מזרח ימשיך הארט, ישחק הכרוז את האלוף הארט ויחזור ליד על־ידי חיתוך קלאב וימשוך את המלכה הארט הגבוהה. ברור שאם מזרח היה מכפיל את ההכרזה של 4 הארט, מערב מוביל בהארט והחוזה נכשל.

נבחרת הצעירים סיימה במקום ה־11 באליפות אירופה לצעירים שהתקיימה בבודאפשט. בתחרות השתתפו 19 נבחרות, והמיקום לא משקף נכונה את משחקם של הצעירים, משום שהנקודות שצברה במהלך התחרות הינם ממוצע, והתוצאה כה טובה לא הושגה על ידי הנבחרת הצעירה מאז 1974.